

PIĄTEK-NIEDZIELA
16-18|05|2025|

GAZETA OLSZTYŃSKA

WEEKEND

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 5,99 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 0137-9127

20

SPORT

**PUCHARY TO
SPECJALNOŚĆ
CONCORDII** |13

**EMOCJONUJĄCY
KONIEC ROZGRYWEK** |14

**PORAŻKA PRZYBLIŻY
DO SPADKU** |16

ŻYCIE ZATAŃCZYŁO Z NIĄ INACZEJ

Barbara
Fedoniuk

BYŁA IKONĄ TAŃCA I SERCEM LEGENDARNEGO MIRAŻU. TERAZ POWSTAŁ O NIEJ FILM. „JESTEŚCIE GOTOWI” PRZYPOMINA SYLWETKĘ MARII JOLANTY FELSKIEJ – KOBIETY, KTÓRA ZMIENIŁA OBLICZE TAŃCA NA WARMII I MAZURACH. KULISY POWSTANIA DOKUMENTU ZDRADZA BARBARA FEDONIUK.

**SAŁATA NIE POTRZEBUJE
ZIEMI** |3

**TAK „ALLENSTEIN”
ROZPADŁ SIĘ NA KAWAŁKI** |7

**ANTYPOLSKIE KŁAMSTWA
ŁUKASZENKI** |8-9

**ŚWIĘTUJMY BEZ
NADCIŚNIENIA!** |11

PROMOCJA

**BEZPŁATNY
DODATEK W KAŻDY
PONIEDZIAŁEK I PIĄTEK**

RELAKS
z Gazetą Olsztyńską

Jedno ognisko zapalne na mapie świata zostało opanowane – Kaszmir. Indie i Pakistan wybrały deeskalację. Donald Trump triumfuje.

Kolejne ognisko to Iran. Mówi się, że państwo ajatollahów jest o kilka tygodni od stworzenia bomby

ROZMOWY I ROZMOWY POZOROWANE

atomowej. Chociaż, po prawdzie, mówi się tak od kilku miesięcy. Izrael czeka na zielone światło z Białego Domu do zbombardowania irańskich instalacji atomowych. Iran jest osłabiony. Hezbollah i Hamas otrzymały potężne ciosy. Reżim Asada w Syrii upadł. Co więcej, zeszłoroczne izraelskie uderzenia osłabiły irańską obronę przeciwlotniczą. Trumpa i Netanjahu łączy prawicowy światopogląd. Jednak zielonego światła dla ataku nie ma. Dlaczego? Po pierwsze, irańskie

instalacje jądrowe znajdują się tak głęboko pod ziemią, że wielu ekspertów wątpi w to, czy uda się je zniszczyć. Może tak, może nie. Trochę loteria. Po drugie, po takim ataku również jest dzień. A Iran, nawet osłabiony, może odpowiedzieć. Trump przy całej swojej nieprzewidywalności reklamuje siebie jako prezydenta pokoju. Po trzecie, największym zasobem irańskiego programu jądrowego jest wiedza irańskich fizyków. Ona jest ukryta w pamięci naukowców. W przeszłości

przeprowadzano zamachy na fizyków jądrowych. Jednak to ryzykowna strategia. Dlatego administracja Trumpa otwarta jest na scenariusz dyplomatyczny w odniesieniu do Iranu.

W Polsce oczywiście skupiamy się na tym, co wydarzy się w Stambule. Czy dojdzie do spotkania prezydentów Ukrainy i Rosji? Jeszcze niedawno wydawało się to niemożliwe. Dziś Zelenski składa jasne deklaracje, że jest otwarty na spotkanie. A Putin? Ma problem. On chce rozmawiać z Trumpem, a nie

z Zelenskim. Wydaje się, że Trump pomimo dziwnej sympatii do Putina traci cierpliwość i oczekuje na konkretne gesty ze strony Kremla. Co będzie takim gestem?

Jednocześnie następuje deeskalacja w amerykańsko-chińskiej wojnie handlowej. Na razie trudno mówić o przełomowym dealu. Ale amerykańsko-chińskie rozmowy toczą się na poważnie. W przeciwieństwie do niektórych innych rozmów.

MARCIN KULASEK, MINISTER NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

GEOPOLITYKA

Władimir Putin nie przyjechał do Stambułu na rozmowy pokojowe, gdzie miał spotkać się m.in. z prezydentem Ukrainy Wołodymyrem Zełenskim.

„NIC SIĘ NIE STANIE, DOPÓKI PUTIN I JA SIĘ NIE SPOTKAMY”

Prezydent USA Donald Trump

„PIŁKA JEST TERAZ WYRAŹNIE PO STRONIE ROSJI. ROSJANIE WYSYŁAJĄ DELEGACJĘ NISKIEGO SZCZEBŁA I NIE KORZYSTAJĄ Z OKAZJI, JAKĄ DAJE PREZYDENT ZEŁENSKI”

Sekretarz generalny NATO Mark Rutte

ROZWÓJ GOSPODARCZY TO GWARANCJA BEZPIECZEŃSTWA

Dziś racją stanu dla polskiego rządu jest rozwój gospodarczy – powiedział w czwartek podczas konferencji prasowej w Olsztynie minister rozwoju i technologii Krzysztof Paszyk. Dodał, że bez inwestycji, które wzmocnią rozwój gospodarczy, nie będzie można zagwarantować należytego poziomu bezpieczeństwa i dlatego rząd podejmuje szereg inicjatyw, które mają poprawić klimat inwestycyjny.

Jako przykład firmy od kilkudziesięciu lat inwestującej w Polsce podał oponiarski koncern Michelin, który w Olsztynie ma zakład zatrudniający 5 tysięcy osób. Poinformował, że w najbliższych latach Michelin zainwestuje w Polsce ponad miliard złotych.

– To dowodzi jednego: że Polska jest krajem otwartym i bezpiecznym, a także pewnym do realizowania najbardziej

śmiałych inwestycji kluczowych podmiotów gospodarczych na świecie – zaznaczył minister.

– Dla podnoszenia rozwoju gospodarczego niezbędne są inwestycje – podkreślił Krzysztof Paszyk. Oceniał, że współpraca z inwestorem przynosi cenne efekty dla gospodarki Polski. – Dokonuje się transfer technologii, innowacji oraz niezwykle pożytecznie służy ona rynkowi pracy – zauważył.

Rzecznik Michelin Piotr Staszalek wyjaśnił, że w ramach inwestycji wartej miliard złotych uruchomiony został w olsztyńskiej fabryce projekt pod nazwą Gambit. Chodzi o rozbudowę i modernizację linii w zakładzie opon osobowych i dostawczych, tak by można było produkować w nim opony o średnicy osadzenia od 18 cali wzwyż. – To są produkty, które wymagają bardzo nowoczesnych technologii,

przygotowane także pod wymagania samochodów elektrycznych – dodał rzecznik. Prace nad tym projektem trwają już od ponad roku; pojawiły się już prototypowe opony.

Michelin w Olsztynie jest największą fabryką koncernu w Europie. Produkowane są tam opony osobowe, dostawcze i rolnicze. Są też zakłady form, kordów i półproduktów.

PAP

Fot. PAP

REKLAMA

praca

Rada Nadzorcza Spółdzielni Handlowo-Produkcyjnej w Olsztynku

ogłasza konkurs na

prezesa Zarządu Spółdzielni

Wymagania:

- wykształcenie wyższe
- doświadczenie w branży spółdzielczej dotyczącej handlu i produkcji lub o podobnym profilu działania
- znajomość prawnych aspektów funkcjonowania spółdzielni, w tym znajomość Prawa spółdzielczego
- zaświadczenie o niekaralności.

CV prosimy składać w sekretariacie Spółdzielni przy ul. Mrongowiusza 30 w Olsztynku do dnia 10.06.2025 r. z dopiskiem „Rada Nadzorcza”. Dodatkowe informacje pod numerem telefonu 601 613 673.

586250pb1-a-M

WYDAWCA
GALINDIA
Sp. z o.o.
ul. Tracka 7b,
10-364
Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztynska.pl

DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY
Agnieszka
Weder-Gryglewicz

ZASTĘPCY REDAKTORA NACZELNEGO
Michał Podolak,
Igor Hrywna,
Andrzej Mielnicki,
Barbara Barczuk

REDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak
wydawca@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE
internet@gazetaolsztynska.pl
514 800 549

GAZETA OLSZTYŃSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 515

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
502 499 531

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Rybacka 35
tel. 885 998 201
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 514 800 517

REDAKCJA W WELBŁĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikwblaski.pl
gazeta@dziennikwblaski.pl

REKLAMA W ELBŁĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikwblaski.pl
PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@dziennikwblaski.pl
502 499 531

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7b
tel. 502 499 539

Bank Żywności w Olsztynie, który od lat aktywnie angażuje się w walkę z marnowaniem produktów spożywczych, postanowił rozszerzyć swoje działania o produkcję roślinną opartą na najnowocześniejszych technologiach. Jak już informowaliśmy, w tym celu podpisana została umowa z koreańską firmą Cube Farm, która dostarczyła specjalny kontener do uprawy roślin bez użycia gleby.

Rewolucyjna uprawa

Trafił do podolsztyńskiego Wadąga. Został wyposażony w zaawansowany system hydroponiczny, który zamiast w glebie pozwala uprawiać rośliny w wodzie wzbogaconej niezbędnymi składnikami odżywczymi. W tym systemie korzenie roślin zanurzone są w wodzie lub osadzone w specjalnych materiałach, takich jak wełna mineralna czy keramzyt, co pozwala kontrolować poziom wilgoci i zapewnia swobodny dostęp powietrza, niezbędnego dla rozwoju korzeni. To rewolucja w sposobie produkcji żywności.

Teraz Bank Żywności zbiera pierwsze plony. „W naszym magazynie w Wadągu wyrosła pierwsza sałata uprawiana bez grama ziemi. To nie tylko krok w stronę nowoczesnego rolnictwa, ale i początek zielonej rewolucji z misją społeczną” – zachwala Bank.

Jolanta Markiewicz, dyrektor działu do spraw współpracy i pomocy żywnościowej Banku Żywności w Olsztynie, wyjaśnia, skąd kontener wziął się w Wadągu. – To wynik spotkania

SAŁATA NIE POTRZEBUJE ZIEMI

z delegacją koreańską, która przyjechała na Warmię i Mazury i pokazała swój system, za pomocą którego uprawia warzywa. Pomyśleliśmy, że to świetny pomysł, który wpisuje się w ideę zrównoważonego rozwoju i pozwala również badać i edukować – mówi dyrektor Markiewicz. – Bank Żywności istnieje już 25 lat i to jest taki urodzinowy prezent, żeby wejść w nowość, innowacyjność, ale także daje możliwość zobaczenia, jak w ciężkich, kryzysowych czasach można ludzi wyżywić.

Eksperymentalna uprawa przyniosła pierwsze plony. To sałata. – Sałata świetnie wygląda i świetnie smakuje – twierdzi dyrektor działu do spraw współpracy i pomocy żywnościowej Banku Żywności w Olsztynie.

Przedstawiciele Banku Żywności podkreślają, że kontener to również „przestrzeń edukacyjna, w której będą organizowane warsztaty i pokazy dla dzieci, młodzieży i dorosłych”. Jakie są plany na przyszłość? – Jeżeli rozwiniemy bardziej działalność naszych restauracji czy spółdzielni społecznych, to nie wykluczamy kolejnych upraw, jeżeli to będzie miało ekonomiczne uzasadnienie. W kontenerze można uprawiać wszystko, nawet buraki. Na razie skupiamy się na tym, co jest łatwe. Może rosponka, rzodkiewki. Pietruszka ma duże zastosowanie – odpowiada Markiewicz.

„W NASZYM MAGAZYNIE W WADĄGU WYROSŁA PIERWSZA SAŁATA UPRAWIANA BEZ GRAMA ZIEMI” – INFORMUJE BANK ŻYWNOCI, KTÓRY DO TEGO CELU SPROWADZIŁ SPECJALNY KONTENER Z KOREI.

Sałata dla podopiecznych

Adrian Piotrowicz z Banku Żywności wyjaśnia, że uprawa prowadzona była przy użyciu technologii hydroponicznej, co pozwoliło stworzyć warunki niezależne od czynników atmosferycznych. Na czym polega? To uprawa roślin bez gleby: korzenie rosną w wodzie bogatej w składniki odżywcze, w idealnych warunkach sterowanych przez systemy kontroli klimatu, światła i czystości. Bez pestycydów i nawet o 90 procent mniejszym zużyciem wody. – Uprawa w kontenerze znacząco różni się od tradycyjnej. W pierwszym etapie nasiona umieszczane są na gąbce, gdzie po kilku dniach puszczają pędy. Pojawiają się też pierwsze listki. W tym momencie jest to czas, żeby przenieść je do kolejnego pojemnika, gdzie podczas kolejnych dwóch tygodni roślina rośnie do momentu, aż stanie się na tyle duża, aby można było ją przesadzić do przygotowanych do tego celu tacek. Tam odbywa się ostatni proces uprawy – mówi Piotrowicz. – Trwało to około 10 tygodni.

Część zbiorów przekazana została na miejscu przedstawicielowi Środowiskowego Domu Pomocy Społecznej „Dworek” z Olsztyna, jednej z 240 organizacji, które współpracują z Bankiem. – Warzywa są dla nas bardzo ważną wartością. Pozwalają naszym uczestnikom zaoszczędzić środki finansowe, którymi dysponują, ale również urozmaicają

Nowy magazyn żywności w Wadągu został uruchomiony w sierpniu 2024 roku. Posiada w pełni przygotowaną do profesjonalnego przechowywania i dystrybucji żywności infrastrukturę oraz odpowiednie zaplecze socjalne. Rampa jest przystosowana do odbioru żywności z dużych samochodów ciężarowych. Magazyn ma dwie chłodnie i mroźnię, które Bank Żywności do tej pory nie posiadał. W magazynie wyodrębniono także 150 metrów kwadratowych przestrzeni biurowej. Obiekt posiada również regaty, które umożliwiają przechowywanie większej ilości żywności. Budowa magazynu była możliwa dzięki dotacji z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, który przekazał na ten cel 4 miliony złotych. Jednak oprócz pieniędzy ważną była również przychylność powiatowych i gminnych władz, które wspierały budowę obiektu oraz pomogły znaleźć odpowiednią dla inwestycji działkę.

ich dietę – stwierdziła Anna Cymler-Lewandowska, dyrektor Dworku.

Bank Żywności w Olsztynie jest członkiem międzynarodowej sieci EIT Food oraz współpracuje z Instytutem Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności Polskiej Akademii Nauk. W kontenerze zamierza realizować również projekty badawcze, które mają pokazać, jak tak naprawdę wygląda produkcja żywności w nienaturalnych warunkach. **GRZEGORZ SZYDŁOWSKI**

Wyborze najodpowiedniejszej szkoły podstawowej dla uczniów z Olsztyna i okolic pomaga portal WaszaEdukacja.pl, który jak co roku przygotował ranking najlepszych podstawówek w mieście.

Wyniki rankingu mogą stanowić ważne źródło informacji dla rodziców, którzy już teraz główkują nad tym, jaką szkołę wybrać od nowego roku szkolnego.

Jak powstał ranking?

„Ranking obejmuje szkoły podstawowe zarówno publiczne, jak i niepubliczne, które znajdują się w bazie portalu WaszaE-

KTÓRA PODSTAWÓWKA JEST NAJLEPSZA W OLSZTYNIE?

KONIEC ROKU SZKOLNEGO ZBLIŻA SIĘ NIEUBŁAGALNIE, DLATEGO WARTO JUŻ TERAZ ZASTANOWIĆ SIĘ, KTÓRA SZKOŁA BĘDZIE NAJLEPSZYM WYBÓREM NA KOLEJNE LATA EDUKACJI.

dukacja.pl. Zestawienie zostało podzielone na część ogólnopolską oraz na 18 rankingów miast wojewódzkich. Podstawą tworzenia rankingu były wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego, matematyki i języka obcego, a także osiągnięcia uczniów w ogólnopolskich olimpiadach przedmiotowych – tłumaczy portal.

Ranking najlepszych podstawówek z Olsztyna powstał na podstawie rze-

telnej analizy danych, które pochodzą z takich źródeł jak Okręgowa Komisja Egzami-

nacyjna, Centralna Komisja Egzaminacyjna czy Ministerstwo Edukacji i Nauki.

Która szkoła podstawowa w Olsztynie ma miano najlepszej w 2025 roku?

Na pierwszym miejscu w Olsztynie i równocześnie na 369. miejscu w Polsce znalazła się Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Piątka” z Oddziałami Dwujęzycznymi, która uzyskała 68,11 punktu. Tuż za nią znalazła się Społeczna Szkoła Podstawowa „Stojedynka”, zdobywając 66,93 punktu. Podium zamknęła Szkoła

Podstawowa nr 311 z Oddziałami Dwujęzycznymi i Sportowymi.

WIKTORIA PODLEWSKA

REKLAMA

Stosownie do art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami informuję, iż na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Kolnie oraz na stronach internetowych Urzędu Gminy Kolno (www.bip.kolno-gmina.pl, www.kolno-gmina.pl) zamieszczony został wykaz nieruchomości Gminy Kolno przeznaczonych do dzierżawy.

Człowiek zaufania Donalda Trumpa, generał Keith Kellog, specjalny wysłannik 47 prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki do spraw Ukrainy w wywiadzie dla prawicowej telewizji Fox News powiedział ze szczerością rzadko spotykaną u osób na tak wysokich stanowiskach, że Polska ... wyśle żołnierzy na Ukrainę! To szokujące stwierdzenie. Jeśli emerytowany generał nie fantazjuje - a nie jest jednak znany z opowiadania banialuków - to znaczy, że obecny rząd ukrywa przed narodem rzecz absolutnie fundamentalną: wysłanie rodaków na wojnę. Jeśli tak rzeczywiście jest, to mamy do czynienia z jednym z największych skandali politycznych w XXI - wiecznej historii naszego kraju.

Pojawiają się od razu spekulacje, że decyzja rządu w Warszawie zapadła, ale jest ukrywana przed opinią publiczną ze względu na

wybory prezydenckie. Władza wie, że zdecydowana większość Polaków nie chce wysyłania naszych żołnierzy za wschodnią granicą Rze-

obecnej koalicji rządzącej (zwanej też, przypomnijmy, „koalicją 13 grudnia”) w wyborach prezydenckich, które są przecież tuż, tuż.

USA JUŻ WIEDZĄ O POLSKICH ŻOŁNIERZACH NA UKRAINIE?

czypospolitej. Ujawnienie faktu, że kłamka szafowania krwią młodych Polaków zapadła może nie obali rządu, a przynajmniej nie od razu - ale może zdecydować o porażce głównego kandydata

Wysłannik Trumpa z wdziękiem słonia wskładowie porcelany nie tyle przedstawił amerykańską koncepcję, co raczej tajne, głęboko skrywane przed Polakami uzgodnienia

gabinetów w Waszyngtonie i Warszawie.

Wysłanie na teren Ukrainy żołnierzy polskich, a nie amerykańskich jest oczywiście korzystne dla rządzących USA Republikanów, bo w tym kraju co rusz odbywają się wybory w poszczególnych stanach. Donald Trump nie chce mieć drugiego Iraku czy Afganistanu ze wszystkiego tego wyborczymi konsekwencjami. Tymczasem w Polsce po wyborach prezydenckich kolejna elekcja odbędzie się dopiero za niemal dwa i pół roku (do Sejmu i Senatu A.D. 2027). Może rząd kalkuluje, że Polacy się wściekną na wysłanie na Ukrainę naszych żołnierzy ale przez ponad dwa lata im przejdzie?

Skądinąd Francuzi mówią o wysłaniu tam swoich żołnierzy od dawna, co ja osobiście traktuję raczej jako dyplomatyczny nacisk na Rosję, aby wycofała się z dawnych francuskich ko-

lonii w Afryce: szczególnie w ostatnich latach Moskwa coraz bardziej wchodzi w „szkodę” Paryżowi dla którego są to naturalne strefy wpływów.

Brytyjczycy, jak słyszę, chętnie dadzą swój sprzęt wojskowy i uzbrojenie, ale już „siłę żywą” są dużo mniej skłonni zaoferować.

Oczekiwałem stanowczego dementi ze strony premiera rządu, ale też ministra obrony. A przede wszystkim Rafała Trzaskowskiego, bo przecież formalnie tylko zgoda prezydenta - takiego czy innego - może usankcjonować decyzję o wysłaniu zagranicę naszych żołnierzy. Na razie pan Rafał milczy. Ze zmęczenia?

go - może usankcjonować decyzję o wysłaniu zagranicę naszych żołnierzy. Na razie pan Rafał milczy. Ze zmęczenia?

RYSZARD CZARNECKI

REKLAMA

DZIEŃ FLAGI W NATERKACH – ŚWIĘTO PATRIOTYZMU I WSPÓLNOTY

Naterki, 2 maja 2025 r. // W malowniczej wsi Naterki, położonej nieopodal Olsztyna, Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej obchodzony był w wyjątkowo podniosłej, ale i rodzinnej atmosferze. To coroczne wydarzenie gromadzi lokalną społeczność, przypominając o znaczeniu biało-czerwonych barw oraz wartości jedności i tożsamości narodowej.

Obchody organizowane przez stowarzyszenie Semper Fidelis Polonia rozpoczęły się od uroczystego wciągnięcia flagi państwowej na maszt na placu Na Rozdrożu. W obecności mieszkańców, lokalnych władz oraz zaproszonych gości zabrzmiał Mazurek Dąbrowskiego.

Głównym punktem programu była historyczna gra terenowa zorganizowana na terenie okalających wieś lasów. Na uczestników czekały liczne atrakcje: wykrywacz metalu, szukanie wskazówek, łamanie szyfrów, strzelnica i oczywiście sprawdzenie wiedzy historycznej.

Nie zabrakło również stoiska z przygotowanym poczęstunkiem i ogniska dla zebranych.

– To nie tylko święto narodowe, ale też dzień, kiedy możemy być razem jako społeczność, okazać naszą dumę z bycia Polakami i zintegrować się przy wspólnym stole – mówił Piotr Barański, radny Rady Gminy Gietrzwałd – organizator.

Tradycja tej wiejskiej uroczystości ma już 11 lat. W poprzednich wydarzeniach licznie brali udział kombataneci. Byli honorowymi gośćmi wydarzenia. Zebrani dzięki nim mogli uczestniczyć w żywej lekcji historii

i godzinami słuchać opowieści przy ognisku. Ideą święta było nie tylko potraktowanie weteranów jak honorowych gości, ale umożliwienie kontaktu i integracja z młodszym pokoleniem. Dziś możemy jedynie wspominać ich opowieści i zacierający się obraz sylwetek. Naszym zadaniem jest sprawić, aby ta pamięć żyła w kolejnych pokoleniach

przywoływana na widok powiewającej na wietrze biało-czerwonej flagi.

Dzień Flagi w Naterkach pokazał, że nawet w małej miejscowości można obchodzić święto państwowe z sercem i rozmachem. To wydarzenie z roku na rok przyciąga uczestników i z pewnością na stałe zagości w lokalnym kalendarzu uroczystości. Swoje wspar-

cie organizacyjne zaoferowały ASG Naterki, Związek Żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych Okręg Warmińsko-Mazurski, Warmia Perła w Koronie. Wydarzenie wsparło też sołectwo oraz mieszkańcy. To był piękny dzień z lekkim wiatrem. Idealny na Dzień Flagi, gdyż biało-czerwona mogła dumnie powiewać na wietrze w blasku majowego słońca.

3825otr-m-M

W Olsztynie taniec towarzyski nie był tylko pasją – stał się ruchem społecznym, a nawet stylem życia. Wszystko za sprawą jednej kobiety – Marii Jolanty Felskiej, legendarnej założycielki Amatorskiego Klubu Tańca Towarzystwskiego „Miraż”. To ona, zachęcona przez profesora Mariana Wieczystego, ojca polskiego tańca towarzyskiego, rozpoczęła w połowie lat 70. systematyczną pracę u podstaw. Jej wizja i determinacja sprawiły, że Olsztyn wkrótce zyskał miano tanecznej stolicy Warmii i Mazur.

Pół wieku później o Felskiej powstał film dokumentalny „Jesteście gotowi”, którego producentką i drugim reżyserem jest Barbara Fedoniuk. W rozmowie z „Gazetą Olsztyńską” opowiada o kulisach powstania filmu, fenomenie Marioli (takim imieniem się posługiwała – red.) Felskiej i o tym, dlaczego ta opowieść wciąż porusza – nie tylko tancerzy.

– Skąd pomysł na nakręcenie filmu o Marii Jolancie Felskiej?

– Dwa lata temu, podczas jubileuszu Amatorskiego Klubu Tańca Towarzystwskiego „Miraż” zwrócono się do mnie jako producentki z propozycją stworzenia filmu upamiętniającego 50-lecie klubu. Film został zrealizowany, zaprezentowany na Forum Kultury w Olsztynie i spotkał się z bardzo dobrym odbiorem.

Pracując nad tym projektem, poznaliśmy bliżej Marię Jolantę Felską – założycielkę Mirażu. Wraz z operatorem szybko uznaliśmy, że to postać tak barwna, charyzmatyczna i niezwykła, że zasługuje na osobny dokument. Gdy Warmińsko-Mazurski Fundusz Filmowy ogłosił konkurs, zgłosiliśmy nasz projekt. Scenariusz napisał Bogusław Żmijewski, który również stanął za kamerą jako reżyser filmu.

Zrobienie filmu o Marii Jolancie Felskiej bez jej osobistego udziału było ogromnym wyzwaniem. Pozwolił sobie zacytować fragment, który czytam w filmie: „Była

Od lewej: Tomasz Jackowski-Osiński, Iwona Pavlović, Barbara Fedoniuk, Bogusław Żmijewski

ŻYCIE ZATAŃCZYŁO Z NIĄ INACZEJ

BYŁA IKONĄ TAŃCA I SERCEM LEGENDARNEGO MIRAŻU. TERAZ POWSTAŁ O NIEJ FILM. „JESTEŚCIE GOTOWI” PRZYPOMINA SYLWETKĘ MARI JOLANTY FELSKIEJ – KOBIETY, KTÓRA ZMIENIŁA OBLICZE TAŃCA NA WARMII I MAZURACH. KULISY POWSTANIA DOKUMENTU ZDRADZA BARBARA FEDONIUK.

Barbara Fedoniuk

sobie dziewczyna z Olsztyna, planowała zostać lekarką, ale życie zatańczyło z nią w zupełnie nieoczekiwany sposób”.

– Jaka tak naprawdę była Mariola Felska?

– Mariola mimo młodego wieku miała niezwykłą charyzmę. Była nie tylko trenerką, ale też mentorką i przyjaciółką swoich tancerzy. Nigdy nie stawiała za cel wyłącznie wygraną czy miejsce na podium. Najważniejsze było to, żeby każdy układ wykonali najlepiej, jak potrafili.

Choć zwycięstwa nie były dla niej priorytetem, Miraż

niemal zawsze wracał z medalami. Często toczyli zaciętą rywalizację... między sobą. Kiedy pojawiali się na turniejach, słychać było: „O, przyjechał Miraż – wiadomo, że pierwsze i drugie miejsce są już zajęte”.

Nie miałam okazji poznać Marioli Felskiej osobiście, jednak z licznych wywiadów, które przeprowadziłam na potrzeby tego filmu, wyłania się obraz osoby niezwykle naturalnej, eleganckiej, zadbanej. Czasem lubiła zapalić – wybierała niedostępne wówczas Marlboro. Znała język niemiecki, jeździła na turnieje

za granicę, skąd – w miarę możliwości – przywoziła materiały, z których jej tancerki szyły stroje. Była też świetnym kompanem do rozmów i wspólnego biesiadowania. Ajednocześnie nosiła w sobie inną stronę – głęboką duchowość.

– U szczytu stawy wybrała życie zakonne...

– Nadszedł moment, kiedy Mariola wybrała inny świat, świat ciszy. Dla jednych było to ogromne zaskoczenie, dla drugich nie. Powiedziała kiedyś swojej siostrze, Karolinie Felskiej, i jej mężowi, Krzysztofowi Wasilewskiemu: „Jeste-

ście gotowi”. Nie rozumieli wtedy. Gotowi, ale do czego? Dziś widać, że Mariola przygotowywała ich – świadomie lub nie – do przejęcia pałeczki i kontynuowania jej dzieła. Tak też się stało, choć na początku byli zaskoczeni i zagubieni. Nie wiedzieli, jak funkcjonować bez niej. Ale ona już wiedziała, że są gotowi. I stąd właśnie wziął się tytuł filmu, bowiem jego tematem jest także złożoność ludzkich wyborów.

Dla wielu może być to niezrozumiałe, że u szczytu kariery porzuciła świat tańca, piór, nagród i błysku reflektorów. Ale najwyraźniej ta inna droga była jej prawdziwym powołaniem. Wybrała życie zakonne.

– To nie była po prostu tancerka z Olsztyna. To była osoba, która wpłynęła na cały świat taneczny...

– Skala i rozmach, z jakimi Maria Jolanta Felska rozwijała taniec towarzyski, są widoczne do dziś. Na jubileuszowe spotkanie AKTT „Miraż” przyjechali jej wychowankowie, którzy obecnie prowadzą własne szkoły tańca w USA i we Włoszech. Obecne były także były tancerki – jedna z nich prowadzi atelier krawieckie szyjące stroje do niemieckiej edycji programu „You can dance”, a druga jest współwłaścicielką firmy produkującej jedne z najlepszych butów do tańca na świecie, m.in. na potrzeby filmu „Shall We Dance” z Jennifer Lopez i Richardem Gere’em. Wśród wychowanków Felskiej są również Iwona Pavlović i Piotr Galiński – znani jurorzy programu „Taniec z gwiazdami”.

– Co sprawiło, że jej uczniowie tak często odnosili sukcesy?

– Wychowankowie Marioli Felskiej po latach często podkreślają, jak wiele jej zawdzięczają – choć wtedy nie zawsze to dostrzegali. Potrafiła być surowa i bardzo wymagająca. Iwona Pavlović wspomina, że Felska stosowała metodę kija i marchewki. Była bezkompromisowa, jeśli chodzi o jakość choreografii – oczekiwała perfekcji. Ale efekty mówiły same za siebie. To właśnie dzięki niej Olsztyn

na długie lata stał się stolicą tańca towarzyskiego.

– A jak wyglądała sama praca nad filmem?

– Krew, pot i łzy. Klótnie i awantury twórcze. Klóciliśmy się niemal o każde ujęcie i każde słowo, aż w końcu dochodziliśmy do porozumienia. W dokumencie występuje 19 osób, które trzeba było nagrać, a potem bardzo starannie wybrać najważniejsze fragmenty ich wypowiedzi. To żmudny proces – zdarzało się, że ktoś mówił przez 40 minut, a my musieliśmy wybrać z tego zaledwie 3 minuty. Mimo trudności jesteśmy bardzo zadowoleni z końcowego efektu.

Ogromnym wsparciem przy produkcji filmu byli Karolina Felska i Krzysztof Wasilewski. Byli prawdziwą kopalnią wiedzy o Marioli, a przy tym byli niezwykle życzliwi – kibicowali nam i pomagali w każdy możliwy sposób. Udostępnili archiwalne zdjęcia i nagrania z własnego udziału, co okazało się nieocenione.

Dobrym duchem tego filmu była także Iwona Pavlović. Bardzo zależało jej na tym, aby ten projekt powstał – by przybliżyć młodemu pokoleniu historię tanecznego środowiska w Olsztynie. Czuliśmy jej wielkie wsparcie.

– Czy film trafi również do publiczności poza Olsztynem?

– Film już zdobył bardzo pozytywne recenzje komisji kolaudacyjnej, która oceniła go jako festiwalowy materiał. Krytyczka z Krakowa wystawiła nam doskonałą opinię, a już na etapie scenariusza uznano, że to będzie naprawdę interesująca historia.

Dlatego produkcja zostanie wysłana również poza Olsztyn, np. na festiwale, w tym jesienią na Festiwal Filmów Dokumentalnych do Kielc. Produkcja trafi również na ogólnopolską antenę telewizji publicznej.

ANNA GLAZEK

Premiera filmu dokumentalnego „Jesteście gotowi”, który powstał przy wsparciu Warmińsko-Mazurskiego Funduszu Filmowego, odbędzie się 19 maja w auli im. Anny Wasilewskiej w Olsztynie.

Z pewnością jednak na szczególną uwagę nas, Polaków, zasługują wybory w Polsce, które są ważnym, akto wie, czy od początku XXI wieku nie najważniejszym wydarzeniem historycznym, które wpłynie na przyszłe oblicze naszej Ojczyzny! To moment wyjątkowej odpowiedzialności – także moralnej. To chwila, w której katolicy nie mogą pozwolić sobie na bierność ani na wybory przypadkowe, emocjonalne, dyktowane swoim widzimisię, według chwilowych upodobań, osobistych interesów czy medialnych sugestii, czy wręcz sprzeczne z wiarą, którą wyznają.

Katolik nie głosuje po swojemu

W świecie, w którym wszystko zdaje się być relatywne, a polityka często redukowana jest do gry interesów i sondażowych wyników, Kościół katolicki ma prawo – a wręcz obowiązek – przypominać swoim wiernym, że nie wszystko jedno, na kogo oddają swój głos, ponieważ dla katolika wybory to akt sumienia. Nie każdy kandydat bowiem prezentuje wartości zgodne z chrześcijańską wizją człowieka, społeczeństwa i państwa. Wybierając konkretnego człowieka, wybieramy wartości, które będą kształtować życie publiczne przez kolejne lata. A od wartości nie da się uciec. Można je zdradzić, można je odrzucić – ale nie można powiedzieć, że są nieistotne. Katolik nie głosuje po swojemu. Głosuje w prawdzie – albo wbrew niej. Dlatego Kościół mówi do swoich wiernych: „Głosujcie, ale nie ślepo. Głosujcie, ale z sumieniem. Wasza wiara musi przekładać się na odpowiedzialność za wspólnotę”. Bo przyszłość Polski nie zależy tylko od polityków. Zależy od sumień. A sumienie nie głosuje, jak chce. Głosuje albo w prawdzie, albo w jej zaprzeczeniu.

Nie chodzi tu oczywiście o kościelną kontrolę nad polityką. Chodzi o odpowiedzialność. Kościół jest wspólnotą wiary, ale też nauczycielem moralności. Gdy mówi o polityce, nie mówi o partyjnych kalkulacjach – mówi o wartościach, o tym,

co godziwe, aco nie. Nie możemy oczekiwać, że świat będzie respektował prawo do życia, jeśli sami nie bronimy życia w wyborach. Nie mamy prawa narzekać na utratę tożsamości narodowej, dechrystianizację przestrzeni publicznej czy zmniejszenie bezpieczeństwa publicznego w naszych miastach i wsiach, jeśli bezrefleksyjnie oddajemy władzę tym, którzy otwarcie z tymi procesami się utożsamiają.

Aby było jasne: Kościół nie wskazuje konkretnych nazwisk, nie wystawia kandydatów ani nie prowadzi kampanii wyborczej czy politycznej agitacji. Ale nie może też milczeć, gdy stawką są podstawowe wartości: życie ludzkie od poczęcia do naturalnej śmierci, tożsamość małżeństwa i rodziny, wolność sumienia, wychowanie dzieci, ochrona najsłabszych, bezpieczeństwo wewnętrzne czy poszanowanie prawa naturalnego. Te sprawy nie są jedynie poglądami politycznymi – to fundamenty katolickiej aksjologii, czyli systemu wartości zakorzenionego w Ewangelii, w nauczaniu Chrystusa. Chrześcijaństwo nie kończy się na progu kościoła. To sposób życia, myślenia i podejmowania decyzji, także tych obywatelskich.

Kościół proponuje zatem jasno określone kryteria, które pozwalają katolikowi rozeznaczyć się, który kandydat jest godny jego głosu, a który nie. Prezydent, na którego katolik może i powinien głosować, to nie osoba idealna – takich nie ma – ale taka, która nie wstydy się prawdy, która uznaje istnienie obiektywnego dobra i zła i która traktuje urząd nie jako narzędzie własnej kariery lub wzmocnienie swojej partii, ale jako służbę człowiekowi, narodowi i prawu naturalnemu.

Pomoc Kościoła

w rozeznaniu, kto jest kim

Właśnie dlatego Kościół przypomina wiernym o istnieniu społecznej nauki Kościoła, która daje moralne kryteria oceny rzeczywistości. To nie są abstrakcyjne teorie. To konkretne zasady: że życie ludzkie jest święte, że małżeństwo to związek kobiety i mężczyzny, że wolność religijna musi być chroniona,

SUMIENIE PRZY URNIE, CZYLI „VADEMECUM WYBORCZE KATOLIKA”

18 MAJA, CZYLI NAJBLIŻSZA NIEDZIELA, PRZYNIESIE WIELE WAŻNYCH WYDARZEŃ I TREŚCI, KTÓRE DLA MNIE, W DUCHU WIARY, SĄ ZE SOBĄ ŚCIŚLE POWIĄZANE. TEGO DNIA BOWIEM W WATYKANIE, NA PLACU ŚW. PIOTRA O GODZINIE 10 ROZPOCZNIE SIĘ MSZA ŚWIĘTA INAUGURUJĄCA PONTYFIKAT PAPIEŻA LEONA XIV. JEST TO TAKŻE DZIEŃ WYBORÓW PREZYDENCKICH W POLSCE, ALE TEŻ DZIEŃ WYBORÓW PREZYDENCKICH W RUMUNII, GDZIE, MAM NADZIEJĘ, PREZYDENTEM TEGO KRAJU ZOSTANIE WYBRANY GEORGE SIMON. W TYM TAKŻE DNIE PAPIEŻ ŚW. JAN PAWEŁ II OBCHODZI W NIEBIE SWOJE ZIEMSKIE 105 URODZINY, A KTÓRY W DNIE SWOICH URODZIN W 2003 ROKU KANONIZOWAŁ MATKĘ URSZULĘ LEDÓCHOWSKĄ, UZNANĄ PRZEZ SENAT RP W 2009 ROKU ZA WZÓR PATRIOTKI. CI ŚWIĘCI NA PEWNO BĘDĄ ZNAKOMITYMI PATRONAMI TEGO DNIA.

że sprawiedliwość społeczna i solidarność z ubogimi i nieporadnymi życiowo są obowiązkiem każdego społeczeństwa. Katolik, który świadomie głosuje na kandydata promującego idee sprzeczne z tym nauczaniem – choćby z osobistych sympatii czy interesów – działa wbrew logice chrześcijań-

skiej wiary, a czasem nawet bierze współudział w złu moralnym, jak przypomina Kościół. Z tego powodu katolik nie może głosować na kandydata, który otwarcie popiera aborcję, eutanazję, redefinicję małżeństwa, seksualizację dzieci w szkołach, ograniczenie wolności sumienia czy wypieranie religii

życia publicznego, w tym ze szkół. Nie może głosować na osobę, która atakuje Kościół jako instytucję, próbuje rozmywać tożsamość narodową, głosi ideologie sprzeczne z chrześcijańskim rozumieniem człowieka. Nie można wspierać kandydata, który obiecuje „nowoczesność” kosztem prawdy, ani tego, który szuka poklasku mediów i osób niezorientowanych zamiast prawdziwego dobra narodu.

Taki kandydat nie musi być osobą głęboko religijną, choć dobrze, aby był, ale musi szanować chrześcijańskie korzenie naszej cywilizacji i rozumieć, że bez wartości nie ma wspólnoty. Powinien chronić życie – od poczęcia do naturalnej śmierci – nie jako opcję światopoglądową, lecz jako fundament prawa człowieka. Musi mieć odwagę stanąć w obronie małżeństwa jako związku mężczyzny i kobiety – nie z pogardy do nikogo, lecz z szacunku dla ładu, który nie jest tylko wymysłem tradycji, ale zakorzeniony jest w naturze człowieka.

Katolik powinien poprzeć takiego kandydata, który też jasno mówi o wolności sumienia i religii – który nie pozwoli, by lekarze byli zmuszani lub zachęceni do wykonywania aborcji, by nauczyciele nie mogli mówić o wartościach, a rodzice byli pozbawiani prawa do decydowania o wychowaniu własnych dzieci. Kandydat godny chrześcijańskiego głosu nie może relatywizować dobra i zła – nie może mówić, że wszystko zależy od sytuacji, że każda prawda jest równie dobra, ponieważ tak nie jest! Powinien być człowiekiem prawa, który nie poddaje się presji ideologii, fałszywej jego interpretacji, ale kieruje się sumieniem i odpowiedzialnością za wspólne dobro.

To musi być ktoś, kto będzie bronił polskiej tożsamości, a nie się jej wstydy, będzie myślał po polsku i bronił Polski i jej interesów na arenie międzynarodowej. Kto rozumie, że patriotyzm nie jest ksenofobią, a religia nie jest zagrożeniem dla demokracji. Kto potrafi mówić językiem jedności, a nie pogardy, konfrontacji, poniżania grup społecznych, które mu nie sprzyjają. Kto nie buduje swojej kampanii

na antyklerykalizmie, cynizmie czy skrajnych, często nieracjonalnych obietnicach, ale na rozsądku i szacunku dla człowieka.

Vademecum wyborcze katolika

Dlatego wybory 18 maja to nie tylko akt obywatelski, to także wybór moralny. W związku z tym Rada ds. Społecznych Konferencji Episkopatu Polski przygotowała już w 2023 roku dokument, który, jak deklaruje Rada, „ma pomóc w podejściu do wyborów”. Dokument ten, który chcę przypomnieć, aktory nazywa się „Vademecum wyborcze katolika”, brzmi następująco:

1. Uczestnictwo w wyborach

Zaangażowanie i udział w wyborach stanowią dostępny dla każdego obywatela sposób realizacji „prawa i obowiązku” uczestnictwa w życiu społeczno-politycznym. Udział w wyborach jest obowiązkiem sumienia katolika. Jest to bowiem dowód podstawowego zaangażowania się „na rzecz dobra wspólnego, czyli dobra wszystkich i każdego”.

2. Naczenie dobra wspólnego

Dobro wspólne stanowi sumę wartości, dzięki którym człowiek, rodzina i społeczność mogą pełniej i łatwiej osiągnąć własną doskonałość. Realizacja tak rozumianego dobra wspólnego może być zapewniona jedynie wtedy, gdy polityka oparta jest na „poprawnej koncepcji osoby ludzkiej”. Obowiązek wyborczy wymaga zatem odpowiedzialnych decyzji w oparciu o zasady ładu moralnego.

3. Wartości nienegocjowalne

W tych sprawach, które dotyczą istoty porządku moralnego, prawy rozum nie pozwala na kompromisy. W konsekwencji katolicy: a) opowiadają się bezwzględnie po stronie prawa do życia od poczęcia do naturalnego kresu, które to prawo „stanowi fundament współżycia między ludźmi oraz istnienia wspólnoty politycznej”;

b) z równą determinacją zabiegają o ochronę praw rodziny, opartej na monogamicznym małżeństwie osób przeciwnej płci. Uważają

zatem za niedopuszczalne zrównanie z rodziną innych form współzycia;

c) stoją na straży zagwarantowania prymatu rodziców w wychowaniu swoich dzieci;

d) bronią wolności sumienia i wolności religijnej, stanowiącej „serce praw człowieka”;

e) sprzeciwiają się budowaniu świata „tak, jakby Boga nie było”;

f) są zaangażowani na rzecz wewnętrznego i zewnętrznego pokoju, będącego podstawowym warunkiem realizacji dobra wspólnego;

g) troszczą się o etyczny kształt procesów gospodarczych, sprzeciwiając się „ekonomii, która zabija”.

Kwestie te stanowią zbiór zasad, które powinny być uwzględnione podczas podejmowania decyzji wyborczych. „Właściwie ukształtowane sumienie chrześcijańskie nie pozwala nikomu przyczyniać się przez oddanie głosu do realizacji programu politycznego lub konkretnej ustawy, które podważają podstawowe zasady wiary i moralności”.

4. Uznanie demokratycznych wyborów

Oile obowiązkiem katolika jest udział w głosowaniu i oddanie głosu zgodnie z własnym sumieniem, o tyle w sytuacji, gdy społeczeństwo już dokonało demokratycznego wyboru – nawet jeśli jest on sprzeczny z preferencjami głosującego – należy uszanować jego wynik. W sytuacji, gdyby „sprawujący władzę ustanawiali niesprawiedliwe prawa lub podejmowali działania sprzeczne z porządkiem moralnym, to rozporządzenia te nie obowiązują w sumieniu”. Sprzeciw katolika względem tak stanowionego prawa wynika jedynie z posłuszeństwa Bogu, a nie z racji politycznych.

5. Modlitwa za Ojczyznę

Mając na uwadze rangę demokratycznych wyborów w budowaniu dobra wspólnego w oparciu o przypomniane zasady, prosimy wszystkich o podjęcie modlitwy w intencji naszej Ojczyzny.

Prośmy zatem patronów tego dnia – 18 maja – św. Jana Pawła II i św. Urszulę Ledóchowską o wstawianie się za naszą Ojczyzną i o najlepszy wybór dla Polski!

ZDZISŁAWA KOBYLIŃSKA

Przelom XIX i XX wieku można nazwać początkiem ery maszyn, która trwa do dzisiaj.

Już w 1891 roku ze wzgórza pod Berlinem Otto Lilienthal poszybował na swojej pierwszej lotni. W historii statków powietrznych nie można pominąć roku 1901, kiedy to 14 sierpnia w USA niemiecki wynalazca Gustav Whitehead (Weisskopf) wzbił się nad ziemię maszyną cięższą od powietrza, która nosiła nr 21 B. Dwa lata później bracia Wright wykonali swój pierwszy lot samolotem. Pierwszy samolot w Prusach Wschodnich skonstruowano w Reszlu. W 1910 roku wywodzący się z Kętrzyna inżynier Bloess przedstawił reszelskiej firmie Friedrich Fest Rössel (odlewnia żeliwa, produkcja maszyn rolniczych, tartak) projekt konstrukcji latającej maszyny. Zbudowany samolot był jednopłatowcem, napięty drutem stalowym, z silnikiem 50 KM. Miał 10 metrów długości, 14 metrów szerokości i ważył 450 kilogramów. Pierwszy nieudany start odbył się w Ramtach, ze ścierniska miejscowego majątku ziemskiego, należącego do Trenkmanna. Kolejne próby odbywały się w Łankiejmach (Langheim) w gminie Korsze, należących wówczas do rodu von Groeben. Mimo iż konstruktor-oblatywacz uzyskał 30 metrów wysokości, to projektu nie kontynuowano.

Sto lat lotniska w Dajtkach

4 czerwca 1910 roku z okazji wystawy przemysłowej odbył się w Olsztynie pokaz lotniczy. Mianowicie lotnik Adolf Berendt (Behrendt) z Grudziądza kilkakrotnie wzniósł się swoim aeroplanem z pola pod Dajtkami, ale nie osiągnął zapowiadanej wysokości ani odległości. Następnego dnia (wniedziele) zahaczył skrzydłem o drąg sygnałowy i tak doszło do pierwszej w Olsztynie katastrofy lotniczej. Nie odwiodło to jednak miejscowych zwolenników żeglugi powietrznej od zamiaru budowy w 1912 roku lotniska pod Olsztynem, o czym donosiła ówczesna „Gazeta Olsztyńska”. Tego roku też rada miejska grodu na Łyną uchwaliła, że zfunduszy mia-

TAK „ALLENSTEIN” ROZPADŁ SIĘ NA KAWAŁKI

OLSZTYN I OSTRÓDA ZAPISAŁY SIĘ W HISTORII MASZYN POWIETRZNYCH. JUŻ NA POCZĄTKU XX WIEKU OBA MIASTA MIAŁY SWOJE LOTNISKA. A PIERWSZA KATASTROFA LOTNICZA W DAJTKACH WYDARZYŁA SIĘ JUŻ W 1910 ROKU! FASCYNACJA PODNIEBNYMI PODRÓŻAMI DOPROWADZIŁA DO PODJĘCIA PRZEZ OLSZTYŃSKICH RAJCÓW W 1912 ROKU DECYZJI O BUDOWIE „STATKU NAPONOWIETRZNEGO” O NAZWIE „ALLENSTEIN”.

Wystawa lotnicza w Dajtkach z okazji obchodów stulecia lotniska, 31 sierpnia 2013 roku

Reklama prasowa z 21 lipca 1913 roku

Klein Gnie na dawnej pocztówce

sta pokryta zostanie główna część kosztów budowy „statku napowietrznego” o nazwie „Allenstein” (Olsztyn), który

miałby być подарowany wojsku. Na marginesie, w 1913 roku w Berlinie zaprezentowano nowy aeroplan woj-

Stary rynek w Ostródzie. Z lewej strony, niestety poza kadrem, stała restauracja „Bürgerhof”. U góry „dorysowany” samolot szkolno-rozpoznawczy Rumpler Taube użytkowany przez niemieckie lotnictwo w latach 1911-1914

skowy, osiągający prędkość 90 kilometrów na godzinę i mogący unieść pięcioosobową załogę. Na spodzie kabiny tego statku powietrznego znajdował się oszklony otwór do obserwacji terenu. Pierwszy wojskowy samolot – dwupłatowiec Albatros – wylądował w podolsztyńskich Dajtkach 20 czerwca 1913 roku.

Katastrofa samolotu „Allenstein”

W poniedziałek przed południem, 11 sierpnia 1913 roku, podczas zawodów lotniczych Ostpreussischer Rundflug (Wschodniopruski Lot Okrężny) na trasie Królewiec – Olsztyn – Wystruć – Pilawa, trwających od 9 do 14 sierpnia, prezent miasta Olsztyna dla XX Korpusu Armijnego, czyli samolot „Allenstein”, lecąc do Wystruci, wskutek defektu motoru miał przymusowe lądowanie w polu i rozbił się na drobne kawałki. Podobno runął na ziemię jak strzała z wysokości 200 metrów. Według gazety „Elbinger Neueste Nachrichten” nr 219 z 12 sierpnia 1913 roku wypadek miał miejsce w pobliżu majątku Klein Gnie (obecnie Mosyr w obwodzie kaliningradzkim), 16 kilometrów na północ od dawnego miasta powiatowego Gerdaun (pol. Gierdawy, dziś Żeleznodorożnyj w rejonie Prawdinsk). Na szczęście pilotujący maszynę porucznik von Eckenbrecher oraz pasażer porucznik von Schröder wyszli z katastrofy żywym. Dalszą część podróży wrak odbył koleją.

Latem 1914 roku na drugim podolsztyńskim lotnisku, w Dywitach, oddano

do użytku olbrzymi hangar (wymiary zewnętrzne w metrach: długość 180, szerokość 44 i wysokość 34), zbudowany kosztem 400 tysięcy marek. W grodzie nad Łyną pojawiła się I kompania batalionu sterowców nr 5.

Ostródzkie szybowce

Podczas I wojny światowej było też lotnisko pod Ostródą, a dokładniej przy drodze na Warlity, gdzie zbudowano hangar dla samolotów. Zlikwidowano je po wojnie na mocy traktatu wersalskiego. Lataniem interesowali się również ostródzianie. I tak Bruno Poelke (1883-1975) odbył pierwszy lot szybowcem 6 sierpnia 1920 roku. Natomiast 27 czerwca 1921 roku w dużej sali ostródzkiej gospody „Bürgerhof” (na starym rynku, naprzeciw ratusza) założono oddział wschodniopruskiego stowarzyszenia lotniczego, którego przewodniczącym został porucznik lotnictwa Bruno Sauter. W 1930 roku w Ostródzie nauczyciel rzemiosła Eitel Gnadt zbudował szybowiec, którego każde skrzydło miało osiem metrów długości. Chrzest tego statku powietrznego odbył się na placu przed gmachem starostwa (obecnie budynek urzędu miejskiego), zaś próbny lot na wzniesieniach Morlin, za nieistniejącą dziś restauracją „Waldhäuschen” („Leśny Domek”). Starty szybowca były zawsze trudne, zanim zaczęto (po 1933 roku) używać samochodu z wyciągiem linowym.

RYSZARD KOWALSKI

ANTYPOLSKIE KŁAMSTWA ŁUKASZENKI

Ta konferencja prasowa może przejść do historii. Odbyła się w Mińsku 26 stycznia, w trakcie wyborów prezydenckich na Białorusi, które, jak wszyscy wiedzieli już wcześniej, wygrał Łukaszenka. W jej trakcie padło szereg strasznych, kłamliwych oskarżeń wobec Polski i Polaków. Ich lista zawiera wszystko, co stanowi kanon wszelkiego rodzaju antypolskich dezinformacji płynących z Mińska czy z Moskwy. Dlatego warto się temu dokładnie po kolei przyjrzeć.

Foto: PAP/EPa

Prof. dr hab. Marek Melnyk – specjalista w zakresie historii Europy Środkowo-Wschodniej, kultury oraz stosunków polsko-ukraińskich. Związany z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie

ŁUKASZENKA GŁOSUJE

Łukaszenka, zanim spotkał się z dziennikarzami, oddał swój głos w lokalu wyborczym. Nikomu nie przeszkadzało, że łamana jest w ten sposób cisza wyborcza. Najwidoczniej w tej dyktaturze po oddaniu głosu przez Łukaszenkę wybory się skończyły. I mógł zacząć konferencję prasową. Sam akt głosowania Łukaszenki przypominał jakąś religijno-państwową uroczystość. Dyktator wkroczył do lokalu wyborczego rozanielony, szczęśliwy. Ręce miał złożone, jakby szedł do komunii. Powoli, dostojnie kroczył w otoczeniu najbliższych współpracowników. Rozglądał się na boki. Jakby błogosławił dobrym wzorkiem i łagodnym uśmiechem wszystkich zgromadzonych. Zaraz potem był uroczyste witany przez komisję wyborczą. Wszyscy z nabożeństwem patrzyli, jak Łukaszenka wrzuca swój głos do urny. Potem w sali zapanowało szczęście. Wszyscy już wiedzieli, że to był najważniejszy akt całych wyborów. Naród białoruski już właściwie nie musiał niczego robić. Wszystko jednak – jak to bywa w takich sytuacjach – popsuł jeden szczegół: piesek Łukaszenki. On po prostu, idąc w uroczystym orszaku, obok swego pana, równie spokojnie osikał ścianę w lokalu wyborczym. Nikt mu w tym nie przeszkodził. Piesek potraktował marmurową salę jak miejski szale. I w tym momencie objawiła się cała prawda o

wyborach na Białorusi. Piesek pokazał w imieniu swego właściciela, jaki jest prawdziwy stosunek do demokratycznych procedur wyborczych. Zostały one olane – zabrudzone psim moczem.

KONFERENCJA PRASOWA

Konferencja trwała ponad trzy godziny. Nadano jej uroczysty charakter. Co ciekawe, przybyli na nią wierni akolici Łukaszenki, którzy towarzyszyli mu przy urnie. Był też najmłodszy syn. Tylko pieska brakowało. Pewnie z wiadomych powodów. W sali, gdzie odbywała się konferencja prasowa, było sporo dziennikarzy z Europy i Azji. Prawdopodobnie była to największa od lat międzynarodowa konferencja prasowa w Mińsku.

Marek Sygacz, polski dziennikarz, korespondent stacji telewizyjnej Polsat na Białorusi, zapytał Aleksandra Łukaszenkę o sytuację na granicy polsko-białoruskiej, która doprowadziła do śmierci polskiego żołnierza. Zapytał, co Łukaszenka w związku z tymi problemami jako głowa państwa zamierza zrobić. Co Łukaszenka odpowiedział na, zdawałoby się, proste pytanie? Ta odpowiedź przejdzie do historii białoruskiej dyktatury jako szczególnie przejaw utraty kontaktu z rzeczywistością jej przywódcy lub jako przykład pychy, która poprzedza niechybny upadek. Łukaszenka odpowiadał prawie pół godziny! Non stop. Trudno to sprostować. Zamiast odpowiedzieć na proste pytanie, satrapa wylał z siebie potok niekontrolowanych kłamstw. Wszystko, co powiedział, było dezinformacją. On jakby czekał przyczajony na pytanie polskiego dziennikarza, by korzystając z okazji, upokorzyć Polskę. Była to jedynie okazja do tego, aby przed kamerami poniżyć państwo polskie. Łukaszenka zaskoczył też formą wypowiedzi. Chaotyczną, nieuporządkowaną, pełną gróźb. Dziennikarz był obiektem nieukrywanej wrogości. Był jak worek treningowy. Zaden z zagranicznych dziennikarzy nie był tak potraktowany.

Foto: PAP/EPa

Władimir Putin i Aleksander Łukaszenka

OTO, CO ODPOWIEDZIAŁ „OJCZULEK”:

„Marek, nie wydaje mi się, żebyście nie znali mojego stanowiska. Polska prowadzi przeciwko Białorusi szczególnie agresywną, złą politykę. Szczególnie. Ja niczego nie wymyślam. Ja nie chcę tego. Wy jesteście naszymi sąsiadami. My wiele lat żyliśmy – mówię wam to jako historyk – w jednym państwie. Żle, dobrze, pomagaliśmy sobie. Potem coś było u nas. Nieważne. Wy teraz pretendujecie do zachodniej Białorusi, do Mińska. Pretensje te wysuwają nie tylko dziennikarze. I zaczęliście mówić o zachodniej Ukrainie. I tak dalej. Pierwsze pytanie: po co wam ten imperializm? Czy wy rozumiecie, że wy u nas nie uzyskacie nawet metra terytorium? To nasze terytorium. Wy mówicie: tam Polacy mieszkają i inni. Ja już wam odpowiedziałem. Uspokójcie się. Marek, uspokójcie się. U nas żyją Polacy. To są moi Polacy. (...) Marek, nie róbcie tego. My chcemy żyć. Żyć z wami normalnie. Czy nasi Polacy rwą się do was? Nie. Czy Rosjanie i

Żydzi? Nie. Oni chcą żyć na tym terytorium. Kupiliście u Koreańczyków czołgi. I Bóg z wami. Nie krzyczcie, że to przeciwko Rosji. Wy graniczycie nie z Rosją. Wy graniczycie z Białorusią. Z Kaliningradem chcą się rozprawić. Nie radzę wam. I wy rozumiecie, że to niemożliwe. I dlatego u was w tej sprawie jakaś nienormalna polityka. (...) My dla was zawsze byliśmy przyjaciółmi i chcemy z wami pokoju. No co zrobiliście wy według rozkazu UE i Amerykanów? Wy wprowadziliście przeciwko nam sankcje. Z jakiej przyczyny? Dziesiątki, a nawet tysiące polskich biznesmenów otworzyły u nas swoje przedsiębiorstwa. Oni liczyli nie tylko na białoruski rynek. Odkrywając biznes na Białorusi, oni handlowali z ogromną Eurazją (...). Wy mogliście sprzedawać tę produkcję w Chinach. Po co zamknęliście tę produkcję? Z jakiej przyczyny? Wprowadziliście przeciwko nam sankcje. Co takiego, sankcje? To duszenie mojego narodu i mnie. To pętla na szyję. Wy narzuciliście pętlę na szyję. I co, chcecie, abym was

bronił? Trzeba było politycznie zamilczeć. (...) Chłopaki. Ja was nie będę bronił. Bo wy dusicie mój naród. Sankcje to przede wszystkim przeciwko narodowi. Nie tylko przeciwko mnie. Czy zmieniliście życie prezydenta? Wy chcecie zmienić życie ludzi, żeby było złe. W 2020 roku te wszystkie protesty, ten blitzkrieg kierowany był skąd? Z Polski. (...) To nie było wtrącanie się w proces wyborczy? Chcieliście rozbić państwo. Chcieliście skierować białoruskich Polaków przeciwko mnie, przeciwko władzy (...). A oni dzisiaj będą głosować na mnie. (...) Zbudowaliście ścianę. To pełna korupcja. Dziesięć minut podkop, piętnaście przejście. Wystarczy. Pięćset mln dolarów ukradła firma, która je budowała. Wykryli to dziennikarze. Zuchy. Wy zabijacie emigrantów i zakopujecie w lesie. (...) Białorusini kochają Polaków. Oni odnoszą się do Polaków po ludzku. Białoruś to tolerancyjny, przepiękny kraj. My nie chcemy nas was napadać. Wy nas nie zwyciężycie. Nigdy (...). To nasza ziemia. Dlaczego

patrzycie na nas przez celowniki automatów i armat? Cemu? My nie szykujemy się na was napaść. My nie możemy was zwyciężyć. Wy musicie wiedzieć, że wy nas nie zwyciężycie. Nigdy. To bardzo trudne. (...) To nasza ziemia. Wiecie, czemu Rosjanom trudno w Ukrainie? Bo oni wojują na własnej ziemi. Oni znają każdy jej metr. Każdą część. To, czego nie widzą wojskowe siły Rosji. Wiercie mi, nie będzie już na Białorusi drugiego prezydenta, który tak bardzo by chciał dobrych stosunków z Polakami. (...) Mamy dość własnej ziemi. Nie musimy was atakować ani prowadzić przeciwko wam wojny. Przestańcie kupować czołgi. Kupujcie traktory. Wasi rolnicy już, przepraszam, rzucają gó...m i nawozem pod wasze biura, a jutro nie będą mieli czym orać i uprawiać ziemi”.

Potem Łukaszenka skrytykował też szefa polskiego MSZ Radosława Sikorskiego za jego wpis w Internecie: „Dziś »wybory« na Białorusi. Oczekiwanie, kto zostanie ogłoszony zwycięzcą, jest nie do zniesienia. Przy okazji proszę media o nienazywanie Aleksandra Łukaszenki ostatnim dyktatorem Europy, bo to nie fair. W złodziejstwie, represjach i agresji międzynarodowej Władimir Putin go dogonił i przegonił”.

Łukaszenka, jakby zdenerwowany tymi słowami, mówił podniesionym głosem: „Dlaczego zaczepiacie Rosję? Dlaczego zaczepiacie Putina? Nie macie dość problemów? Sikorski jest osobą doświadczoną. Spotkaliśmy się z nim, porozmawialiśmy. (...) Niech pomyśli, co się jutro stanie. Dziś nawóz wywalili polscy chłopcy pod polskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych. A jutro?”.

Co więcej, Łukaszenka oskarżał ponadto Polskę o rzekome roszczenia terytorialne wobec Ukrainy i Białorusi. „Jeśli wejdziecie na Ukrainę, będziecie musieli mieć do czynienia z Rosją i Białorusią”.

Po wypowiedzi Łukaszenki głos ponownie zabrał Marek Sygacz. Spokojnym tonem stwierdził, że Polska nie planuje żadnych działań militarnych wobec Białorusi czy Ukrainy. Łukaszenka na to: „Marek, daj Boże. Ale po co wam czołgi?”.

BEZKARNE KŁAMSTWA

To, co uderza w tym potoku słów, to bezkarne kłamstwa. Łukaszenka nie bierze żadnej odpowiedzialności za to, co mówi. A może mówi wszystko, co chce. I jak chce. Jest jakimś niespełnionym aktorem. Pokazuje siebie jako osobę rozbitą. Jest wewnętrznie rozdarty na wiele części. Z jednej strony chce być dobrym gospodarzem wielkiego kolchozu – Białorusi, a z drugiej musi być wiernym sługą Putina. Kocha Polaków. Szczególnie tych

„swoich”, jak każdy Białorusin. Ale i oskarża Polaków o mordowanie emigrantów na granicy. Jest Białorusinem i Rosjaninem. Jest ateistą, ale i prawosławnym. Jest bandytą, kłamcą, ale i troskliwym „Ojczulkiem” całego narodu. Jest brutalny i łaskawy. Jak to można połączyć? Wydaje się, że akurat w tym przypadku Łukaszenka pogubił się w swej sztuce dezinformacji. Poczuli się zbyt pewnie. A może lata i stres miały na to wpływ? Wcześniej lepiej dbał o logiczną spójność prezentowanych kłamstw. Wydawały się być poparte gruntowną wiedzą historyczną. Jego kłamstwa układały się w opowieści wykraczające poza doraźne interesy. W jego antypolskiej dezinformacji mieliśmy do czynienia ze ścisłym i przemyślanym powiązaniem kłamstw i prawd, tego, co realne i fikcyjne. Prawdziwe intencje tych manipulacji były często dobrze maskowane, a przez to sprawiała wrażenie czegoś autentycznego i neutralnego.

ORĘDOWNIK POKOJU

Jak widać, białoruski dyktator kreował się na orędownika pokoju i obrońcę suwerenności Białorusi przed wojną przygotowywaną przez tzw. kolektywny Zachód. Ale dyktator obawia się aneksji Białorusi przez Rosję. Proces ten zaczął sam Łukaszenka i trwa już on od lat. Ale to, co było dla Łukaszenki dziełem taktycznym i krótkoterminowym, Kreml wykorzystał strategicznie i chce tak ukształtować stosunki z Białorusią, by wciągnąć to państwo w struktury administracyjne Rosji. Łukaszenka chce utrzymać swoją pozycję i dotychczasowy model relacji z Rosją. A to jeszcze nie nastąpiło. Dlatego wspominał o walce Ukrainy z Rosją. Zdawał się sugerować, że Rosja nie zajmie Białorusi bez walki. Sugerował, że to, co dzieje się na Ukrainie, może się powtórzyć na Białorusi. Temu nadrzdnemu celowi służyły wszystkie kłamstwa o Polsce i Polakach.

STRASZENIE

Jedno, co było u niego stałe i co warto zauważyć, to to, że przez cały czas straszył. Wielokrotnie używał retoryki mającej na celu zastraszenie Białorusinów, Polaków czy Ukraińców. Ta umiejętność mu pozostała na stałe. Ma ona na celu wywołanie napięcia między krajami regio-

nu, szczególnie między Polską a Ukrainą. Twierdzenie, że Polacy chcą zająć zachodnią część Ukrainy oraz zachodnią Białoruś, to przykład tego, jak dyktator z Mińska wzmacnia swoją wewnętrzną pozycję i jak kreuje swój wizerunek w oczach Rosji. Łukaszenka straszy Polską i chce bronić Ukrainy! Prezentuje się jako przywódca Białorusi jako państwa, które odgrywa kluczową rolę w ochronie stabilności regionu przed domniemanymi zakusami sąsiadów. Tego rodzaju wypowiedzi budują atmosferę zagrożenia, ale

Białoruski znaczek pocztowy z wizerunkiem Aleksandra Łukaszenki

i wzmacniają reżim Łukaszenki. Wprowadzenie podziałów między Polską, Ukrainą i Białorusią to część szerszej narracji dezinformacyjnej, której celem jest rozprzestrzenianie nieufności i lęku między narodami regionu, a także mobilizacja Białorusinów przeciwko zewnętrznemu wrogowi.

ŚWIETLANA PRZYSZŁOŚĆ

Łukaszenka zaprezentował 26 stycznia br. również wizję świetlanej przyszłości relacji polsko-białoruskich. Co nią ma być? Robienie wspólnych interesów. Warto to zauważyć. On proponuje oddzielenie moralności, demokracji, praw człowieka od robienia biznesu. Moralność i ekonomika to dwie oddzielne domeny. Najlepiej byłoby, żeby nie miały one ze sobą nic wspólnego. On kusi Polaków zwrotem się na Wschód. Tam ma być wielka przestrzeń do zarabiania pieniędzy i osiągnięcia dobrobytu. Mieli tego już doświadczyć polscy biznesmeni z Białorusi przed zamknięciem granic.

CZY POLACY W BIAŁORUSI POPIERAJĄ ŁUKASZENKĘ?

Wbrew temu, co mówił Łukaszenka, Polacy na Białorusi nie stoją za nim murem. Polska mniejszość, podobnie jak inne grupy społeczne w tym kraju, ma zróżnicowane poglądy na temat Aleksandra Łukaszenki i jego rządów. Generalnie nie można stwierdzić, tak jak czynił to kłamliwie Łukaszenka, że Polacy jako grupa w zdecydowany sposób popierają jego reżim. Istnieje kilka czynników, które wpływają na ich postawy. Wpływ

jej nie popiera. Część Polaków na Białorusi, zwłaszcza starsze pokolenie, może podzielać niektóre tradycyjne wartości z czasów ZSRR promowane przez reżim Łukaszenki. Jednak nie oznacza to automatycznego poparcia dla jego polityki. Ogólnie rzecz biorąc, trudno jest mówić o jednoznacznie pozytywnym i przy tym jednolitym stanowisku Polaków na Białorusi wobec Łukaszenki. Jemu udało się rozbić jedność Polaków. Łukaszenka wykorzystuje mniejszość polską jako narzędzie presji na Warszawę. Zamyka polskie szkoły, więzi liderów Związku Polaków na Białorusi (np. Andżelikę Borys i Andrzeja Poczebota) i ogranicza prawa mniejszości polskiej, by pokazać, że może uderzyć w polskie interesy. Lecz postawy Polaków wobec dyktatora są zróżnicowane. Zależą od wielu czynników, w tym od wieku, sytuacji życiowej, poziomu zaangażowania w sprawy polskiej społeczności oraz osobistych doświadczeń z reżimem.

CIĄGLE TO SAMO

Zatem wydaje się, że Łukaszenka 26 stycznia swą antypolską tyradą odsłonił swą wewnętrzną prawdę o człowieku totalnie zakłamanym. A przy tym nie mającym niczego nowego do powiedzenia. Wszystko, co powiedział o Polakach i Polsce, to zgrana już dawno płyta. Jest to propaganda i retoryka o rzekomym zagrożeniu militarnym ze strony Polski. Są to stare oskarżenia o ingerencję w wewnętrzne sprawy Białorusi. Łukaszenka wielokrotnie twierdził, i dalej to robi, że Polska wspiera destabilizację Białorusi, w tym organizowanie protestów przeciwko jego reżimowi, szczególnie po wyborach w 2020 roku. Niczym nowym była jego narracja o rzekomych planach odbudowy „historycznych Kresów Wschodnich” kosztem Białorusi, co jest całkowicie bezpodstawne, ale ma na celu wzbudzenie w Białorusinach lęku przed Polską. Równie wyświechtane jest mówienie o wspieraniu opozycjonistów przeciwko Białorusi jako o czymś złym. Widać, dyktator starzeje się.

Szkoda tylko Białorusinów, którzy muszą żyć w takim świecie. Jakie będą tego konsekwencje?

Marek Melnyk

Wydawca „Gazety Olsztyńskiej” Grupa WM dzięki Polskiej Fundacji Narodowej realizuje projekt, którego celem jest przeciwdziałanie dezinformacji, która przez lata utrzymywała zniekształcony wizerunek Polski poprzez rozpowszechnianie zmanipulowanych lub nieprawdziwych faktów historycznych, negatywnie wpływających na dobre imię Polski i Polaków na świecie. W najbliższym czasie będziemy prezentować artykuły, ale także audycje, w których poruszymy ważne kwestie dotyczące tuszowania i fałszowania prawdy historycznej. Zapraszamy do lektury, ale też do czynnego udziału w naszej akcji! Na zgłoszenia od wolontariuszy czekamy pod adresem: **kontakt@wm.pl**.

OFICJALNY PARTNER

**POLSKA
FUNDACJA
NARODOWA**

PARTNERZY

**GAZETA
OLSZTYŃSKA**

**DZIENNIK
ELBLĄSKI**

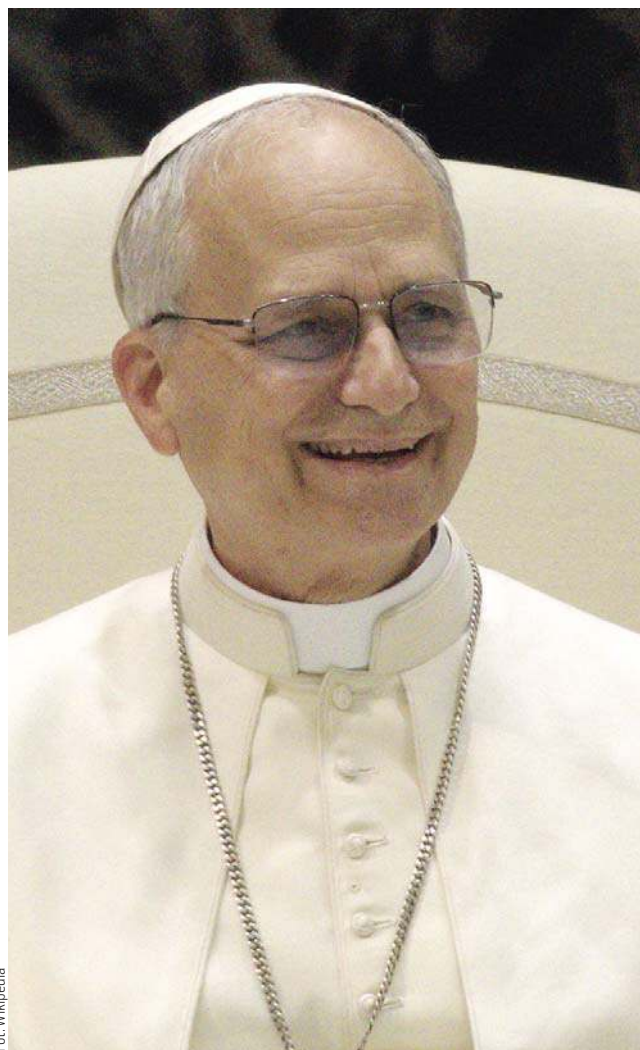

METROPOLIA WROCŁAWSKA • DOLNY ŚLĄSK
WROCŁAWSKIE • INFO

**KONGRES
PRZYSZŁOŚCI**

wawa.info
PORTAL WARSZAWY I MAZOWSZA

Fot. Wikipedia

Papież Leon XIV podczas audiencji dla mediów, 12 maja 2025 r.

Franciszek był pierwszy — i to nie tylko w kontekście imienia. Był też pierwszym papieżem jezuitą, pierwszym Latynosem i pierwszym człowiekiem urodzonym lub wychowanym poza Europą od czasów papieża Grzegorza III z Syrii, żyjącego w zamierzchłym VIII wieku, prawie 1300 lat temu...! Jak dla mnie był też Franciszek człowiekiem ciepłym, życzliwym światu i ludziom i mimo paru wpadek żywiłam do niego wiele szacunku i sympatii. Tym bardziej cieszę się, że mogłam w ostatnim pożegnaniu Franciszka uczestniczyć osobiście. Ale od 8 maja wierni Kościoła katolickiego mają nowego Ojca, a Rzym nowego biskupa. I ku mojej wielkiej radości Robert Francis (!) Prevost, czyli Leon XIV, już cztery dni po słynnym „Habemus Papam” na specjalnej audiencji spotkał się z przedstawicielami mediów! Powód był jakże prosty i jakże

wzniosły jednocześnie: papież Leon XIV postawił sobie za punkt honoru udzielenie wszystkim dziennikarzom, którzy byli w Rzymie, by relacjonować śmierć papieża Franciszka, konklawe i pierwsze dni jego własnej posługi, błogosławieństwa i przekazanie wyrazów wdzięczności za ich pracę.

Obudzony dziennikarz to cenny dziennikarz

Już kiedy zaczął spotkanie od słów: „Bracia i siostry! Dzień dobry i dziękuję za to wspaniałe przyjęcie! Mówią, że gdy klaszczą na początku, to nie ma to większego znaczenia. Jeśli jednak pod koniec spotkania nadal nie przysypiacie i wciąż chcecie klasnąć... Dziękuję bardzo!” — ja sama wiedziałam, że to też będzie mój papież!

Wiele uwagi poświęcił też wezwaniu wszystkich przedstawicieli mediów do tego, by służyli prawdzie i promocji pokoju. Mówił, że komunikacja pomaga

tworzyć kulturę społeczeństwa. „W Kazaniu na Górze Jezus głosił: »Błogosławieni, którzy wprowadzają pokój« (Mt 5,9). To błogosławieństwo stanowi wyzwanie dla nas wszystkich, ale jest szczególnie istotne dla was, wzywając każdego z was do dążenia do innego rodzaju komunikacji, takiej, która nie szuka konsensusu za wszelką cenę, nie używa agresywnych słów, nie podąża za kulturą konkurencji i nigdy nie oddziela poszukiwania prawdy od miłości, z którą musimy jej pokornie szukać. Pokój zaczyna się od każdego z nas w sposobie, w jaki patrzymy na innych, słuchamy innych i mówimy o innych. W tym sensie sposób, w jaki się komunikujemy, ma fundamentalne znaczenie: musimy powiedzieć »nie« wojnie słów i obrazów, musimy odrzucić paradygmat wojny”.

Kościół z dziennikarzami, zwłaszcza więzionymi

„Pozwólcie mi zatem potworzyć dziś słowa solidarności Kościoła z dziennikarzami, którzy są więzieni za próbę relacjonowania prawdy, i tymi słowami proszę również o uwolnienie tych uwięzionych dziennikarzy. Kościół widzi w tych świadkach — myślę o tych, którzy relacjonują wojnę nawet za cenę swojego życia — odwagę tych, którzy bronią godności, sprawiedliwości i prawa ludzi do bycia informowanymi, ponieważ tylko świadomi ludzie mogą dokonywać wolnych wyborów. Cierpienie tych uwięzionych dziennikarzy stanowi wyzwanie dla sumienia narodów i społeczności międzynarodowej,

wzywając nas wszystkich do ochrony cennego daru wolności słowa i prasy”.

Cenna służba prawdzie

„Dziękuję wam, drodzy przyjaciele, za waszą służbę prawdzie. Byliście w Rzymie przez ostatnich kilka tygodni, aby relacjonować Kościół, jego różnorodność, a jednocześnie jego jedność. Byliście obecni podczas liturgii Wielkiego Tygodnia, a następnie zdawaliście relację z żalu odczuwanego z powodu śmierci papieża Franciszka, która mimo wszystko nastąpiła w świetle Wielkanocy. Ta sama wiara wielkanocna wciągnęła nas w ducha konklawe, podczas którego pracowaliście długie i męczące dni. Jednak nawet przy tej okazji udało się wam opowiedzieć o pięknie miłości Chrystusa, która jednoczy i czyni nas jednym ludem, prowadzonym przez Dobrego Pasterza”.

„Żyjemy w czasach, które są trudne zarówno do poruszania się, jak i do opowiadania. Stanowią wyzwanie dla nas wszystkich, ale nie powinniśmy przed nim uciekać. Wręcz przeciwnie, wymagają, aby każdy z nas w naszych różnych rolach i służbach nigdy nie poddawał się przeciętności. Kościół musi stawić czoła wyzwaniom stawianym przez czasy. Podobnie komunikacja i dziennikarstwo nie istnieją poza czasem i historią. Święty Augustyn przypomina o tym, gdy mówi: »Żyjmy dobrze, a czasy będą dobre. My jesteśmy czasami« (Kazanie 80.8). Dziękuję zatem za to, co zrobiliście, aby wyjść poza stereotypy i klisze, przez które często interpretujemy życie

chrześcijańskie i życie samego Kościoła. Dziękuję, ponieważ uchwyciliście istotę tego, kim jesteśmy, i przekazaliście ją całemu światu za pośrednictwem wszelkich mediów”.

Nasza wieża Babel

„Dzisiaj jednym z najważniejszych wyzwań jest promowanie komunikacji, która może nas wyprowadzić z wieży Babel, w której czasami się znajdujemy, z pomieszania języków pozbawionych miłości, które często są ideologiczne lub stronnictwo. Dlatego wasza służba ze słowami, których używacie, i stylem, który przyjmujecie, jest kluczowa. Jak wicie, komunikacja to nie tylko przekazywanie informacji, ale także tworzenie kultury, środowisk ludzkich i cyfrowych, które stają się przestrzeniami dialogu i dyskusji. Patrząc na to, jak rozwija się technologia, ta misja staje się coraz bardziej konieczna. Myślę w szczególności o sztucznej inteligencji z jej ogromnym potencjałem, który jednak wymaga odpowiedzialności i rozeznania, aby zapewnić, że może być wykorzystana dla dobra wszystkich, aby mogła przynieść korzyści całej ludzkości. Ta odpowiedzialność dotyczy każdego proporcjonalnie do jego wieku i roli w społeczeństwie”.

„Drodzy przyjaciele, z czasem poznamy się lepiej. Przeżyliśmy — możemy powiedzieć: razem — naprawdę wyjątkowe dni. Dzieliłiśmy się nimi za pośrednictwem wszelkich środków masowego przekazu: telewizji, radia, Internetu i mediów społecznościowych. Szczerze

mam nadzieję, że każdy z nas może powiedzieć, że te dni odsłoniły nam odrobinę tajemnicy naszego człowieczeństwa i pozostawiły w nas pragnienie miłości i pokoju. Z tego powodu powtarzam wam dziś zaproszenie papieża Franciszka zawarte w jego orędziu na tegoroczny Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu: rozbrójmy komunikację ze wszystkich uprzedzeń i uraz, fanatyzmu, a nawet nienawiści, uwolnijmy ją od agresji. Nie potrzebujemy głośniejszej, natrączywej komunikacji, ale komunikacji, która potrafi słuchać i gromadzić głosy słabych, którzy nie mają głosu. Rozbrójmy słowa, a pomożemy rozbroić świat. Rozbrojona i rozbijająca komunikacja pozwala nam dzielić się innym spojrzeniem na świat i działać w sposób zgodny z naszą ludzką godnością”.

„Jesteście na pierwszej linii relacjonowania konfliktów i dążeń do pokoju, sytuacji niesprawiedliwości i ubóstwa oraz cichej pracy tak wielu ludzi dążących do stworzenia lepszego świata. Z tego powodu proszę was, abyście świadomie i odważnie wybrali drogę komunikacji na rzecz pokoju. Dziękuję wam wszystkim i niech Bóg was błogosławi!”

Sami przyznajcie: piękne słowa! Generalnie cieszę się, że jestem dziennikarką. Daje mi ten zawód wiele satysfakcji, sprawia, że czuję się potrzebna. Jednak po audiencji u papieża Leona XIV o mało nie pękałam z dumy! Takiego uczucia życzę wszystkim ludziom we wszystkich zawodach!

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA

Sam Dzień Nadciśnienia Tętniczego ma jeden cel: podniesienie świadomości na temat tej powszechnej choroby, jej przyczyn, konsekwencji i możliwości profilaktyki. Zwłaszcza że można mu zapobiegać, prowadząc zdrowy styl życia: regularne ćwiczenia fizyczne, zdrowa dieta, ograniczenie spożycia soli czy alkoholu i niepalenie tytoniu.

Jak wielkim problemem Polaków jest dziś nadciśnienie tętnicze?

— Bardzo dużym — uważa dr nauk med. Beata Moczulska, specjalistka hipertensjologii, konsultant wojewódzka w dziedzinie hipertensjologii. — Porównując do naszych niedawnych zmagania z covidem, zachorowania na nadciśnienie tętnicze też zaczynają przybierać rozmiary pandemii. Choruje ponad miliard osób na całym świecie i ponad 13 milionów w Polsce. Aco jeszcze bardziej niepokojące — chorują osoby coraz młodsze. Oile wcześniej nadciśnienie z marszu przypisywało się osobom starszym i z nimi tę chorobę kojarzyło, o tyle dziś cierpią na nią coraz młodszy. Wielki wpływ na taki stan rzeczy ma styl naszego życia, wielokrotnie przetworzone jedzenie, po które zbyt często sięgamy, otyłość, zwłaszcza tzw. otyłość brzuszna, duże spożycie soli czy stres. Istąd takie, a nie inne skutki. Przy czym pamiętajmy, że u większości chorych nie stwierdza się konkretnej przyczyny rozwoju nadciśnienia tętniczego. Dlatego warto stale kontrolować swoje ciśnienie i w razie podwyższonych wartości zgłaszać się do lekarza.

Nadciśnienie tętnicze, czyli co?

— Nadciśnienie tętnicze to choroba charakteryzująca się podwyższonym ciśnieniem krwi, czyli ciśnieniem tętniczym o wartości 140/90 mm Hg i więcej — tłumaczy dr Beata Moczulska. — Rozpoznajemy je na podstawie kilkukrotnych pomiarów ciśnienia krwi w gabinecie lekarza rodzinnego lub po wykonaniu 24-godzinnej monitorowania ciśnienia, zwanego popularnie holte-

ŚWIĘTUJMY BEZ NADCIŚNIENIA!

NADCIŚNIENIE TĘTNICZE JEST DZIŚ POWSZECHNE — NIESTETY. SZACUJE SIĘ, ŻE TYLKO W POLSCE CIERPI Z JEGO POWODU OKOŁO 10 MILIONÓW OSÓB. NIELECZONE NADCIŚNIENIE MOŻE PROWADZIĆ DO CHORÓB SERCA, UDARÓW MÓZGU, CHORÓB NEREK I INNYCH POWAŻNYCH SCHORZEŃ. JUTRO, 17 MAJA, BĘDIEMY OBCHODZIĆ ŚWIATOWY DZIEŃ NADCIŚNIENIA TĘTNICZEGO. A JA JUŻ DZIŚ ZACHĘCAM: ZRÓBMY WSZYSTKO, BY TEN DZIEŃ ŚWIĘTOWAĆ BEZ PROBLEMÓW Z CIŚNIENIEM!

Fot. Pixabay

rem ciśnieniowym. U ponad 90 procent, czyli u zdecydowanej większości pacjentów występuje tzw. nadciśnienie pierwotne, zwane też samoistnym. Oznacza to, że przyczyna nadciśnienia u tych pacjentów jest złożona i jeszcze nie do końca poznana — może być nią zarówno dieta, styl życia, środowisko, jak i dziedziczna skłonność. Natomiast około 5-10 procent chorych cierpi na nadciśnienie tętnicze wtórne, inaczej zwane objawowym. U tych chorych podwyższone ciśnienie tętnicze jest tylko objawem innej choroby, dotyczącej najczęściej nerek, dużych tętnic lub zaburzeń czynności gruczołów wydzielających substancje regulujące wysokość ciśnienia krwi — dla przykładu choroby tarczycy, przytarczyc, nadnerczy.

Objawy nadciśnienia — na co zwracać szczególną uwagę?

— Co właśnie w nadciśnieniu tętniczym najbardziej niebezpieczne, to to, że ono najczęściej nie boli — mówi dr Beata Moczulska. — Skrada się powoli, rośnie, na samym początku nie daje żadnych objawów. A jak już pojawiają się obja-

wy, to prędko trzeba włączyć leczenie — i nie tylko samego nadciśnienia, ale bardzo często także jego powikłań. Nadciśnienia nie można też zdiagnozować, opierając się na pojedynczym pomiarze ciśnienia krwi. Dlatego tak bardzo zachęcam do wmiare częstych pomiarów ciśnienia nie tylko u lekarza, ale także w domu. Chciałabym też, by pacjent w czasie wizyty w przychodni podstawowej opieki zdrowotnej, choć może korzysta z niej bez żadnego związku ze schorzeniami ciśnienia czy krążenia, miał wykonany pomiar ciśnienia tętniczego. W ten sposób można wychwycić wszelkie nieprawidłowości, zwłaszcza tendencje do nadciśnienia, znacznie szybciej, zanim organizm zacznie

chorobę objawiać choćby częstymi, pulsującymi bólami głowy, szczególnie w okolicy potylicy. Do częstych objawów nadciśnienia należą także zaburzenia snu, wtym bezsenność, szumy uszne, zaburzenia koncentracji, krwawienia z nosa, zaburzenia widzenia, kołatanie serca, nadmierna pobudliwość, nudności. Czasem może pojawić się też dyskomfort lub ból w klatce piersiowej. U wielu pacjentów z nadciśnieniem pojawia się często zaczerwienienie twarzy.

Co robić w Światowy Dzień Nadciśnienia Tętniczego?

Przede wszystkim sprawdzić ciśnienie. Jak prawidłowo je mierzyć?

Pomiaru należy dokonywać w cichym i spokojnym pomieszczeniu. Powinniśmy też wyłączyć telewizor i inne urządzenia emitujące dźwięki — niektóre wiadomości, dźwięki mogą powodować niezamierzony wzrost ciśnienia. Osoba, która ma mieć mierzone ciśnienie, powinna przynajmniej przez 10 minut odpocząć. Nie zaleca się również w okresie pół godziny przed pomiarem picia mocnej kawy i herbaty czy alkoholu oraz palenia papierosów.

Fot. Magdalena Maria Bukowiecka

Fot. archiwum prywatne

Doktor nauk med. Beata Moczulska, konsultant wojewódzka w dziedzinie hipertensjologii

Pacjent powinien siedzieć na krześle, wygodnie oparty, z odsłoniętymi ramionami, podpartymi w takiej pozycji, żeby mankiety był na wysokości serca. Mankiet powinien być założony około 2-3 centymetrów powyżej zgięcia łokciowego ręki. Ramiona powyżej mankieta nie powinny uciskać podciągnięty do góry rękaw bluzki czy koszuli. Nie zakładamy też mankieta na rękaw, nawet z cienkiej tkaniny. Po założeniu mankieta nie należy zmieniać pozycji ręki ani poruszać dłonią. W trakcie pomiaru badany powinien być odpężony i nie może rozmawiać. Wskazane jest mierzenie ciśnienia stale, o tych samych porach, zawsze na tym samym ramieniu. Pamiętajmy, że pierwszy w życiu pomiar powinien być wykonany na obydwu ramionach, następnie mierzymy na tym z wyższym ciśnieniem. Warto zauważyć, że często występują różnice w wartościach ciśnienia między ramionami i jest to normalne. Jeśli taka różnica jest większa niż 20 mm Hg, trzeba udać się do lekarza na dokładniejszą diagnostykę. Warto też ciśnieniomierz skalibrować przy najbliższej wizycie u lekarza, prosząc o pomiar aparatem manualnym, a następnie wykonując pomiar swoim aparatem automatycznym.

W Światowym Dniu Nadciśnienia Tętniczego warto też dzielić się wiedzą. Czy wiecie, kto to jest hiperten-

sjolog? — Hipertensjolog to lekarz specjalista zajmujący się nadciśnieniem tętniczym i wszystkim, co z nim związane: diagnostyką, leczeniem i działaniami profilaktycznymi — tłumaczy dr Moczulska. — Hipertensjologia, zawodowy obszar hipertensjologa, funkcjonuje jako samodzielna specjalizacja od dość niedawna, w Polsce dopiero od 2006 roku. Oczywiście wpływ na powstanie tej dziedziny medycyny miała stale rosnąca liczba pacjentów z nadciśnieniem. Samo nadciśnienie powoli urasta do rangi choroby cywilizacyjnej. Hipertensjologowie mają zatem pełne ręce roboty — niestety.

Zwłaszcza że powikłania nieleczonego nadciśnienia tętniczego są bardzo poważne...

— Nieleczone nadciśnienie tętnicze może doprowadzić do kilku naprawdę poważnych powikłań. Najgroźniejsze to zawał serca i udar mózgu. Niestety, bardzo często właśnie te powikłania są pierwszym objawem nadciśnienia tętniczego. Dochodzi też do uszkodzenia nerek, a w bardziej zaawansowanym stadium nadciśnienia może dojść do ich przewlekłej niewydolności. Nadciśnienie uszkadza też wzrok, bo zwęża i uszkadza naczynia siatkówki i prowadzi do tzw. retinopatii nadciśnieniowej — ostrzega dr Beata Moczulska.

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA

**OLSZTYŃSKIE KINA
REPERTUAR AWANGARDA
Piątek, 16 maja**

Pani od polskiego - prod. Polska: godz. 17.45; Szpiedzy - prod. Wielka Brytania: godz. 18.00; MDAG Ciemna strona Mount Everest: godz. 18.15; Szpiedzy - prod. Wielka Brytania: godz. 19.45; Ukryty motyw - prod. Dania, Szwecja: godz. 20.00; MDAG Ernest Cole. Odnaleziona legenda: godz. 20.00
Sobota, 17 maja
Pani od polskiego - prod. Polska: godz. 16.00; Szpiedzy - prod. Wielka Brytania: godz. 16.00; The Last Showgirl - prod. USA: godz. 16.15; Gaucho Gaucho - prod. Argentyna, USA: godz. 17.45; Wszystkie odcienie światła - prod. Indie, Francja: godz. 18.00; MDAG Kwiat ośmiu gór: godz. 18.15; Szpiedzy - prod. Wielka Brytania: godz. 19.45; Ukryty motyw - prod. Dania, Szwecja: godz. 20.00; MDAG One To One John i Yoko: godz. 20.00
Niedziela, 18 maja
Pani od polskiego - prod. Polska: godz. 16.00; MDAG Nikt kontra Putin: godz. 16.00; Gaucho Gaucho - prod. Argentyna, USA: godz. 18.00; Wszystkie odcienie światła - prod. Indie, Francja: godz. 18.00; Szpiedzy - prod. Wielka Brytania: godz. 19.45; Ukryty motyw - prod. Dania, Szwecja: godz. 20.00; MDAG Riefenstahl: godz. 20.00

**REPERTUAR HELIOS
Piątek, 16 maja**

OSZUKAĆ PRZEZNACZENIE: WIEŻY KRWI / napisy: 12:00, 14:45, 17:30, 18:30, 19:45, 21:00; HURRY UP TOMORROW / napisy: 12:20, 20:00; DZIADKU, WIEJEMY! / familijny / dubbing: 13:00, 15:15, 17:45; SZPIEDZY / napisy: 19:15, 21:30; KAYARA NIEPOKONANA / familijny / dubbing: 11:50, 15:00, 17:00; PANI OD POLSKIEGO: 20:15; THUNDERBOLTS* / dubbing: 09:10, 12:00, 15:00, 16:40; THUNDERBOLTS* / napisy: 13:50, 18:00, 19:30, 20:45; MINECRAFT: FILM / familijny / dubbing: 13:30, 16:00, 17:15; UNTIL DAWN / napisy: 19:00, 21:20; KSIĘGOWY 2 / napisy: 14:40; HITPIG. ŚWINIAK ZAWODOWIEC / familijny / dubbing: 14:30; NIESAMOWITE PRZYGODY SKARPETEK / familijny / dubbing: 10:00; LEGENDA OCHI / familijny / dubbing: 12:10; GRZESZNICY / napisy: 12:00; NAJMRO. KOCHA, KRADNIE, SZANUJE - 20-lecie PISF: 16:50
Sobota, 17 maja
MISSION: IMPOSSIBLE - THE FINAL RECKONING / napi-

sy: 17:30, 19:30; OSZUKAĆ PRZEZNACZENIE: WIEŻY KRWI / napisy: 11:15, 12:30, 14:50, 18:30, 19:45, 21:00; HURRY UP TOMORROW / napisy: 12:20, 20:00; DZIADKU, WIEJEMY! / familijny: 10:20, 13:00, 17:45; SZPIEDZY / napisy: 19:15, 21:30; KAYARA NIEPOKONANA / familijny / dubbing: 10:00, 12:40, 14:50, 17:00; PANI OD POLSKIEGO: 21:00; THUNDERBOLTS* / dubbing: 10:10, 12:10, 15:10, 16:40; THUNDERBOLTS* / napisy: 13:50, 18:00, 20:45; MINECRAFT: FILM / familijny / dubbing: 10:00, 11:00, 13:30, 16:00, 17:15; UNTIL DAWN / napisy: 19:00, 21:20; KSIĘGOWY 2 / napisy: 14:40; HITPIG. ŚWINIAK ZAWODOWIEC / familijny / dubbing: 10:20, 15:00; LEGENDA OCHI / familijny / dubbing: 17:00; GRZESZNICY / napisy: 11:30; MOJE CÓRKI KROWY - 20-lecie PISF: 15:30
Niedziela, 18 maja
PINK FLOYD AT POMPEII - MCMLXXII w Helios na Scenie: 16:00; MISSION: IMPOSSIBLE - THE FINAL RECKONING / napisy: 17:30, 19:30; OSZUKAĆ PRZEZNACZENIE: WIEŻY KRWI / napisy: 11:15, 14:45, 18:30, 19:45, 21:00; HURRY UP TOMORROW / napisy: 12:20, 20:00; DZIADKU, WIEJEMY! / familijny: 11:50, 14:15, 17:45; SZPIEDZY / napisy: 19:15, 21:30; KAYARA NIEPOKONANA / familijny / dubbing: 10:30, 14:50, 17:00; PANI OD POLSKIEGO: 21:00; THUNDERBOLTS* / dubbing: 12:00, 15:00, 16:40; THUNDERBOLTS* / napisy: 13:50, 18:00, 20:45; MINECRAFT: FILM / familijny / dubbing: 10:00, 11:00, 13:30, 16:00, 17:15; UNTIL DAWN / napisy: 19:00, 21:20; KSIĘGOWY 2 / napisy: 14:40; HITPIG. ŚWINIAK ZAWODOWIEC / familijny / dubbing: 11:40; LEGENDA OCHI / familijny / dubbing: 12:30, 13:40; GRZESZNICY / napisy: 11:30; OSTATNIA RODZINA - 20-lecie PISF - 16:30

**REPERTUAR MULTIKINO
Piątek, 16 maja**

SZPIEDZY / napisy: 15:40, 18:00, 20:15, 22:30; DZIADKU, WIEJEMY! / familijny: 10:00, 12:05, 14:55; KAYARA NIEPOKONANA / familijny / dubbing: 12:10, 14:15, 16:25; MINECRAFT: FILM / familijny / dubbing: 10:00, 10:35, 12:30, 13:25, 14:25, 15:50, 16:50, 18:15, 19:15, 20:40; THUNDERBOLTS* / dubbing: 10:00, 13:40, 16:35, 19:30; THUNDERBOLTS* / napisy: 11:45, 14:40, 17:35, 20:30, 21:40; OSZUKAĆ PRZEZNACZENIE: WIEŻY KRWI

/ napisy: 12:15, 13:15, 14:50, 15:50, 17:25, 18:25, 20:00, 21:00, 22:25; UNTIL DAWN / napisy: 12:25, 18:45; NIESAMOWITE PRZYGODY SKARPETEK / familijny / dubbing: 10:00, 11:40; HITPIG. ŚWINIAK ZAWODOWIEC / familijny / dubbing: 10:05; GRZESZNICY / napisy: 19:50; LEGENDA OCHI / familijny / dubbing: 10:00; HURRY UP TOMORROW / napisy: 17:20 POKŁOSIE: 21:10

Sobota, 17 maja
MISSION: IMPOSSIBLE - THE FINAL RECKONING / napisy: 17:45, 20:40; SZPIEDZY / napisy: 13:20, 18:00, 20:15, 22:30; DZIADKU, WIEJEMY! / familijny: 12:25, 14:40; KAYARA NIEPOKONANA / familijny / dubbing: 11:40, 13:45, 16:00; MINECRAFT: FILM / familijny / dubbing: 10:15, 10:50, 11:55, 12:35, 14:25, 15:35, 16:50, 18:15, 19:15; THUNDERBOLTS* / dubbing: 10:45, 13:40, 16:35, 19:30; THUNDERBOLTS* / napisy: 11:45, 14:40, 17:35, 20:30, 21:20; OSZUKAĆ PRZEZNACZENIE: WIEŻY KRWI / napisy: 12:15, 13:15, 14:50, 15:50, 17:25, 18:25, 20:00, 21:00, 22:25; UNTIL DAWN / napisy: 19:35, 22:00; NIESAMOWITE PRZYGODY SKARPETEK / familijny / dubbing: 10:00, 10:40; ANDRÉ RIEU. NIECH TEN SEN CIĄGLE TRWA. JUBILEUSZOWY KONCERT Z OKAZJI 75. URODZIN MAESTRA / napisy: 15:00; HITPIG. ŚWINIAK ZAWODOWIEC / familijny / dubbing: 11:10; GRZESZNICY / napisy: 21:35; LEGENDA OCHI / familijny / dubbing: 10:00; KICIA KOCIA MÓWI: DZIEŃ DOBRY / familijny / dubbing: 10:00; HURRY UP TOMORROW / napisy: 17:05

Niedziela, 18 maja
MISSION: IMPOSSIBLE - THE FINAL RECKONING / napisy: 13:00, 17:00, 19:15; SZPIEDZY / napisy: 16:35, 18:55, 21:10; DZIADKU, WIEJEMY! / familijny: 10:05, 12:25, 14:40; KAYARA NIEPOKONANA / familijny / dubbing: 10:00, 12:20, 14:25; MINECRAFT: FILM / familijny / dubbing: 10:25, 11:10, 12:05, 13:35, 14:25, 16:50, 19:15; THUNDERBOLTS* / dubbing: 10:05, 12:55, 17:35; THUNDERBOLTS* / napisy: 11:45, 14:40, 20:30; OSZUKAĆ PRZEZNACZENIE: WIEŻY KRWI / napisy: 12:15, 14:50, 15:50, 17:25, 18:25, 20:00, 21:00; UNTIL DAWN / napisy: 12:35, 20:35; NIESAMOWITE PRZYGODY SKARPETEK / familijny / dubbing: 10:05; ANDRÉ RIEU. NIECH TEN SEN CIĄGLE TRWA. JUBILEUSZOWY KONCERT Z OKAZJI 75.

URODZIN MAESTRA / napisy: 16:30; MATRIX REWOLUCJE / napisy: 16:00; HITPIG. ŚWINIAK ZAWODOWIEC / familijny / dubbing: 10:15; GRZESZNICY / napisy: 21:10; LEGENDA OCHI / familijny / dubbing: 10:00; KICIA KOCIA MÓWI: DZIEŃ DOBRY / familijny / dubbing: 10:00, 11:10; „ROYAL BALLET AND OPERA” SEZON KINOWY 2024-25: WALKIRIA / napisy: 15:00; HURRY UP TOMORROW / napisy: 18:40

**5 czerwca
XXIV MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL MUZYKI
CHÓRALNEJ IM. FELIKSA
NOWOWIEJSKIEGO**

Barczewo
Festiwal w Barczewie ma wieloletnią tradycję. Główne cele festiwalu to: upamiętnienie Feliksa Nowowiejskiego, kompozytora urodzonego w Barczewie, związanego z Olsztynem, twórcy Roty jednej z najważniejszych polskich pieśni patriotycznych, popularyzacja jego twórczości i postaci oraz upowszechnianie muzyki chóralnej, jak również promocja regionu Warmii i Mazur oraz integracja społeczeństwa. Festiwal jest jedną z największych tego typu imprez w regionie i jednym z najbardziej prestiżowych i rozpoznawalnych wydarzeń kulturalnych organizowanych w Gminie Barczewo.
Godz. 17.45, Plac przy Pomniku Feliksa Nowowiejskiego.

**19 maja
5 LAT SZLAKU ŚWIĘTEJ
WARMII**

Olsztyn
Starostwo Powiatowe w Olsztynie zaprasza do sali kopernikowskiej olsztyńskiej zamku Muzeum Warmii

i Mazur w Olsztynie na prezentację nowego banknotu pamiątkowego z serii 0 Euro Souvenir z okazji 5 lat Szlaku Świętej Warmii.
Godz. 17.00, Muzeum Warmii i Mazur, ul. Zamkowa 2.

**16 maja
KONCERT ZESPOŁU
HUNTER (SUPPORT: LARK,
M2SCHRON)**

Olsztyn
Koncert legendarnego zespołu Hunter. To część jubileuszowej trasy z okazji 40-lecia istnienia zespołu, formacji, która od dekad kształtuje polską scenę rockowo-metalową. W Olsztynie zespół wystąpi w rozbudowanym składzie – z towarzyszeniem chóru Kantata, co doda utworom nowego, symfonicznego wymiaru. Wieczór otworzą dwa zespoły supportujące: LARK i M2Schron.
Godz. 19.00, Amfiteatr im. Czesława Niemena, ul. Okopowa.

**16 maja
II OLSZTYŃSKA NOC
BLUSOWA**

Olsztyn
Zagrają:
• 19.00 „SZATNIA damska otwierana” - scena plenerowa
• 20.30 Hardy Blues Band - scena plenerowa
• 22.00 J.J.Band - scena w Galerii
• 23.30 Jam Session – scena w Galerii
Godz. 19.00, Galeria Sowa, ul. Zamkowa 2a.

**16 maja
SCHUBERT I MENDELSSOHN
KAMERALNIE**

Olsztyn
Program:
— Franz Schubert – XIV Kwartet smyczkowy d-moll D 810 Śmierć i Dziewczyna
— Felix Mendelssohn-Bartholdy – Oktet Es-dur op. 20.
Godz. 19.00, Filharmonia Warmińsko-Mazurska, ul. Głowackiego 1.

**17 maja
NOC MUZEÓW W ZAMKU
BISKUPÓW W LIDZBARKU
WARMIŃSKIM**

Lidzbark Warmiński
W programie: m.in.
• pokazy fechtunku, warsztaty; Schola Gladiatores Heilsbergensis - prowadzenie: Kacper Martyka
• prelekcje (Wielki Refektarz):
• „Morderstwo na kamiennych schodach” - kustosz Małgorzata Jackiewicz-Garniec

• „Opowieść o ostatnim jeńcu strąconym do komnaty zapomnienia” - Damian Zawada
• Spektakl „Dziady” wg A. Mickiewicza z motywami słowiańskimi - Grupa Taneczno-Estradowa Chorsina z Klubu 9pr.
Godz. 19.00, Zamek Biskupów Warmińskich, Pl. Zamkowy 1.

**17 maja
NOC MUZEÓW W MUZEUM
DOM GAZETY OLSZTYŃSKIEJ
Olsztyn**

W programie:
• Zwiedzanie wystaw:
- Olsztyn.
- Szkice do dziejów miasta
- Gazeta Olsztyńska (1886-1939)
- Portret - powieść w jednym kadrze
- Szkoły Polskie na Warmii i Mazurach (1929-1939)
- Nasza Marychna. Maria Zientara-Malewska
- Okna historii. W 130-lecie powstania Gazety Olsztyńskiej (1886-1939)
• 20:00 - Wykład Grzegorza Kumorowicza: Portret - powieść w jednym kadrze. Po drugiej stronie obiektywu.
Godz. 19.00, Muzeum Dom Gazety Olsztyńskiej, Pl. Targ Rybny 1.

**17 maja
SKATE CROSS SERIES
POLAND - PUCHAR POLSKI
2025**

Olsztyn
Zawody SCSP, które organizuje jako RollMasters – szkoła jazdy na rolkach, tyżwach, deskorolce i hulajnodze. Zawody mają rangę Pucharu Polski i są pod patronatem Polskiego Związku Sportu Wrotkarskiego.
Godz. 8.00, Hala Urania (rolkowsko), Al. Piłsudskiego 44.

**17 maja
BABY FILHARMONIA (Dla maluchów w wieku do 1,5 roku)
Olsztyn**

Hej Maluchy tu Ciocia Fili. Serdecznie zapraszam Was do mnie, zaraz po śniadaniu na kolorowe chwile pełne śpiewanek i rytmów. Na pewno będziemy się świetnie bawić! Towarzyszyć mi będzie moja przyjaciółka altówka, z którą będziemy wspólnie muzykować.
Godz. 9.30, Filharmonia Warmińsko-Mazurska, ul. Głowackiego 1.

PUCHARY TO SPECJALNOŚĆ CONCORDII

PIŁKA NOŻNA\\\\ Czwartoligowa Concordia Elbląg powalczy o trzeci z rzędu triumf w Bank Spółdzielczy w Szczytnie Wojewódzkim Pucharze Polski. Przeciwnikiem elblążan w finale będzie GKS Wikielec, przedstawiciel Warmii i Mazur w III lidze.

Dwa razy 2:1 – tak mógłby brzmieć piłkarsko-matematyczny wzór po śródownych półfinałach okręgowych rozgrywek pucharowych. Korzystne wyniki odnieśli gracze broniącej trofeum Concordii Elbląg oraz GKS Wikielec, natomiast niepowodzenie na ostatnim sprawdzianie przed finałem zanotowały Mrągowia Mrągowo, która od lat nie dotarła do tak wysokiego etapu eliminacji, i Znicz Biała Piska, znów nieskutecznie walczący o trzeci występ w finale w ostatnich latach.

• ZNICH BIAŁA PISKA - GKS WIKIELEC 1:2 (1:1)
1:0 – Fiedorowicz (28), 1:1 – Kondracki (36), 1:2 – Hreben (47)

GKS awansował do finału zgonie z planem, ale Damian Jarzembowski, trener zespołu z Wikipela, miał całą listę błędów popełnionych przez jego zespół. - Nie weszliśmy w mecz z pełną determinacją, bo lekceważąco myśleliśmy, że samo się wygra – ocenił Jarzembowski. - Zabrakło realizacji naszych modelowych zasad,

Stanilav Hreben (w środku) zapewnił Wikielcowi awans do finału WPP

bo oczekiwałem czegoś innego. Wydawało się, że kontrolujemy spotkanie, ale wiedziałem, że możemy stracić bramkę, i tak się stało. Dopiero po takim bodźcu przyspieszyliśmy i zasłużenie wyrównaliśmy. Na drugą połowę mieliśmy swój plan, udało się szybko wyjść na prowadzenie, więc mogliśmy skontrolować przeciwnika, i to robiliśmy, ale bez konkretów. Mieliśmy obowiązek zamknąć

mecz z rzutu karnego, lecz to też nam nie wyszło.

Prowadzenie gospodarzom dał Marcin Fiedorowicz. Jego gol, a właściwie rajd, w którym mijał rywali niczym tyczki prawie od połowy boiska, był prawdziwą ozdobą spotkania. Goście udokumentowali swoją przewagę golami z dystansu. Przy trafieniu Kacpra Kondrackiego lepiej mógł zachować się Dominik Kąkolewski, bram-

karz Znicza, a po strzale Stanisława Hrebena piłka odbiła się od interweniującego obrońcy. W 85. min powinno być po meczu, ale Joao Augusto nie wykorzystał karnego, uderzając zbyt lekko, by pokonać bramkarza gospodarzy.

- Nie jesteśmy zadowoleni z wyniku, bo naszym celem był awans do finału. Przykro nam, jednak oceniając mecz na chłodno, możemy powiedzieć,

że to był niezły, a nawet dobry występ w naszym wykonaniu. Pokazaliśmy, że mamy swój pomysł na grę, nie ustrzegliśmy się błędów, ale do końca walczyliśmy o bramkę, która dałaby nam dogrywkę i przedłużyła nasze szanse – podsumował Przemysław Łapiński, trener Znicza.

• MRĄGOWIA MRĄGOWO - CONCORDIA ELBLĄG 1:2 (1:1)
1:0 – Szenfeld (28 karny), 1:1 – Bukacki (43 karny), 1:2 – Łęcki (47)

Kolejny kapitalny sezon pucharowy notuje Concordia. Elblążanie przed półfinałem z Mrągowią postawili wszystko na jedną kartę, bo kadrowe przetasowania w ostatnim ligowym meczu przypłacili wysoką porażką z DKS Dobrze Miasto, ale w środę osiągnęli swój cel. W efekcie w czerwcu staną przed szansą wywalczenia trofeum po raz czwarty w ostatnich latach.

Zanim jednak „Słoni” doszły do głosu i rozstrzygnęły mecz na swoją korzyść, to swoje chwile radości mieli mrągowianie, którzy objęli prowadzenie z rzutu karnego po faulu Macieja Kaczorowskiego.

Obrońca gości popełnił prosty błąd techniczny w polu karnym, po czym nieprzepisowo zaatakował Łukasza Kuśnierza. Jedynastkę pewnie wykorzystał Mateusz Szenfeld.

Concordia musiała odważnie ruszyć do przodu i doprowadziła do remisu golem do szatni. Tym razem w polu karnym Lee Youngsu faulował Sebastiana Tomczuka, a na listę strzelców nie mógł wpisać się nikt inny niż Radosław Bukacki.

Elblążanie równie mocno rozpoczęli drugą połowę. Już w pierwszym ataku z bliska głową strzelał Grzegorz Grochowski, ale świetnie interweniował Grzegorz Bejnarowicz. Akcja toczyła się jednak dalej, a obrońcy Mrągowii nie zdołali ostatecznie zażegnać zagrożenia. Szybko stracili piłkę, a gdy ta wróciła w pole karne, wtedy do siatki skierował ją Kacper Filipczyk.

Tak jak w meczu w Białej Piskiej, gol zdobyty na początku drugiej połowy okazał się trafieniem na wagę awansu do finału, bo mimo starań z obu stron wynik nie uległ już zmianie. **LSZ**

O PIŁCE

Gol w ostatniej akcji meczu dał Realowi Madryt zwycięstwo 2:1 nad Mallorcą w 36. kolejce i sprawił, że prowadząca w tabeli hiszpańskiej ekstraklasy Barcelona nie była jeszcze pewna tytułu mistrzowskiego. Drużyna Roberta Lewandowskiego i Wojciecha Szczęsnego tytuł mogła sobie zapewnić już w czwartek, jeśli tylko pokonała Espanyol (mecz zakończył się po oddaniu gazety do druku).

Bologna pokonała AC Milan 1:0 w rozegranym w Rzymie finale Pucharu Włoch. To pierwsze istotne trofeum tego klubu od 51 lat, kiedy także wywalczył Coppa Italia. W bramce

zwycięskiego zespołu wystąpił Łukasz Skorupski. Polski bramkarz popisał się serią efektownych interwencji w 10. minucie. Najpierw zatrzymał piłkę po przypadkowym zagraniu kolegi z drużyny, a następnie obronił dwie dobitki piłkarzy z Mediolanu. Poza tym jednak AC Milan nie oddał już ani jednego celnego strzału. Bologna wzniosła to trofeum po raz trzeci w historii i ma stuprocentową skuteczność w finałach. Triumfowała także w sezonach 1969/70 i 1973/74.

Galatasaray Stambuł zdobył Puchar Turcji. W finale rozegranym w mieście Gaziantep pokonał 3:0 Trabzonspor.

Z ławki rezerwowych zwycięskiego zespołu mecz oglądał Przemysław Frankowski. To 19. triumf Galatasaray w Pucharze Turcji. Klub ze Stambułu śrubuje rekord tych rozgrywek. Drugi w klasyfikacji wszech czasów jest jego lokalny rywal Beşiktaş - 11 sukcesów.

Sampdoria Genua bezbramkowo zremisowała z Juve Stabia w 34. kolejce Serie B. Tym samym klub piłkarza reprezentacji Polski stracił szansę na utrzymanie. W przyszłym sezonie zagra w III lidze włoskiej. Sampdoria w 1991 roku triumfowała w Serie A. Klub z Genui ma też w dorobku cztery Puchary Włoch i jeden Superpuchar.

Radość piłkarzy Bologny po zdobyciu Pucharu Włoch

Bereszyński w styczniu 2017 roku przeszedł do Sampdorii z Legii Warszawa. Prawy obrońca w barwach „Bluczerchiati” rozegrał 212 meczów, większość z nich w Serie A.

Strzelił jednego gola i zanotował dziewięć asyst. Reprezentant Polski grał też na wypożyczeniu w Napoli i Empoli. W sezonie 2022/23 zdobył mistrzostwo Włoch,

gdy „Azzurri” triumfowali w Serie A. Kontrakt 32-latk z Sampdorią wygasa z końcem sezonu, więc od razu pojawił się plotki o jego powrocie do Legii.

EMOCJONUJĄCY KONIEC ROZGRYWEK

PIŁKA RĘCZNA Podczas weekendu zostanie rozegrana ostatnia kolejka ciekawego sezonu I ligi. Zwycięzcę rozgrywek poznamy po meczu Warmia - Jeziorak, a zespół, który będzie górą w tym pojedynku, w przyszłym tygodniu zagra w Turnieju Mistrzów.

Na początku rundy rewanżowej wydawało się, że o wygranie grupy A I ligi powalczą Jeziorak, Grudziądz i Warmia. Ambitne plany miała także Jedyńka, jednak zostały zniweczone przez serię kontuzji.

Z czołowej trójki najszybciej szanse na awans stracił Grudziądz, w pewnym momencie, a konkretnie po porażce w Morągu, wydawało się, że Warmia też definitywnie odpadła z walki o pierwsze miejsce. Mecz z Jedyńką został jednak powtórzony, bowiem sędziowie stolikowi popełnili karygodny błąd. W powtórce górą była już ekipa z Olsztyna, która tym samym przedłużyła swoje nadzieje na wygranę ligi.

NIE WSZYSTKO JEDNAK ZALEŻAŁO JUŻ OD WARMII, BOWIEM NADAL MIAŁA PIĘĆ PUNKTÓW STRATY DO PROWADZĄCEGO JEZIORAKA. CZYLI GDYBY IŁAWIANIE WYGRALI WSZYSTKIE NASTĘPNE MECZE, TO SOBOTNI POJEDYNEK W URANII NIE MIAŁBY JUŻ ŻADNEGO ZNACZENIA. TAK SIĘ JEDNAK NIE STAŁO, BO IŁAWSKI LIDER NIESPODZIEWANIE PRZEGRZAŁ W WEJHEROWIE Z TYTANAMI, KTÓRZY WCZEŚNIEJ OGRALI RÓWNIEŻ MARZĄCY WÓWCZAS JESZCZE O AWANSIE GRUDZIĄDZ.

W efekcie przed ostatnią kolejką i wyjazdem do Olsztyna Jeziorak ma tylko dwa punkty przewagi nad gospodarzami. I dużo to, i mało, bo z jednej strony gości urządza nawet remis (po którym będą rzuty karne), no i oczywiście zwycięstwo. Przypominamy, że za wygranę meczu po rzutach karnych zespół otrzymuje dwa, a przegrana ekipa jeden punkt. Z dru-

Przed ostatnim meczem pierwszoligowych rozgrywek nastroje w Warmii są bojowe

giej jednak strony Warmia w swojej hali jest bardzo groźna, bo przegrała tylko raz - w pierwszej rundzie z Grudziądzem.

Zapowiadają się zatem dawno niewidziane w Olsztynie emocje, więc raczej nie będzie problemów z zapelnieniem trybun. Jeśli jakieś problemy wystąpią, to ewentualnie jedynie z kupnem biletu, bo mecz, który jest imprezą niemasową, może obejrzeć tylko 299 widzów, wśród nich będzie oczywiście spora grupa sympatyków piłki ręcznej z Iławy.

Kasy będą otwarte godzinę przed meczem, radzimy się zatem pośpieszyć, jednocześnie zdecydowanie odradzamy przyjscie tuż przed pierwszym gwizdkiem, bo wtedy od kasy zamiast z biletem będzie można odejść z przysłowio- wym kwitkiem.

- OD PÓŁTORA ROKU BIERZEMY POD UWAGĘ MOŻLIWOŚĆ ROZGRYWANIA MECZÓW W DUŻEJ SALI URANII, JEDNAK KOSZTY ORGANIZACJI PRZEWYŻSZAJĄ NASZE MOŻLIWOŚCI - PRZYNAJĘ MARCIN MALEWSKI, ZAWODNIK WARMII, A JEDNOCZEŚNIE WICEPREZES KLUBU.

- Wynajem hali, przygotowanie boiska, czyli rozłożenie terafleksu, oraz wynajęcie firmy ochroniarskiej i sprzątającej w sumie kosztowałyby około 25 tysięcy złotych. Dlatego mecz z Jeziorakiem rozegramy w malej sali, tym bardziej że tylko ją zgłosiliśmy do pierwszoligowych rozgrywek - zdradza Malewski.

Olsztyński klub ma spore problemy kadrowe, bo występ Malewskiego stoi pod dużym znakiem zapytania (uraz kolana), a poza tym kontuzje definitywnie wyeliminowały już z gry Piotra Skibę, Dawida Reichela i Dawida Przysieka. - Reszta zawodników ma jakieś mikrourazy, które z gry ich nie wykluczają - przyznaje najbardziej doświadczony szczypiornista Warmii, który wymienił także mocne strony sobotniego rywala: - Rzuty z drugiej linii Karola Cichockiego oraz gra z kółkami.

Warto wyjaśnić, że w 23 meczach Cichocki zdobył 136 bramek, co daje mu siódme miejsce w klasyfikacji najlepszych strzelców grupy A.

A jakie nastroje przed wyjazdem do Olsztyna panują w Jezioraku? - Bojowe - odpowiada ze śmiechem trener Kamil Krieger. - Jeżeli chce się awansować do Ligi Centralnej, to trze-

ba najpierw wygrać I ligę, a potem Turniej Mistrzów. Dlatego uważam, że porażka w Wejherowie dała mimo wszystko pozytywny efekt, bo był to dla nas sygnał, że cały czas musimy ciężko pracować i nie możemy pozwolić sobie nawet na chwilę dekoncentracji. Natomiast gdybyśmy wtedy wygrali, to może bylibyśmy teraz gorzej przygotowani mentalnie, co miałyby opłakane skutki podczas Turnieju Mistrzów. Atak wiemy, że w sobotę musimy pokazać wszystko, co mamy najlepszego, a potem powtórzyć to w decydującym o awansie turnieju, który od 23 do 25 maja zostanie rozegrany w Kielcach.

UCZESTNICY TURNIEJU MISTRZÓW

- **Grupa A:** Warmia Energa Olsztyn lub Aqua-Instal Jeziorak Iława
- **Grupa B:** Purina Kąty Wrocławskie
- **Grupa C:** Enea Orleń Zwoleń lub AZS UW Warszawa
- **Grupa D:** Virtu Viret Zawiercie lub AZS AGH Kraków

Kilka lat temu na Turniej Mistrzów z wielkimi nadziejami pojechała Warmia, jednak okazało się, że zwycięzcę pozostałych grup I ligi prezentowali zdecydowanie wyższy poziom. - Taki turniej to wielki wysiłek, bo

trzeba grać trzy dni z rzędu - wyjaśnia szkoleniowiec Jezioraka. - Jestem przekonany, że jeśli to Warmia ostatecznie weźmie udział w Turnieju Mistrzów, to - tak jak kiedyś - nie da sobie rady. Po prostu nie wytrzyma fizycznie trudów rywalizacji. Natomiast nasze problemy kadrowe są tylko takie, że mamy... nadmiar bogactwa, dlatego z kilku osób będę musiał zrezygnować. Ale obyśmy tylko takie kłopoty mieli - kończy Kamil Krieger.

>>> Na zakończenie pierwszej rundy Jeziorak w Iławie przegrał z Warmią 28:33 (14:14).

WARMIA U SIEBIE (33 punkty)

31:30 ze Spartą Oborniki
42:29 z Wybrzeżem I Gdańsk
31:30 z Jedyńką Kodo Morąg
33:34 z Bodegą Grudziądz
36:28 ze Szczypiorniakiem Olsztyn
34:20 z Samborem Tczew
39:23 z USAR-em Kwidzyn
31:26 z SMS ZPRP Kwidzyn
43:30 z SMS ZPRP II Płock
35:28 z KPR Gryfino
32:25 z Tytanami Wejherowo
33:26 z AZS UKW Bydgoszcz

JEZIORAK NA WYJEŹDZIE (32 punkty)

38:31 z Wybrzeżem I Gdańsk
27:27 (4:3 w karnych) z Jedyńką Kodo Morąg
37:22 z Bodegą Grudziądz

26:22 ze Szczypiorniakiem Olsztyn
33:23 z Samborem Tczew
41:21 z USAR-em Kwidzyn
37:29 ze Spartą Oborniki
34:27 z SMS ZPRP Kwidzyn
40:35 z SMS ZPRP II Płock
41:35 z KPR Gryfino
28:33 z Tytanami Wejherowo
32:25 z AZS UKW Bydgoszcz

• **26. kolejka; sobota:** Sparta Oborniki - KPR Gryfino (16), Jedyńka KODO Morąg - Sambor Latocha Agropom Tczew (18), Warmia Energa Olsztyn - Aqua-Instal Jeziorak Iława (18).

Mecze rozegrane awansem: Szczypiorniak Olsztyn - Bodega Grudziądz 20:33, Port Service Wybrzeże I Gdańsk - USAR Kwidzyn 30:25. Po oddaniu gazety do druku zakończyły się mecze SMS ZPRP Kwidzyn - Abramczyk AZS UKW Bydgoszcz i SMS ZPRP II Płock - Tytani Wejherowo. **ARTUR DRYHNYCZ**

PO 25 KOLEJKACH

1. Jeziorak	68	897:724
2. Warmia	66	872:701
3. Grudziądz*	63	852:729
4. SMS ZPRP K.	50	874:779
5. Jedyńka	46	826:725
6. SMS ZPRP II P.	46	844:767
7. Tytani	41	776:764
8. Sparta	38	809:813
9. Wybrzeże I*	38	868:896
10. Gryfino	25	803:866
11. AZS UKW	15	686:788
12. Sambor	13	642:804
13. Szczypiorniak*	12	648:805
14. USAR*	10	648:884

* mecz więcej

Szczypiorniści z Iławy liczą na udany występ w olsztyńskiej Uranii

SPRINTEM

24 i 25 maja Olsztyn ponownie stanie się centrum triathlonowych emocji, bo nad jeziorem Ukiel odbędzie się wyjątkowe wydarzenie, które przyciągnie zarówno profesjonalnych zawodników, jak i amatorów tej dyscypliny. W sobotę w Pucharze Europy w triathlonie wystartuje ścisła europejska czołówka, a w niedzielę miłośnicy triathlonu będą mogli wziąć udział w zawodach Elemental Tri Series.

Na starcie Pucharu Europy zobaczymy najlepszych zawodników z Europy i nie tylko, bo na listach startowych znajdują się również zawodnicy m.in. z Nowej Zelandii. Wydarzenie rozpocznie się o godzinie 9:30 startem juniorów. O 14 rozpocznie się rywalizacja elity kobiet, a o 16:15 na trasę ruszą mężczyźni z elity. Ceremonia dekoracji dla elity

i juniorów przewidziana jest na godzinę 17:45. - Triathlonowy weekend w Olsztynie to doskonała okazja, aby zobaczyć na żywo rywalizację na najwyższym poziomie. Liczymy na duże zainteresowanie zarówno ze strony uczestników, jak i kibiców - mówi Marcin Florek, dyrektor zawodów. - Olsztyn to idealne miejsce do organizacji triathlonu. Jezioro Ukiel oferuje doskonałe warunki do pływania, a szybka trasa kolarska i biegowa, poprowadzona ulicą Kapitańską, Sielską i Schumana gwarantują emocjonujący i bezpieczny wyścig. Zainteresowanie europejskich federacji olsztyńskim Pucharem Europy jest z roku na rok coraz większe, co doskonale świadczy o wyjątkowości stolicy Warmii i Mazur. 25 maja będzie zarezerwowany dla zawodników w młod-

szych kategoriach wiekowych. Już o 9 wystartują uczestnicy Pucharu Polski na dystansie supersprinterskim. Dla najmłodszych przygotowano specjalne wyścigi w ramach Elemental Kids. Młodzi sportowcy w wieku od 1 do 12 lat będą mieli szansę sprawdzić się na krótszych dystansach biegowych i w aquathlonie. Zwieńczeniem weekendu będą zawody amatorskie oraz ogólnopolskie (Puchar Polski młodzików i juniorów młodszych w ramach Elemental Tri Series). Zawodnicy rywalizować będą na dwóch dystansach – sprinterskim (0,75 km pływania, 20 km jazdy na rowerze, 5 km biegu) oraz supersprinterskim (0,375 km pływania, 10 km jazdy na rowerze, 2,5 km biegu). Start dystansu supersprinterskiego zaplanowano na godzinę 9,

natomiast dystans sprinterski ruszy o 13. Zapisy na zawody dla najmłodszych i amatorów są dostępne na stronie – triathlonseries.pl/ zapisz-sie.

Akademicki Związek Sportowy zaprasza do udziału w ogólnopolskim wydarzeniu promującym aktywność fizyczną, zdrowy styl życia i kulturę fizyczną – Akademickiej Dobie Sportu! Tegoroczna edycja odbędzie się również 21 i 22 maja w Olsztynie, w wyjątkowej, całodobowej formule. Przez 24 godziny uczestnicy będą mogli brać udział w różnorodnych aktywnościach sportowych i okosportowych. Celem inicjatywy jest pokazać, że sport i ruch to coś, co można praktykować o każdej porze – zarówno w dzień, jak i w nocy. Dzięki szerokiemu

wachlarzowi zajęć, każdy – bez względu na wiek czy kondycję fizyczną – znajdzie coś dla siebie. Wstęp wolny! Wydarzenie nie przewiduje żadnych ograniczeń wiekowych – do udziału zaproszeni są wszyscy chętni, a szczególnie społeczność akademicka (zapisy tuż przed wydarzeniem). Nie przegap tej wyjątkowej okazji, by aktywnie spędzić czas i poczuć sportowego ducha! Na każdą imprezę

ŚRODA

g. 12-14: otwarty turniej tenisa stołowego (hala UWM w Kortowie, ul. Prawocheńskiego 7)
g. 14-17: zajęcia ogólnorozwajowe dla każdego (hala UWM w Kortowie)
g. 17-18.30: otwarte zajęcia sztuk walki: taekwondo i aikido (hala UWM w Kortowie)
g. 18-20: otwarty trening piłki

nożnej kobiet (Orlik „nad Kortówką”, ul. Kanafojskiego 5)
g. 19:30-21: otwarty trening futbolu amerykańskiego AZS UWM Olsztyn Lakers (Orlik przy SP 18, ul. Żytnia 71)
g. 20.30-23: zajęcia pilates dla chętnych (hala UWM w Kortowie)
g. 23-03: nocny turniej koszykówki (hala UWM w Kortowie)

CZWARTEK

g. 3-8: nocny turniej street-basket (boisko do koszykówki przy stadionie lekkoatletycznym, ul. Kanafojskiego 1)
g. 8-10: lekkoatletyka dla każdego. Otwarty trening z Bronisławą Ludwichowską, wicemistrzynią świata w biegach przełajowych, wielokrotna mistrzyni i rekordzistka Polski (stadion lekkoatletyczny UWM)
g. 10-12: otwarty trening z siatkarzami Indykpolu AZS Olsztyn (mała sala w Uranii)

OGŁOSZENIA DROBNE / REKLAMA / KONDOLENCJE

 NIERUCHOMOŚCI

zamienię

WWW.ZAMIANY.OLSZTYN.PL, mieszkań, 603-584-180

 PRACA

dam pracę

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie rolnym, 601-772-124

POSZUKUJĘ pani do opieki nad osobą starszą w godzi-

nach nocnych, +48601-641-113

 ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

SKUP bydła rzeźne i eksportowe, wysokie ceny szybka płatność, 451-521-555

Szukasz Klientów?
GAZETA OLSZTYŃSKA.
tel. **885 998 201**

mp-xxpo-7491b-M

Z głębokim smutkiem zawiadamiamy, że 13 maja 2025 r. odeszła do Pana w wieku 91 lat Nasza Ukochana Mamusia, Teściowa, Babcia i Prababcia

ś. † p.

Brygida Dulisz

z domu Binger.

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się w sobotę, 17 maja 2025 r., o godz. 10.00 modlitwą różańcową i pożegnaniem w domu żałoby (Leszno 36), następnie udamy się do kościoła pw. św. Jakuba w Bartołtach Wielkich, gdzie o godz. 11.00 zostanie odprawiona Msza Święta Pogrzebowa. Ceremonia pochowania odbędzie się na cmentarzu parafialnym w Butrynach.

Pograżona w żałobie rodzina

60225opb1-a-M

Z głębokim żalem informujemy, że odszedł od nas do wieczności Nasz Kochany Mąż, Tata, Brat, Teść i Dziadek

ś. † p.

Edward Zakrzewski

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 17 maja 2025 r. (sobota) o godz. 13.00 Mszą Świętą w parafii św. Jerzego przy ul. Zamkowej w Kętrzynie. Ceremonia pochowania odbędzie się na cmentarzu komunalnym w Nowej Wsi.

Pograżona w bólu i żałobie Rodzina

60325opb1-a-M

dawniej

OLSZTYN 895 355 300
ul. Lengowskiego 18-20 602 327 277
BISKUPIEC 897 152 093
ul. Armii Krajowej 4 608 680 642

POGOTOWIE POGRZEBOWE 89 527-09-09

Pomożemy Ci godnie pożegnać

725otbp-a-M

USŁUGI POGRZEBOWE

ARKA
Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
☎ 89 534 72 42, 605 635 908

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)
☎ 89 526 66 01, 605 665 909

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

614619opb1-k-M

Panu **Andrzejowi Zakrzewskiemu**

Dyrektorowi Warmińsko-Mazurskiego OW NFZ

oraz
Pani Doktor

Magdalenie Zakrzewskiej

wyraży głębokiego współczucia i wsparcia
z powodu śmierci

Ojca i Teścia

składają Zarząd i Pracownicy
Warmińsko-Mazurskiego OW NFZ w Olsztynie

60425opb1-a-M

JUŻ OTWARTE!

DOM POGRZEBOWY OLSZTYN-DYWITY

USŁUGI POGRZEBOWE • pogrzeby urnowe od 4800 zł

OFERUJEMY:

* kremację w naszym krematorium * salę pożegnań z możliwością organizacji mszy pogrzebowej * nowoczesną chłodnię * trumny, urny * limuzynę pogrzebową marki Mercedes

Dom Pogrzebowy i Krematorium Drejka, Olsztyn, ul. Wadąska 50, tel. 48 731 108 108, e-mail: dompogrzebowy.olsztyn@gmail.com

31225otbr-d-G

SPORT.wm.pl

PIĄTEK-NIEDZIELA 16-18.05.2025

PORAŻKA PRZYBLIŻY DO SPADKU

PIŁKA NOŻNA\\\\ W piątkowy wieczór w Olsztynie Stomil rozegra trzeciroligowe spotkanie ze Świtem Nowy Dwór Mazowiecki. Olsztynianie chcą powtórzyć wynik z rundy jesiennej, ponieważ tylko komplet punktów zwiększy ich szanse na uniknięcie spadku.

Podopieczni trenera Piotra Gurzędy mentalnie „zbudowali” się w minionym tygodniu po wyjazdowym zwycięstwie 2:1 nad Pelikanem Łowicz, bo dzięki temu przedłużyli swoje szanse na pozostanie w rozgrywkach III ligi. W walce o pozostanie na czwartym poziomie rozgrywkowym włączonych jest kilka drużyn, więc każda porażka w końcówce sezonu może przynieść nieodwracalne skutki.

STOMIL MOŻE JESZCZE ZDOBYĆ 18 PUNKTÓW, BO PRZED NIM PIĘĆ LIGOWYCH KOLEJEK ORAZ ZALEGŁE SPOTKANIE W SUWAŁKACH.

Taka liczba punktów dałaby stuprocentowe utrzymanie, ale ciężko uwierzyć w taki udany finał, bowiem musimy pamiętać, że olsztyński zespół w tym sezonie nie potrafił odnieść dwóch zwycięstw z rzędu. Przed taką szansą staną stomilowcy w piątkowy wieczór, którzy - warto przypomnieć - ostatni raz przegrali w marcu.

W rundzie jesiennej Stomil na wyjeździe wygrał 1:0 ze Świtem po trafieniu Denisa Gojki. W Olsztynie nikt by się nie obraził za powtórzenie takiego wyniku, tym bardziej że teraz nie o fajerwerki chodzi w grze Stomilu, a o konsekwentne dopisywanie sobie kompletu punktów.

W Łowiczu zwycięstwo Stomilowi zapewnił powracający po kontuzji Łukasz Sionkowski, który pojawił się na boisku w drugiej połowie i strzelił

Wiele wskazuje na to, że z III ligi albo spadnie Stomil, albo Polonia, albo... Stomil i Polonia

dwa gole. Niestety, w piątek znowu nie zagra...

- Obawiałem się, jak będę wyglądał po pierwszym meczu po powrocie do gry - przyznaje Kacper Sionkowski. - Niestety, w pewnym momencie kolano mi „ucieкло” i teraz nie wiem, na czym stoję. Najbliższe dni pokażą, czy jeszcze będę w stanie pomóc drużynie. Mam nadzieję, że to będzie kwestia tygodnia i wrócę do

meczów. Teraz się rehabilituję i jestem pod kontrolą fizjoterapeutów.

Według wstępnych diagnoz zawodnik będzie miał dwa tygodnie przerwy, więc jak wszystko dobrze pójdzie, to będzie dostępny na ostatnie trzy spotkania w III lidze.

Nie jest to jedyny problem zdrowotny w drużynie Piotra Gurzędy, bo w ostatnim meczu nie mógł zagrać

Jakub Orpik, a cały czas na lekach przeciwbólowych grał Karol Żwir, który na boisku wychodził na własne ryzyko. Dobrze, że tym razem nikt nie pauzuje za żółte karki, a do dyspozycji trenera po przymusowej przerwie będzie już Jakub Fronczak.

WARTO PRZYPOMNIEĆ, ŻE ŚWIT NOWY DWÓR MAZOWIECKI TO BYŁY

KLUB PIOTRA GURZĘDY. W RUNDZIE JESIECNEJ MECZ ZE STOMILEM MIEJSCOWI KIBICE SWÓJ DOPING ZACZĘLI OD SKANDOWANIA IMIENIA I NAZWISKA BYŁEGO OBROŃCY ZESPOŁU Z WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO.

W piątek w Olsztynie nie będzie jednak żad-

nych sentymentów, bo co prawda Świt zajmuje ósmą pozycję w tabeli, mając siedem punktów więcej od Stomilu, ale nadal nie jest pewny w stu procentach pozostania wśród trzeciroligowców. W rundzie wiosennej Świt punktuje identycznie jak Stomil - obydwie drużyny zdobyły po 13 punktów.

W 30. kolejce na swoich stadionach zagrają także Wiekielec i Polonia.

• **30. kolejka, piątek:** Stomil Olsztyn - Świt Nowy Dwór Maz. (19:45), Broń Radom - Warta Sieradz (18); **sobota:** Polonia Lidzbark Warmiński - Wisła II Płock (18), GKS Wiekielec - Lechia Tomaszów Maz. (18), GKS Bełchatów - Pelikan Łowicz (17), Legia II Warszawa - Victoria Sulejów (12), Sokół Aleksandrów Łódzki - Jagiellonia II Białystok (17), Wigry Suwałki - ŁKS Łomża (15), Mławianka Mława - Unia Skierniewice (17).

EM, DRYH

PO 29 KOLEJKACH

1. Unia	64	74:26
2. Legia II	60	67:35
3. Łomża	52	55:35
4. Warta	46	39:35
5. Wigry*	42	39:27
6. Broń	42	36:40
7. Lechia	39	46:54
8. Świt	39	41:53
9. Wiekielec	38	34:38
10. Wisła II	38	48:51
11. Bełchatów	37	42:45
12. Jagiellonia II	37	44:44
13. Mławianka	37	56:56
14. Polonia	32	39:50
15. Victoria	32	42:52
16. Stomil*	32	37:47
17. Pelikan	31	31:48
18. Sokół	12	22:56

* mecz zaległy

RELAKS

z Gazetą Olsztyńską

Sudoku

6	4	9	5	8	7			2
		2		9				8
			2			4	9	5
9	1		4		8		2	
4	7		6		1		8	9
8								
3		8	9					
		1						4
2		4			3		5	6

806

	6				8		7	
		4	3	6	7			8
2			4					
					3	4	2	
			2			5		9
3		9	1	5	4		8	7
1		7		3				
4		2		9	1	7	6	
				4	5		1	

807

9	6		2	3				
2			1	7	6	4	9	5
7		4	5	9				6
1	2	8	4	5		7		3
				2				
				8	7			
	3	2		6				
		1	7		2	3		8
	4						2	

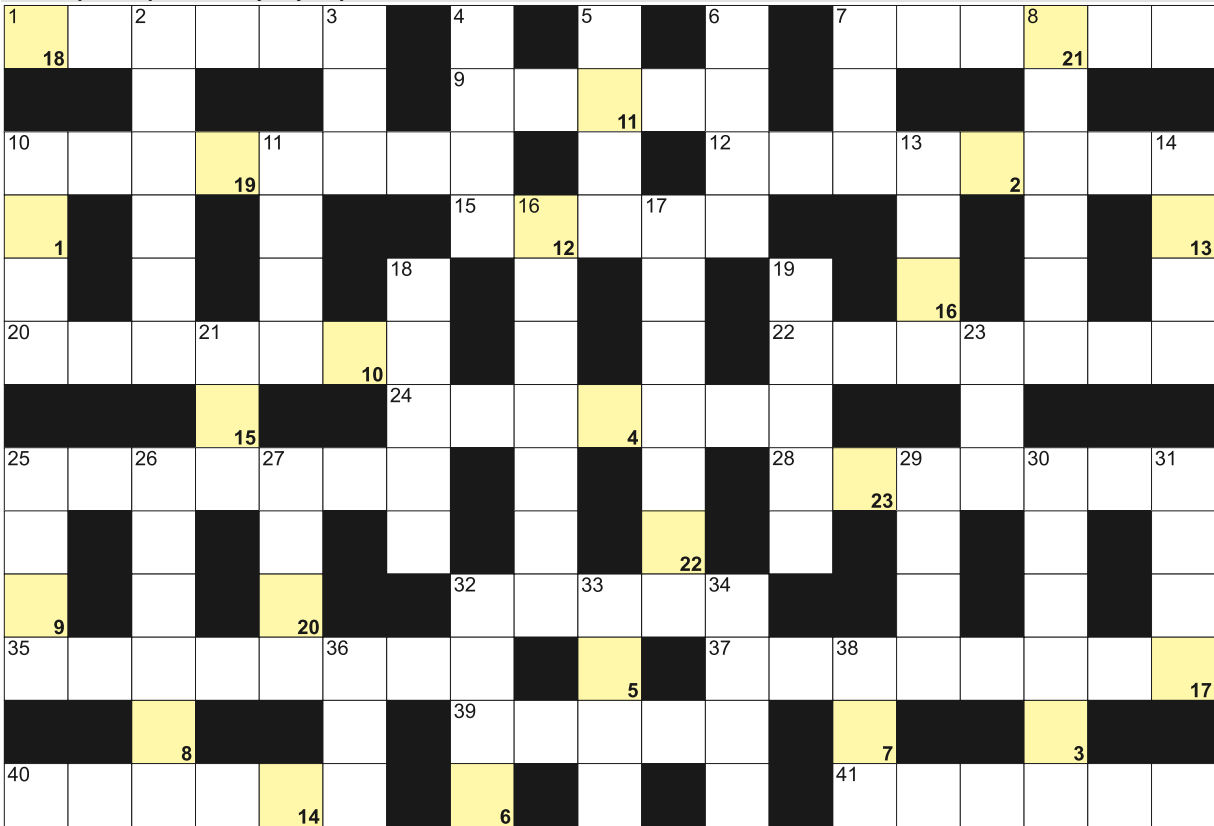
808

Znajdź 10 różnic i pokoloruj

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

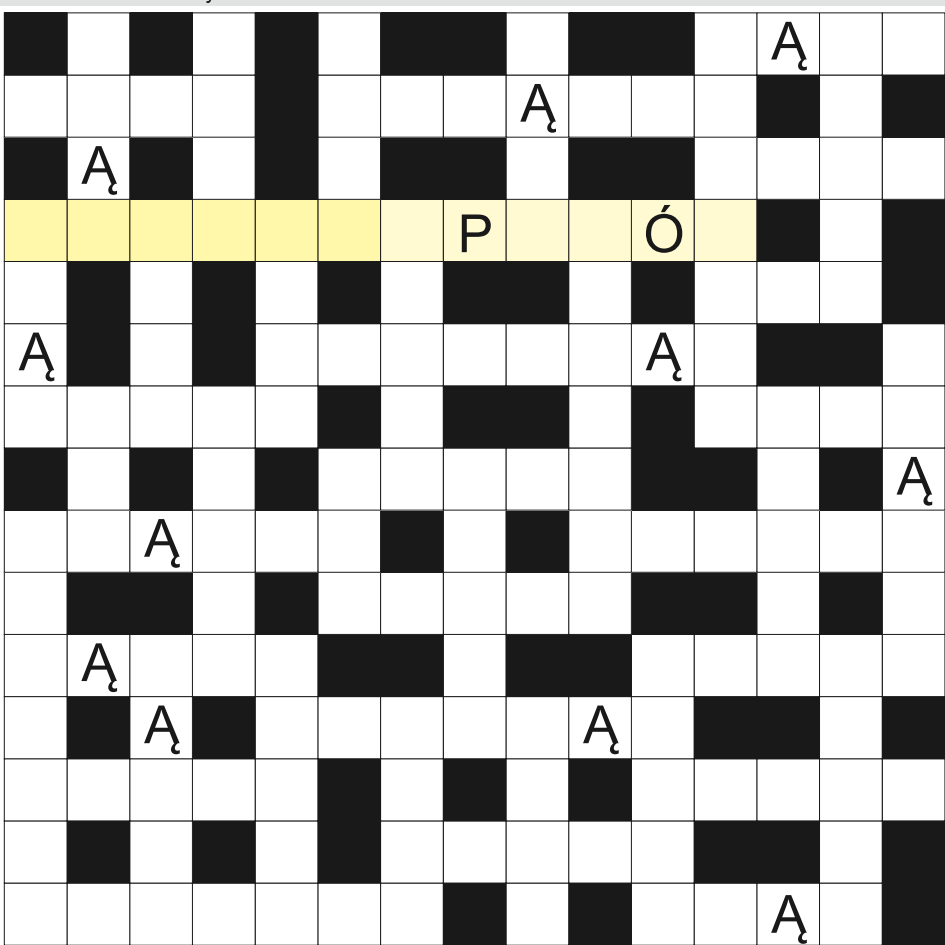
Litery z pól ponumerowanych od 1 do 23 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

POZIOMO: 1) szklany talerz na owoce lub ciastka; 7) największy stan w USA; 9) rodzaj odznaczenia; 10) morze z Wenecją; 12) przepływa przez Krapkowice; 15) lodowy osad na trawie; 20) najdłuższa rzeka Irlandii; 22) czynni sportowcy na emeryturach; 24) duży kuzyn pszczoły; 25) komputery dla czwartoklasistów; 28) ... Dawida to omżyn; 32) graniczy z Turcją, Jordanią i Izraelem; 35) obszar leśny objęty ochroną; 37) największa wyspa Danii; 39) wodne w ogrodzie; 40) pośrednik w handlu autami; 41) więcej niż daleki. **PIONOWO:** 2) Kubiak, polska śpiewaczka; 3) głos niższy od sopranu; 4) część stajni dla konia; 5) inaczej wyłew, apopleksja; 6) płynie przez Brezno; 7) najwyższy szczyt Filipin; 8) na nim jeździec; 10) jeden z muszkieterów u Dumasa; 11) Shepard, dowódca Apollo 14; 13) James z książek Iana Fleminga; 14) rzeka w Leeds; 16) stawiane oskarżonym; 17) kolejne części serialu; 18) bardzo stary, cenny przedmiot; 19) kaczan kukurydzy; 21) bolec do łączenia blach; 23) dokuczliwy zęba lub głowy; 25) słynne muzeum w Paryżu; 26) powłoka na koldre; 27) kaczką norowa inaczej; 29) 24 godziny; 30) biblijna Księga Wyjścia; 31) duża sala wykładowa na uczelni; 32) sterta drewna lub siana; 33) 500 arkuszy papieru; 34) N dla chemika; 36) wciąga w rzece; 38) ziemia dla marynarza.

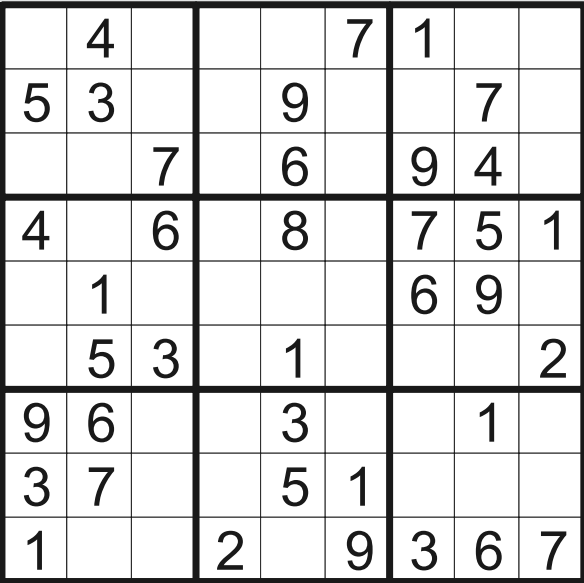
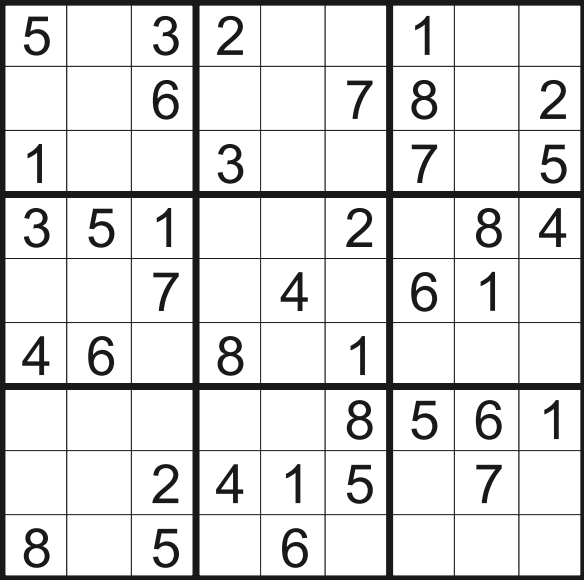
BAŚKA z HASŁEM

Hasło z kolorowych pól z literami "P" i "Ó" utworzy hasło:

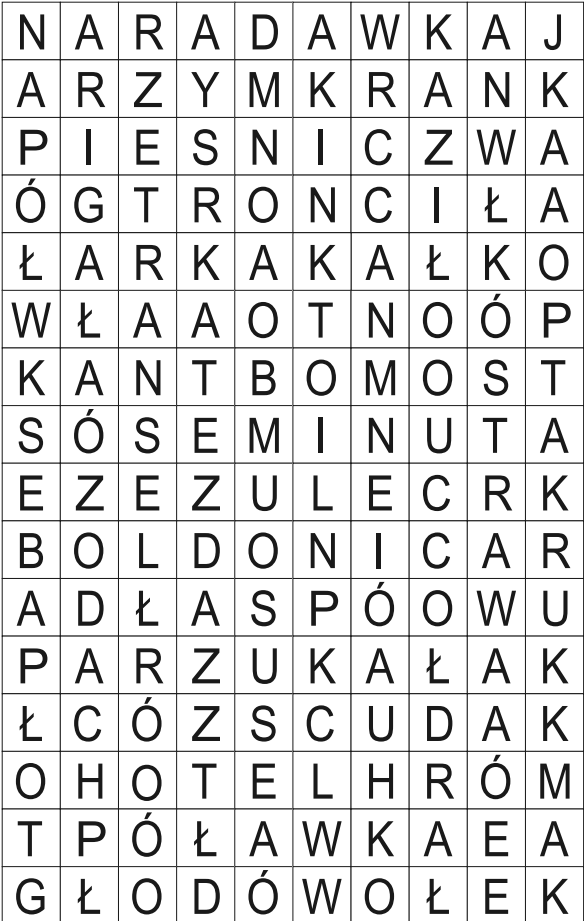

Na diagramie ujawniliśmy wszystkie spółgłoski "A". Miejsce wpisu hasła do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z kolorowych pól czytanych poziomo.

pierwiastek W; topnieje na wiosnę; niemiecki samochód; mineralna do picia; płot z cegieł; dźwiękowe ostrzeżenie; bardzo dobra ocena szkolna; zakładane w bankach; części czosnku; mały nóż; kaczkę rdzawą inaczej; historyczna stolica Burgundii; płynie przez Niżny Nowogród; najwyższy szczyt Kilimandżaro; osoba używająca języka migowego; pęcherze po oparzeniu; bóg słońca u Inków; Uljanow, ojciec Lenina; mazidło w zawiasach; ruskie na talerzu; Camus, autor "Dżumy"; najwyższy szczyt wyspy Bali; reproduktor w stajni; czynny wulkan na Sycylii; dziwak, cudak, odmieniec; grają nim hokeiści; ... Fibonacciego w matematyce; leśne polany; inaczej armeria, roślina; mała Aleksandra; zespół towarzyszący Markowi Grechucie; rzeka w Pińczowie; rozwiną się w kwiaty; złota w akwarium; produkt z fabryki, wytwór; wyświetlany w kinie; części sztuki teatralnej; w środku kapusty; ulmus, drzewo; Newton, słynny fizyk; wypożyczane z biblioteki; japońska sztuka układania kwiatów; mniejsza od powiatu; przepływa przez Monachium.

WYKREŚLANKA: ukryliśmy poniżej 20 wyrazów związanych z ogrodem. Wykreśl wszystkie od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos drzewo, kwiat, płot, ptak, trawa, szopa, staw, stół, ławka, kurek, rynna, dach, okno, pies, kot, grabie, szlauch, donica, kran, mur.

16 - 22 maja 2025

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ZE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp. j.

Poniedziałek

20:30 Winnego
TVP 1
Teatr Telewizji, 2025

Sowiński, bohater „Winnego”, po latach dźwignia potwornej tajemnicy, wymusił na prokuraturze skazanie go za zabójstwo, które popełnił wiele lat wcześniej w czasie wojny. Zabił dwoje bliskich mu ludzi, Żydów, których ukrywał w swoim domu przed Niemcami. Dlaczego? W 1971, w celi dostaje magnetofon i zgodę na zapisanie swojego wyznania. Na taśmie magnetofonu kasetowego ma godzinę do zapalenia. Włącza magnetofon i zaczyna mówić. Rozpoczyna się labirynt przytłaczających wspomnień.

Piątek

01:10 Predator
POLSAT
Sensacyjny, USA, 1987

Major Dutch Schaeffer (Arnold Schwarzenegger) i jego elitarny oddział komandosów zostaje w ynajęty przez CIA w celu odbicia zakładników przetrzymywanych przez partyzantów w południowoamerykańskiej dżungli. Niespodziewanie na ich drodze staje okrutny przybysz z innej planety, któremu polowanie na ludzi sprawia niezwykle przyjemność. Jedynym człowiekiem, który może mu się przeciwstawić jest major Schaeffer

Wtorek

20:00 Odbita sława
TVP KULTURA
Teatr Telewizji, 1997

Akcja sztuki toczy się współcześnie w Londynie, w teatrze „Akropolis”, w którym jako reżyser pracuje Michael Manx. Na swoje urodziny zaprasza starszego brata Alfreda, restauratora i właściciela znanej „Cafe de la Poste”. Ma to być spotkanie obu braci, którzy nie rozmawiali ze sobą od 10 lat. Te dwie osobowości już w dzieciństwie zaznały swoją odrębność i siłę. Problem, czy artysta ma prawo do wykorzystania własnych i bardzo osobistych przeżyć swoich bliskich, został przedstawiony jako raczej dwóch głównych bohaterów.

Sobota

20:00 Nebraska
TVP KULTURA
Dramat, przygodowy, USA, 2013

Podstarzały alkoholik Woody (Bruce Dern) dowiaduje się, że wygrał na loterii milion dolarów. By odebrać jednak nagrodę, musi się udać do Nebraska. Postanawia więc zabrać ze sobą swojego syna, Davida (Will Forte), lecz mężczyzna nie wierzy w wygraną ojca i sądzi, że padł on ofiarą oszustów, wysyłających zwycięskie losy po całej Ameryce. Pomimo sceptycznego nastawienia, David dołącza do ojca i wspólnie udają się w podróż, spotykając po drodze krewnych i znajomych, którym Woody jest winny pieniądze.

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 0:35

Środa

20:00 Holiday
TVN 7
Komedia, USA, 2006

Uroczą opowieść o miłości i przyjaźni. Amerykanka Amanda (Cameron Diaz) właśnie rozstała się ze swoim ukochanym. Brytyjka Iris (Kate Winslet) nie może znieść, że mężczyzna, którego kocha bierze ślub z inną kobietą. Kobiety postanawiają zamienić się na jakiś czas domami. Ale czekają na nie dużo większe zmiany.

Niedziela

17:55 Dirty Dancing
TV PULS
Melodramat, muzyczny, USA, 1987

Jest rok 1963, Frances spędza wakacje z rodziną w luksusowym pensjonacie. Nastolatka strasznie się tam nudzi. Pewnego dnia, podczas zwiedzania ośrodka, natrafia przypadkiem na popis taneczny instruktorów - Penny i Johnny'ego. Dziewczyna jest zachwycona tym co widzi. Na dodatek młody mężczyzna od razu wpada jej w oko. Frances postanawia się do niego za wszelką cenę zbliżyć. Kiedy okazuje się, że partnerka Johnny'ego nie może z nim zatańczyć w zbliżającym się pokazie, Frances widzi, że to szansa dla niej. Dziewczyna postanawia wziąć sprawy w swoje ręce i zatańczyć z Penny...

Czwartek

21:05 Przełęcz ocalonych
TVP KULTURA
Dramat wojenny, USA, Australia, 2016

Akcja filmu rozgrywa się w czasie, gdy wojna ma się już ku końcowi. Armia amerykańska toczy ciężkie walki z Japończykami na Pacyfiku. Rozpoczyna się amerykański desant na japońską o wyspę Okinawa. Zdobycie wyspy może oznaczać ostateczną klęskę Japonii. Wśród setek tysięcy amerykańskich żołnierzy jest także Desmond Thomas Doss, sanitariusz, który ze względu na przekonania religijne stanowczo odmawia noszenia i używania broni. Jego postawa sprawia, że jest traktowany z nieufnością, oskarża się go o tchórstwo. Czas pokaże, jak bardzo się wszyscy mylili.

PIĄTEK • 16 maja

TVP 1	TVP 2
05:10 Akacja 38 - serial 05:55 Info Poranek 06:25 Audycje Wyborcze 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Agape Blisko Ciebie - mag. 08:00 Białe tango - serial, 1981 09:05 Ranczo - serial obycz. 09:55 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 12:10 Agrobiznes: Agropogoda 12:40 Magazyn Rolniczy 13:00 Natura w Jedynce - Dzikie korytarze - dok., Franc., 2022 14:00 Wichrowe wzgórza - serial obycz., Turcja, 2024 15:00 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:40 Dziedzictwo - serial 16:35 Audycje Wyborcze 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda	05:00 M jak miłość - serial, 2024 05:45 Wstęp Wolny - felieton 06:00 Audycje Wyborcze 06:20 Anna Dymna - spotkajmy się 06:55 Dla niesłyszących - serial obycz., 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:05 Kroniki Orlen Wyciąg Narodów , 2025 11:15 Operacja zdrowie - magazyn medyczny 11:50 Tańcząca ze światem sezon VI - Malta - magazyn 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:10 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:00 Va Banque - teleturniej 14:30 Audycje Wyborcze

17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Reporterzy - magazyn
18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2017
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport i Pogoda
20:30 Królowie - serial historycz.
21:05 Komisarz Alex - serial krym.
22:00 Sekielski wieczór o porą
23:05 Jak rozpętałem II wojnę światową - Ucieczka - kom., Polska, 1970
00:40 Erynie - Liczba wiedźmy - serial krym., Polska, 2021
01:40 Złotokopie - serial sensacyjny
02:35 Miłość na deser - obycz., Kan., 2021

14:55 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp.
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - telet.
19:25 Barwy szczytów - serial obycz., 2025
20:45 Postaw na milion - teleturniej
21:45 Cudowne lata - widowisko rozrywkowe
22:45 To jest grane - magazyn muzyczny
23:20 Kino relaks - Miłość bez końca - fab., USA, 2020
01:05 Drugie życie pana Alaina - kom., Franc., 2018
03:00 Maryskiłan - fab., Franc., 2015

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:30 Kuchenne rewolucje - 20 kilometrów od Białegostoku leżą Łąpy. Działła tu bar o angielskojęzycznej nazwie Chicken Flow...
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Detektywi - Do detektywów zgłasza się mężczyzna i prosi o odnalezienie żony. Kobieta zaginęła w drodze do szpitala

19:00 Fakty
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 Harry Potter i zakon feniksa - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2007
23:00 Blade: Mroczna trójka - horror, USA, 2004. Daleko na odludziu, wampiry przywracają do życia swego idola, legendarnego księcia Dracula.
01:20 Kuba Wojewódzki - talk-show
02:30 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA
03:35 Szpital - program obyczajowy
04:35 Uwaga!
04:55 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada

18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Lepsza Polska - program publicystyczny Doroty Gawryluk
19:30 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Must Be The Music - program muzyczny
22:40 Niepamięć - sens., USA, 2013
01:10 Predator - sens., USA, 1987
03:20 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:20 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:15 Muzyczne poranki
06:50 Tamte lata, tamte dni - Wojciech Mann - mag.
07:35 Na torach historii - dokument, Polska, 2016
08:15 Wstęp Wolny - felieton
08:40 Muzyka w sieci - magazyn
09:05 Kamień na kamieniu - dram., Polska, 1995
10:55 Noce i dnie - serial, 1977
12:10 Dziewczyna w fontannie - dok., Wł., Szwecja, 2021
13:45 Jak to się mówi, czyli Kasia u Braćczyka - mag.
14:25 Dzieci i ryby - kom., Polska, 1996
16:15 Przegląd Piosenek Aktorskiej - 2004
17:20 Piosenki Marka Grechuty - 2007
18:25 Portrety - Wojciech Kępczyński - felieton
18:50 Wielcy mistrzowie malarstwa - Manet - serial dok., Franc., 2015

20:00 Wstęp do filmu - Bliskie spotkania trzeciego stopnia
20:05 Wieczór kinomana - Bliskie spotkania trzeciego stopnia - fab., USA, 1977
22:30 Tygodnik Kulturalny
23:25 Czwartkowy klub filmowy - Wojna, Franc., Dania, 2015
01:35 Noc krótkich filmów - Funeralia - 7 słów o przemianach - filmy krótkometrażowe
02:15 Kino nocne - Gospoda świąteczna, USA, 1942
04:05 Wydarzenie aktualne - program informacyjny
04:45 Muzyka w sieci - magazyn muzyczny
05:15 Teledyski

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Nash i Joe patrolują miasto, kiedy dzwoni do nich Nick z informacją, że ktoś go śledzi. Twierdzi, że to Bobby, brat Nasha.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Podczas jazdy autostradą, Paul i Semir na swojej drodze spotykają grupę indyjskich tancerzy. Niespodziewanie, jeden z nich zostaje porwany.
10:00 Rekrut - serial krym., USA
11:00 Maria z przedmieścia - serial obycz., 1995
12:55 Rekrut - serial krym., USA
13:50 Lombard. Życie pod zastaw - Gabi Mirosz to mądra i wrażliwa dziewczynka, która wychowuje się w przemocowej rodzinie. W szkolnej łazience, przy pomocy lalek, inscenizuje sytuacje ze swojego życia i dokumentuje to robiąc zdjęcia smartfonem.
04:50 Ten moment - Marcin Łagodzki chce zostać aktorem, ale jego ojciec zażądał, by zaczął pracować w rodzinnym warsztacie. Chłopak uciekł do Warszawy...
05:25 Szkoła - program obycz.
08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy - Na terenie akademik ginie student. Podejrzanie pada na jego dziewczynę, która wiedziała, że...
12:55 Detektywi - program kryminalny
13:55 Szkoła - Marcin Olszewski z 3a liceum cierpi na lekką odmianę autyzmu. Chłopak bardzo dobrze się uczy, ale ma kłopoty w kontaktach z rówieśnikami...
14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy

16:55 Szpital - program obyczajowy
17:55 Zagadki losu - program obyczajowy
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Bridget Jones III - kom., Franc., Irlandia, USA, Wlk. Bryt., Chiny, 2016. Po zerwaniu z Markiem Darcy, Bridget Jones jest znowu singielką. Niebawem na horyzoncie pojawia się przystojny Jack...
22:40 Złe Mamuski II: Jak przetrwać święta - kom., USA, Chiny, 2017
00:55 W starym dobrym stylu - kom., USA, 2017
03:00 Murder Comes to Town - kom., USA, 2017
04:00 Fachowy - program parodokumentalny

TV Trwam

09:35 Św. na każdy dzień 09:45 Jestem mamą 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Głos Polski 11:35 Natura et Homo 12:00 Regina 12:03 Inf. dnia 12:20 Nabejka - kawałek Polski w Ugandzie 13:00 Ojcowie Niepodległości 13:30 Mśza św. 14:30 Drzwi do lasu 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia 15:20 Mocni w Wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Natura Obiektywnie 16:40 Prosto o gosp. 17:00 Stefan Kardynał Wyszyński 17:30 Geopolityka 17:55 Poczta Wlk. Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Westerplatte Młodych 19:00 Warto za uważać... 19:30 Brat Franciszek 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Moja sytuacja jest szczególnie trudna

SOBOTA • 17 maja

TVP 1	TVP 2
04:40 Panna z mokrą głową – obycz., Polska, 1994 06:20 Balans bieli – magazyn 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:40 Rok w ogrodzie 08:05 Rok w ogrodzie Extra – magazyn 08:20 Pełnosprawni – magazyn dla niepełnosprawnych 08:50 Mr. Dundee. Powrót – kom., USA, Wlk. Bryt., 2020 10:30 Komisarz Alex – serial krym. 11:30 Ojciec Mateusz – serial 12:20 Fascynujące miejsca – Fascynująca Szwajcaria – Dżiki Tessyn – dok., Niemcy, 2019 12:50 Gwiazdy w południe – Zabić Loganą Kelihera – western, USA, 1964 14:25 Okrasa tamie przepisy – magazyn kulinarny	05:30 Dla niesłyszących – Barwy szczęścia – serial obyczajowy, Polska, 2025 06:35 Dla niesłyszących – M jak miłość – serial obyczajowy, 2025 07:30 Pytanie na śniadanie – w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz – magazyn poranny 11:10 Kroniki Orlen Wścig Narodów, 2025 11:15 Górna półka smaku – cykl kulinarno-detektywistyczny 11:50 Dobry tytuł – magazyn literacki 12:25 Nasz dom w górach – serial obycz., Niemcy, 2019 13:25 Rosół polski – magazyn kulinarny 14:00 Familiada – teleturniej
 15:00 Sanatorium miłości – reality show 16:05 Dziedzictwo – serial 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Ojciec Mateusz – serial 18:40 Jaka to melodia? – teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Sport: Pogoda 20:20 Program rozrywkowy 21:00 69. Konkurs Piosenki Eurowizji – Bazylea, 2025 – finał 01:10 Kickboxer: Odwet – fab., USA, 2018 03:10 Chłopiec na galopującym koniu – obycz., Polska, 2006 04:30 Jaka to melodia? – teleturniej muzyczny	14:35 Koło fortuny – teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2025 – widowisko muzyczne 16:20 Na dobre i na złe – serial 17:20 Postaw na milion – teleturniej 18:15 Va Banque – teleturniej 18:45 Słowo na niedzielę 18:55 no... wiadomo – magazyn 19:25 Rodzinka.pl – serial kom. 20:00 Czarny motyl – fab., USA, 2017 21:45 Grace księżna Monako – obycz., Szwajc., Włochy, Belgia, Franc., USA, 2014 23:40 Sprawiedliwość – serial, Czechy, 2017 01:10 Miłość bez końca – fab., USA, 2020 02:55 Sztuczki – dramat obycz., Polska, 2007

TVN

05:35 Uwaga! – program interw. 05:50 Ukryta prawda – program obyczajowy 06:45 Kuchenne rewolucje – program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN – magazyn poranny 11:30 Na Wspólnej Omnibus – serial obycz., Polska 13:20 Zróbmy sobie dom – program rozrywkowy poranny 14:30 Pimi z krainy tygrysów – przyg., Włochy, 2022. Pewnej nocy Balmani ratuje młodego tygrysa przed kłusownikami. Wyruszą łącznie w daleką i ryzykowną podróż do odległego rezerwatu. 16:30 Pinokio – przyg., Włochy, Wlk. Bryt., Franc., 2019 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:35 Raport Speedway Grand Prix – program	06:00 Nowy dzień Polsat News 08:00 Halo tu Polsat – poranny program informacyjno-rozrywkowy 11:05 Ewa gotuje – Rzdokiewkę najczęściej jemy na surowo – samą lub jako składnik sałatek, ale z znakomicie sprawdzi się też na ciepło. Zapraszamy. 11:45 Doktor Dolittle – kom., USA, 1998. Po latach John zostaje lekarzem i nie pamięta, że w dzieciństwie potrafił porozumiewać się ze zwierzętami. Kiedy jednak na skrzyżowaniu potrąca psa, odkrywa, że rozumie każde jego słowo. 13:30 Gliniarze – W mieszkaniu emerytowanego wojskowego zostają znalezione zwłoki właściciela. Mężczyzna był torturowany a mieszkanie zostało okradzione.
 19:40 Pogoda 19:45 Mam talent – program muzyczno-rozrywkowy 22:15 Kac Vegas III – kom., USA, 2013. Za namową przyjaciół i pod ich czujną eskortą Alan zamierza wyjechać do ośrodka leczenia uzależnień. Niestety okazuje się, że ich podróż odbiega daleko od normy. 00:15 Mroczny rycerz – przyg., USA, Wlk. Bryt., 2008 03:30 Szpital – Pacjentem doktora Wojciecha jest 25 latek, który jest pasjonatem UFO. 04:35 Uwaga! – program interwencyjny 04:55 Jak to jest zrobione – serial popularnonaukowy, Kanada	16:30 Nasz Nowy Dom – program rozrywkowy 17:30 Awantura o kasę – teleturniej 18:50 Wydarzenia – program informacyjny 19:15 Prezydenci i Premierzy – rozmowy i Jarosława Gugały 19:30 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Kabaret na żywo 22:00 Trzynastu – dramat sensacyjny, Wlk. Bryt., Kanada, USA, 2022 01:20 Siła rażenia – sens., USA, Wlk. Bryt., Rum., 2006 03:30 Świat według Kiepskich – serial komediowy 04:40 Disco Gramy – program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:00 Dziewczyna szuka miłości – obycz., Polska, 1938 07:25 Mistrzowie muzyki filmowej – Lata dziewięćdziesiąte – dok., Wlk. Bryt., 2019 08:25 Kromer Festival Biecz, 2023 – Weiss – wirtuoz polskich władców. – koncert, 2023 09:25 Opera paryska – dok., Franc., 2020 10:35 Hugo i jego wynalazek – fab., USA, 2011 12:50 Muzyka w sieci – magazyn muzyczny 13:20 Tamte lata, tamte dni – Magda Umer – magazyn 14:00 Wielki mistrzowie malarstwa – Renoir – serial dok., Franc., 2015 15:10 Trzej muszkieterowie – fab., USA, Wlk. Bryt., 1973 17:05 Wydarzenia aktualne – program informacyjny	17:40 Retro kino – Śmierć rewolwerowca – western, USA, 1969 19:30 20 na 20 lecie TVP Kultura – widowisko rozrywkowe 20:00 Bilet do kina – Nebraska – fab., USA, 2013 22:05 Ella Fitzgerald: Live At Montreux – Wlk. Bryt., 1969 23:30 Ze śmiercią jej do twarzy – kom., USA, 1992 01:25 20 ba 20 lecie TVP Kultura 02:00 Wieczór kinomana – Bliskie spotkania trzeciego stopnia – fab., USA, 1977 04:25 Reżyserzy – Alfred Hitchcock – dokument, Wlk. Bryt., 2018
--	--

TV Puls

05:50 Kobra – oddział specjalny – Córka Semira – Dana przygotowuje się do egzaminu do szkoły policyjnej. Niespodziewanie jej dawna przyjaciółka prosi ją o nietypową przysługę. Co ukrywa dziewczyna? 07:45 Wojciech Cejrowski. Boso – Karaiby – Tym razem Wojciech Cejrowski dociera na Karaiby. W tej części podróży głównym tematem będzie tytoń – jego historia, uprawa, selekcja i przygotowanie do sprzedaży. 09:00 Taki jest świat – przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 10:00 Lombard. Życie pod zastaw – program fabularny	20:00 Czarny pies – akcja, USA, Wlk. Bryt., Franc., Niemcy, Jap., 1999. Jack Crews jest zawodowym kierowcą. Mężczyzna trafia do więzienia przez spowodowanie wypadku samochodowego, w którym ginie kilka osób. 21:55 Kandahar – akcja, USA, 2023 00:20 John Wick 2 – akcja, USA, 2017 03:00 Taki jest świat – przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 04:00 Menu na miarę – program kulinarny 05:00 Dyżur – serial medyczny
--	--

TVN 7

05:00 Szkoła – Licealistka z 1b, Kinga Sulma, jest załamana, ponieważ jej mama wraz z narzeczonym postanowili, że na dwa lata przeprowadzą się do Berlina. 06:00 Wiza na miłość – serial paradokumentalny 06:55 Bugs Bunny Builders – animacja 07:10 Dzieciak rządzi – kom., USA, 2017. Pewnego dnia, świat siedmioletniego o Timmy wyraca się do góry nogami, gdy do rodziny dołącza młodszy brat... 09:15 Ukryta prawda – program obyczajowy 11:20 Mówię Wam – talk-show 12:25 Ukryta prawda – program obyczajowy 14:25 Detektywi – program kryminalny 15:30 Niezwykłe Stany Prokopa – program podróżniczo-rozrywkowy	16:10 The Traitors. Zdraycy – reality show 17:50 Tom i Jerry – film rodzinny, USA, 2021. Jerry odbiera sobie za mieszkanie najlepszy hotel w Nowym Jorku w przeddzień mającego się tam odbyć „ślubu stulecia”. Tym samym zmusza zdesperowaną organizatorkę wesela do zatrudnienia Toma na celu pozbycia się gryzonia. 20:00 Duchi i Mrok – przyg., USA, Niemcy, 1998 22:30 Snajper – film wojenny, USA, 2014 01:15 Stażyści – kom., USA, 2013 03:50 Usterka – program poradnikowy 04:25 Fachowcy – program paradokumentalny
--	--

TV 4

06:00 Łowcy skarbów . Kto da więcej – reality show 07:00 Galileo – ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:05 Jesteśmy Dla Dzieci – program edukacyjny 11:25 Miodowe Lata – serial komediowy 12:15 Rycerz Króla Artura – kostiumowy, melodramat, USA, 1995 14:55 Policjanci i Policjanci – serial paradokumentalny 20:00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial policyjny 00:00 Gwiazdy Kabaretu – w tym odcinku wystąpią artyści z nowo powstałego Kabaretu Małegońskiego. 01:05 Hardkorowy lombard 01:35 STOP Drogówka – serial policyjny 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 – Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje	09:00 Matusia – siostra Matylda Getter 10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:35 Słowo życia 10:40 Polski Punkt Widzenia 11:00 Kropka radości 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Natura Obiektywnie 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza św. 14:35 Słowo życia 14:40 Św. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Mazurskim – z lekkim piękną stworzenia 15:30 Wierzę w Boga 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Z Parlamentu Europ. 17:30 Przełamując bariery 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc 21:00 Ojczyzna 21:00 Apel Jasno. 21:20 Informacje dnia
---	---

NIEDZIELA • 18 maja

TVP 1	TVP 2
05:30 Stuk, stuk – świat dzieci – dok., Niemcy, 2022 06:20 Słownik polski@polski – talk-show prof. J. Miodka 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:30 Moje zdrowie Cięża – mag. 08:45 Wojna domowa – serial 09:50 Jan Serce – Lusja – serial, 1981 11:00 Komisarz Alex – serial krym. 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Regina Coeli, Watykan 12:15 Między ziemią a niebem 12:45 Pielgrzymi Nadziei – reportaż 13:05 Natura w Jedyńce – Królestwo mrówek – dok., Franc., 2024 14:05 Fascynujący sad – Wiosna, Lato – dok., Niemcy, 2019	04:50 Dla niesłyszących – Barwy szczęścia – serial obycz., 2025 06:35 Dla niesłyszących – M jak miłość – serial, 2025 07:30 Pytanie na śniadanie – w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz – magazyn poranny 11:00 Kroniki Orlen Wścig Narodów – 2025 11:10 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka – magazyn 11:45 To było tak – benefis Bohdana Łazuki – widowisko 14:00 Familiada – teleturniej 14:35 Koło fortuny – teleturniej 15:10 Szansa na sukces. Opole 2025 – widowisko muzyczne 16:10 Cudowne lata – widowisko rozrywkowe
 14:25 Jak rozpętałem II wojnę światową – Ucieczka – kom., Polska, 1970 16:05 Dziedzictwo – serial 17:00 Teleexpress: Pogoda 17:35 Komisarz Alex – serial krym. 18:40 Jaka to melodia? – teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Maszyza – serial kostium. 20:55 Wieczór wyborczy – Wybory Prezydenta RP – I tura – program publicyst. 23:10 Wiek Adaline – fab., Kan., USA, 2015 01:15 Zabić Loganą Kelihera – western, USA, 1964 02:40 Kolej na miłość – obycz., Kolumbia, Polska, 2020 04:00 Jaka to melodia? – teleturniej muzyczny	17:15 Tak to leciało – teleturniej muzyczny 18:15 Sisi – film kostiumowy, Niemcy, Włochy, Austria, 2010 19:10 Niepewne sytuacje – program rozrywkowy, 2025 19:20 Rodzinka.pl – serial komediowy 20:00 Dusigrosz – kom. romant., Franc., 2016 21:40 Jak zostać królem – komediodramat, USA, Wlk. Bryt., 2009 23:50 Wojenne dziewczyny – serial, 2021 00:50 Czarny motyl – fab., USA, 2017 02:35 Grace księżna Monako – obycz., Szwajc., Włochy, Belgia, Franc., USA, 2014

TVN

05:20 Uwaga! – program interwencyjny 05:35 Batwheels I – animacja 05:50 Bitwa o gości – program rozrywkowy 06:45 Kuchenne rewolucje – program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN – magazyn poranny 11:30 Co za tydzień – magazyn rozrywkowy 12:05 Kuchenne rewolucje – program kulinarno-rozrywkowy 13:10 Mam talent – program muzyczno-rozrywkowy 15:40 Harry Potter i zakon feniksa – przyg., USA, Wlk. Bryt., 2007 18:30 The Traitors. Zdraycy – reality show 19:00 Fakty	05:20 Uwaga! – program interwencyjny 05:35 Batwheels I – animacja 05:50 Bitwa o gości – program rozrywkowy 06:45 Kuchenne rewolucje – program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN – magazyn poranny 11:30 Co za tydzień – magazyn rozrywkowy 12:05 Kuchenne rewolucje – program kulinarno-rozrywkowy 13:10 Mam talent – program muzyczno-rozrywkowy 15:40 Harry Potter i zakon feniksa – przyg., USA, Wlk. Bryt., 2007 18:30 The Traitors. Zdraycy – reality show 19:00 Fakty
 19:30 Sport 19:35 Kronika Speedway Grand Prix 19:40 Pogoda 19:45 Milionerzy – program rozrywkowy 20:55 Czas Decyzji. Prezydent, 2025 21:55 Druga połowa – kom., Polska, 2021 00:00 Epidemia strachu – sens., USA, ZEA, 2011 02:20 Superwizjer – magazyn reporterów 02:55 Śmierć Diany: dwa śledztwa 04:00 Uwaga! – program interwencyjny 04:20 Szpital – program obyczajowy 05:15 Kto was tak urządził – program poradnikowy	23:00 Bad Boys for Life – sens., USA, Meksyk, 2020. Gdy z więzienia ucieka palająca żądzą zemsty baronowa narkotykowego kartelu, agenci Mike Lowrey i Marcus Burnett wracają, aby zmierzyć się z największym wyzwaniem w swojej karierze. 01:50 Maszyza – kom., USA, 2023. Pijacka przeszłość Berta dogania go, kiedy on i jego ojciec zostają porwani przez płatnych zabójców na zlecenie tych, których ten amerykański komik skrzywdził 20 lat temu. 04:40 Disco Gramy – program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

05:55 52 FKPP Opole 2015 – Scenki i obscenki czyli Jeremiego Przybory piosenki – widowisko 07:00 Rozmowy (nie)wygodne – Zdzisława Sośnicka 08:00 Nabożeństwo luteranckie we Włodawku 09:05 John Wayne – więcej niż mit – dokument, Franc., 2019 10:45 Agatha Christie – Dlaczego nie Evans? – serial, Wlk. Bryt., 2022 11:55 Praktyczny pan – Straszny sen majsterkowicza – filmy animowane 12:30 W poszukiwaniu dobrego filmu – magazyn 13:10 Niech żyje taniec – fab., USA, 1950 15:15 Portrety – Wojciech Kępczyński – felieton 15:30 Mistrzowie muzyki filmowej – Lata dziewięćdziesiąte – dok., Wlk. Bryt., 2019	16:30 Dobry tytuł – magazyn 17:15 Niedziela z... Wiktoorem Zbrozowskiem 18:05 Niedziela z... Złoto dezerterów – kom., Polska 20:20 Zapach kobiety – dram., USA, 1992 23:05 Thomas Hardy – przeznaczenie, wykluczenie i tragedia – dok., Wlk. Bryt., 2020 00:05 Muzyka w sieci – magazyn muzyczny 00:35 Bilet do kina – Nebraska – fab., USA, 2013 02:40 Mirrors – Koncert Finałowy 45 PPA – 2025 04:05 Noc krótkich filmów – Funeralia – 7 słów o przemianach 04:45 John Wayne – więcej niż mit – dok., Franc., 2019
--	--

TV Puls

06:00 Kobra – oddział specjalny – Podczas jazdy autostradą , Paul i Semir na swojej drodze spotykają grupę indyjskich tancerzy. Niespodziewanie, jeden z nich zostaje porwany. 06:55 Wojciech Cejrowski. Boso – Karaiby – W tym odcinku widzowie będą towarzyszyli Wojciechowi Cejrowskiemu w dalszej podróży po Karaibach, podczas której pokaże nam co dla lokalnej ludności oznacza luksus. 07:40 Taki jest świat – przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 08:30 Ranczo – serial kom., Polska 13:45 Ja cię kocham, a ty śpisz – kom., USA, 1995	06:00 Kobra – oddział specjalny – Podczas jazdy autostradą , Paul i Semir na swojej drodze spotykają grupę indyjskich tancerzy. Niespodziewanie, jeden z nich zostaje porwany. 06:55 Wojciech Cejrowski. Boso – Karaiby – W tym odcinku widzowie będą towarzyszyli Wojciechowi Cejrowskiemu w dalszej podróży po Karaibach, podczas której pokaże nam co dla lokalnej ludności oznacza luksus. 07:40 Taki jest świat – przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 08:30 Ranczo – serial kom., Polska 13:45 Ja cię kocham, a ty śpisz – kom., USA, 1995
--	--

TVN 7

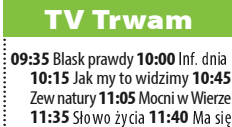
05:05 Szkoła – Kamila Zięba jest nową uczennicą z licealnej 1a. Nastolatka jest bardzo atrakcyjna i wzbudza zainteresowanie wielu chłopców... 06:05 Wiza na miłość – serial paradokumentalny 07:05 Bugs Bunny Builders – animacja 07:35 Wzór za marzeń – film musical, USA, 2021. Właściciel sklepu Usnavi odkłada każdy grosz z dziennego utargu, żyjąc nadzieją i fantazją oraz śpiewając o lepszym życiu. 10:35 Ukryta prawda – program obyczajowy 13:40 Detektywi – Klientami detektywów jest małżeństwo zamożnych lekarzy, których córka zaginęła. Wkrótce okazuje się, że 18-latką mogła mieć chłopaka.	05:05 Szkoła – Kamila Zięba jest nową uczennicą z licealnej 1a. Nastolatka jest bardzo atrakcyjna i wzbudza zainteresowanie wielu chłopców... 06:05 Wiza na miłość – serial paradokumentalny 07:05 Bugs Bunny Builders – animacja 07:35 Wzór za marzeń – film musical, USA, 2021. Właściciel sklepu Usnavi odkłada każdy grosz z dziennego utargu, żyjąc nadzieją i fantazją oraz śpiewając o lepszym życiu. 10:35 Ukryta prawda – program obyczajowy 13:40 Detektywi – Klientami detektywów jest małżeństwo zamożnych lekarzy, których córka zaginęła. Wkrótce okazuje się, że 18-latką mogła mieć chłopaka.
--	--

TV 4

06:00 Łowcy skarbów . Kto da więcej – reality show 06:55 Navy Seals – tajna broń Ameryki cz. 2 – dok., USA, 2016 08:50 Galileo – intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 10:50 Ewa gotuje – program kulinarny 11:20 Malanowski . Nowe rożnienie – serial kryminalny 12:25 Park jurajski – obycz., USA, 1993 14:55 Wydział zabójstw , Hollywood – sens., USA, 2003 17:30 Zaginiony świat : Park jurajski – obycz., USA, 1997 20:00 Sprawiedliwi . Trójmiasto 00:00 STOP Drogówka – serial policyjny 01:05 Covidowi zwycięzcy – dok., Singapur, 2021 02:05 Nowe wierzenia i stare sekty 03:05 Interwencja – magazyn reporterów 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 – Lista Przebojów 05:30 Telezakupy	09:30 Msza św. 10:35 Przegląd Tyg. „Niedziela” 10:40 Błogosławiona , kto ra zaufała 11:30 Splyw zawierzenia 12:00 Regina Coeli 12:15 Papież Polak do Rodaków 12:40 Bazylika Bożego Ciała w Krakowie 13:00 Bitwa o Monte Cassino 14:00 Żył m obok świętego 16:00 Wiesz – to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert żywych 16:50 Credo : Włara Kościół 17:00 Natura et Homo 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc 21:00 Ojczyzna 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Credo : Włara Kościół 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Mocni Jego mocą 22:45 Jak wygrać małżeństwo? 23:00 Jak my to widzimy 23:30 Tam, gdzie Bóg płacze
---	---

TV Trwam

09:30 Msza św. 10:35 Przegląd Tyg. „Niedziela” 10:40 Błogosławiona , kto ra zaufała 11:30 Splyw zawierzenia 12:00 Regina Coeli 12:15 Papież Polak do Rodaków 12:40 Bazylika Bożego Ciała w Krakowie 13:00 Bitwa o Monte Cassino 14:00 Żył m obok świętego 16:00 Wiesz – to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert żywych 16:50 Credo : Włara Kościół 17:00 Natura et Homo 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc 21:00 Ojczyzna 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Credo : Włara Kościół 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Mocni Jego mocą 22:45 Jak wygrać małżeństwo? 23:00 Jak my to widzimy 23:30 Tam, gdzie Bóg płacze

PONIEDZIAŁEK • 19 maja		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2	05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy. W Jasienicy Ania, jej brat Rafał i jej mąż Mirek prowadzą Bistro na Drzewiarzu. Czy Magda Gessler uratuje lokal? 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda	06:00 Nowy dzień Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - Ania i Marek kończą zlecenie w jednej z warszawskich kamienic. Już mają wychodzić, kiedy na klatce pojawia się wstrząsnięta Ilona Wojuńska. Dziewczyna jest w szoku... 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - Natalia odwiedza bank, aby podpisać umowę poręczenia kredytu dla Edyty. Gdy przebywa w oddziale banku, dochodzi do napadu. 14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda	06:10 Muzyczne poranki 06:55 Tamte lata, tamte dni - Stanisława Celińska 07:30 Jak powstała Polska? - dokument, Polska, 2016 08:15 Praktyczny pan - Straszny sen majsterkowicza - filmy animowane 08:45 Przegląd Piosenki Aktorskiej - 2004 09:55 Piosenki Marka Grechuty - 2007 11:00 Agatha Christie - Dlaczego nie Evans? - serial, Wlk. Bryt., 2022 12:10 Obywatel kolczastego świata . Gustaw Herling-Grudziński - dok., Polska, 2022 13:15 Wstęp wolny 13:30 Tamte lata, tamte dni - Stanisława Celińska 14:10 Niezwykła podróż Georgesa Meliesa - dok., Franc., 2011	06:00 Nash Bridges - Joe Dominguez zostaje awansowany na porucznika. W tym samym czasie prowadząca wiadomości w radio Joy Larsson zostaje postrzelona przez tajemniczego mężczyznę. 08:00 Kobra - oddział specjalny - Córka Semira - Dana dostaje w ramach prezentu urodzinowego samochód. Niespodziewanie japońska mafia przejmuje kontrolę nad pojazdem i uprowadza Danę i jej matkę. 10:00 Rekrut - serial krym., USA, 2018 11:00 Maria z przedmieścia - serial obycz., 1995 12:55 Rekrut - serial krym., USA, 2018 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument	04:50 Ten moment - Karolina Godlewska jest w drugim miesiącu ciąży ze swoim chłopakiem Maksem, który pracuje w biurze u jej ojca... 05:25 Szkoła - Licealiści Kamil i Wiktor chcą przerwać nudę w szkole i zakładają szkolną telewizję. Kamil staje się popularny... 08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - Komisarze prowadzą śledztwo w sprawie zabójstwa studentki resocjalizacji. 12:55 Detektywi - W parku nieznaną sprawcą porwała trzyletniego chłopca, który był pod opieką babci... 13:55 Szkoła - program obyczajowy 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Dlaczego ja? - serial paradok. 10:55 Na ratunek 112 - serial obycz. 11:25 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 16:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Malanowski. Nowe rozdanie - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:40 Szczeki 3 - sens., USA, 1983 00:40 Love Island. Wyspa miłości 01:50 Hardkorowy lombard 02:50 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Teleskupy TV Okazje
 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reportery - magazyn 18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2017 19:30 Program inform. 19:30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport: Pogoda 20:25 Czołówka Teatru Telewizji. Scena Współczesna - 2024 20:30 Winni - Teatr Telewizji, 2023 21:30 Postscriptum- Winni - dyskusja 22:00 Świat bez fikcji - John Wayne - więcej niż mit - dok., Franc., 2019 23:05 Balans bieli - magazyn 23:50 Raport Pileckiego - dram., Polska, 2023 02:00 Wiek Adaline - fab., Kan., USA, 2015	 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Eden z dziesięciu - teleturniej 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:45 Na sygnale - serial fabularyzowany 21:25 Bardotka - serial, Franc., 2023 22:25 Głina - serial krym., Polska, 2008 23:20 Sierpień w hrabstwie Osage - obycz., USA, 2013 01:30 Stulecie Winnych - serial, 2018 02:30 Jak zostać królem - komediodramat, USA, Wlk. Bryt., 2009	 19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz. 20:55 Zrobmy sobie dom - program rozrywkowy 22:05 Mroczny rycerz powstaje - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2012 01:30 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 02:35 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 03:10 Szpital - 25-latek spowodował wypadek samochodu, za który chciał dostać odszkodowanie. 04:10 Uwaga! - program interwencyjny 04:30 Szpital - program obyczajowy	 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na Ratunek 112 - serial 17:00 Gliniarze - paradokument 18:00 Pierwsza miłość - serial 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:18 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Sport: Pogoda 19:40 Uroczysko - serial krym. 20:15 Mega hit - Przymierze - sens., Wlk. Bryt., Hiszp., USA, 2023 23:00 Underdog - obycz., Polska, 2019 01:25 Escape Room - sens., USA, RPA, 2019 03:40 Ewa gotuje - program kulinarny 04:40 Disco Gramy 05:25 Teleskupy TV Okazje	 15:25 Retro kino - Śmierć rewolwerowca - western, USA, 1969 17:10 Noce i dnie - serial, 1977 18:15 Tygodnik Kulturalny 19:10 The Sound of New York - Dźwięk Nowego Jorku: Stefan Harris - serial dok., Włochy, 2017 20:00 Kino Mocnych Wrażeń - W upalną noc - film kryminalny, USA, 1967 22:00 Hala odłotów - talk-show 23:00 Na wschód od Hollywood - Babyteeth - dram., Australia, Franc., 2019 01:10 Zapach kobiety - dram., USA, 1992 03:55 Thomas Hardy - dok., Wlk. Bryt., 2020 05:00 Teledyski	 15:50 Ranczo - serial kom. 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 Furioza - akcja, Polska, 2021. Niespodziewanie w życiu Dawida, dzisiaj już lekarza, znowu pojawia się ona. Dzika - kiedyś miłość jego życia, teraz dosiadająca policjantka, składa mu propozycję nie do odrzucenia. 22:55 Ostatni ślad - akcja, USA, 2022 00:55 Człowiek pies - akcja, Franc., Wlk. Bryt., USA, 2005 02:55 Dzielnica strachu - serial kryminalny 04:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 05:00 Dzielnica strachu - serial	 16:55 Szpital - program obycz. 17:55 Zagadki losu - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda 20:00 Nieznośny ciężar wielkiego talentu - sens., USA, 2022. Nieoczekiwanie tracący popularność aktor Cage dostaje bardzo dobrze płatną ofertę, bicia gościem honorowym podczas urodzinowej imprezy tajemniczego miliardera. 22:25 Wesele - kom., Niemcy, 2020 00:50 Złe Mamuśki II: Jak przetrwać święta - kom., USA, Chiny, 2017 03:05 Mówię Wam - talk-show 04:00 Fachowcy - paradokument 04:40 Druga strona medalu	 09:20 Credo: Wiara Kościoła 09:30 Moja katolicka rodzina 09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Mateczniki Kościoła 11:30 Warto być ojcem 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Mój przyjaciel Łałus 13:20 Tyle krzywdy 13:30 Msza Św. 14:30 Burza w Okręg w Krakowie 15:00 Ze Swojcian do wolności 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Z wędką nad wodę 22:30 Filmowe Zyciorysy PL 23:25 Spektakl teatralny: Pupil pupila. Komedia w jednym akcie
WTOREK • 20 maja		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2	05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Detektywi - Detektywi na prośbę klientów wyjaśniają okoliczności śmierci jej matki, znanej sędzi. 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny	06:00 Nowy dzień Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - Do Malanowskiego zgłasza się zdesperowany Paweł Twardowski. Rok wcześniej zmarła na raka jego żona, Sabina, zostawiając go samego z dorastającą córką. 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - Dochodzi do morderstwa - senator zostaje otruty. 14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy	06:15 Muzyczne poranki - teledyski 06:55 Tamte lata, tamte dni - Stanisława Celińska - magazyn 07:35 Podróż z historią - Tarcza ukryta w górach - dok., Polska, 2016 08:15 Wydarzenia aktualne - program informacyjny 08:45 Daleko od okna - dram., Polska, 2000 11:00 Noce i dnie - serial, Polska, 1977 12:05 The Sound of New York - Dźwięk Nowego Jorku: Stefan Harris - serial dok., Włochy, 2017 12:50 Studio Kultura - Niedziela z... Wiktorem Zborowskim 13:45 Był tu Willie Boy - western, USA, 1969 15:35 Ucieczka - obycz., Polska, 1986 17:00 Noce i dnie - serial, 1977	06:00 Nash Bridges - Rachel i Cassidy wybierają się do banku. Niespodziewanie dochodzi do napadu i wybuchu strzelaniny. 08:00 Kobra - oddział specjalny - W sądzie dochodzi do strzelaniny, w której ginie człowiek. Świadkiem zabójstwa jest niewidoma sędzia. Czy za jej pomocą uda się złapać zabójcę? 10:00 Rekrut - serial krym., USA, 2018 11:00 Maria z przedmieścia - serial obycz., 1995 12:55 Rekrut - serial krym., USA, 2018 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - Franek Cebulka to 7-latek, który choruje na nowotwór układu nerwowego. Jedną czwartą życia spędził w szpitalach. Gdy wydawało się, że sytuacja została opanowana...	04:50 Ten moment - Maturzysta Natan rozprowadza wśród swoich szkolnych kolegów narkotyki. Jego siostra-Lidka, martwi się, że nielegalne zajęcia spowodują na brata poważne kłopoty. 05:25 Szkoła - Sebastian Chudzik chce zostać lekarzem, ale boi się krwi. Chłopak jest przekonany, że przezwyciężył już swoją słabość, ale... 08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - Na terenie szpitala zamordowano pielęgniarke. Wśród podejrzanych jest jej mąż, a także były narzeczony... 12:55 Detektywi - program kryminalny 13:55 Szkoła - program obyczajowy	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Dlaczego ja? - serial paradok. 10:55 Na ratunek 112 - serial obycz. 11:25 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Policjantki i Policjanci 16:55 Trudne sprawy - prog. obyczajowy 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Malanowski. Nowe rozdanie - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:40 Szczepa - akcja, Chiny, 2020 00:45 Love Island. Wyspa miłości - reality show narzeczony... 01:55 Hardkorowy lombard 02:30 Interwencja 02:50 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Teleskupy TV Okazje
 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reportery - magazyn 18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2017 19:30 Program inform. 19:30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Królowie - serial historyczny TVP, 2024 21:05 Korespondenci - magazyn 22:05 Fatalna namiętność - serial obycz., USA, 1997 00:15 Życie jako śmiertelna choroba przenoszona drogą płciową - dram. obyczajowy, Polska, 2000 02:10 Raport Pileckiego - dram., Polska, 2023	 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Eden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:35 Magazyn Ekspresu Reporterów 20:40 Przepis Dnia 20:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 21:25 Magazyn Ekspresu Reporterów 21:35 Bardotka - serial, Franc., 2023 22:35 Magazyn Ekspresu Reporterów 23:30 Zabić na końcu - komedia sensacyjna, Polska, 1990 01:10 Dusigrosz - komedia romantyczna, Franc., 2016 02:40 Wiadomości od Saszy - dokument, Niemcy, 2024	 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:55 The Floor - teleturniej 22:00 Tango i Cash - sens., USA, 1989 00:10 Kuba Wojewódzki - talk-show 01:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 02:20 Śmierć Diany: dwa śledztwa 03:25 Szpital - program obyczajowy 04:25 Uwaga! - program interwencyjny 04:45 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada 05:15 Kto was tak urządził - program poradnikowy	 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Sport: Pogoda 19:40 Uroczysko - serial krym. 20:15 Super hit - Bez litości - sens., USA, 2014 23:05 Ścigani - sens., USA, Niemcy, 2008 01:25 Resident Evil: Degeneracja - anim., Jap., 2008 03:35 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teleskupy TV Okazje	 18:05 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn filmowy 18:45 Teatr w kadrze - Hübner - serial dokumentalny, Polska, 1990 20:00 Teatr Telewizji - Odbita sława - spektakl teatralny, Polska, 1997 21:55 Lekkie obyczaje - Peggy Sue wyszła za mąż - fab., USA, 1986 23:50 Wstęp wolny 00:15 Kino Mocnych Wrażeń - W upalną noc - film kryminalny, USA, 1967 02:15 Na wschód od Hollywood - Babyteeth - dram., Australia, Franc., 2019 04:20 Tygodnik Kulturalny 05:20 Teledyski	 15:50 Ranczo - serial kom. 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 Bestia - akcja, Kan., Hongkong, Wlk. Bryt., 2003 21:50 Śmiertelna rozrywka - akcja, USA, 2017. Agent CIA trzyma informacje o planowanym zamachu i transporcie broni masowego rażenia do USA. Czy uda mu się powstrzymać islamistów? 23:30 Hellboy - akcja, USA, 2019 02:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 03:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Szpital - Ordynator szpitala przyjmuje na oddział 17-latkę pobitego ze względu na swoją orientację seksualną. Pacjent jest przerażony, bo... 17:55 Zagadki losu - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Dunkierka - film wojenny, Wlk. Bryt., Holandia, Franc., USA, 2017 22:25 To - horror, USA, Kan., 2017 01:10 Blade: Mroczna trójca - horror, USA, 2004 03:35 Murder Comes to Town 04:35 Fachowcy - program paradokumentalny	 09:35 Blask prawdy 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Zew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Droga Ojca Łukasza 13:00 Zapiski ze świętości Prymasa Tysiąclecia 13:30 Msza Św. 14:30 Ona nigdy nie była sama - Czciogdną Sługą Bożą Matka Teresa Kierocińska 15:00 Lasy bagienne 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:40 Zdrowie z Bożej Apłeki 16:55 Jej misja trwa 17:10 Prosto o gosp. 17:30 Raid Katyński 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia

ŚRODA • 21 maja	
TVP 1	TVP 2
05:10 Akacja 38 - serial 05:55 Info Poranek 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Rodzina święta - Jak rozmawiać z nastolatkiem o jego znajomych i pierwszych związkach? - magazyn 08:00 Białe tango - serial, 1981 09:00 Ranczo - serial obycz. 09:55 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Królowie - serial historycz. 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:55 Niepokromione Wielkie Jeziora - dok., Kan., Austria, 2022 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	04:35 Na dobre i na złe - serial 05:35 M jak miłość - serial, 2024 06:25 Mozaika żydowska. Magazyn kulturalno-religijno-społeczny 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 07:30 Pytanie na śniadanie 11:15 Rodzina święta - Jak rozpoznać, że nastolatek ma problemy emocjonalne i kiedy szukać pomocy? - magazyn 11:45 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial
	
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress: Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reporterzy - magazyn 18:45 Akacja 38 - serial 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport: Pogoda 20:30 Królowie - serial historycz. 21:05 Szpieg - Wlk. Bryt., Niemcy, Franc., 2011 23:20 Wyspa cieni - fab., USA, 2020 01:00 Fatalna namiętność - dram., USA, 1997 03:05 Ciemna strona Wenus - dram. obyczajowy, Polska, 1997	16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:35 Przepis Dnia 20:55 Na dobre i na złe - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 23:00 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 23:30 Moja super eksztywiczna - kom., USA, 2006 01:15 Bazar de la Charite - serial kostiumowy, Franc., Belgia, 2019 03:20 Siedem zim w Teheranie - dok., Niemcy, Franc., 2023

TVN
05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Detektywi - 15-latką urodziła dziecko w toalecie galerii handlowej i chciała zostawić je w oknie życia... 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny

20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:55 The Floor - teleturniej 22:00 Ścigany - sensacyjny, USA, 1993 00:45 Druga połowa - kom., Polska, 2021. Lekarka Magda spotyka przypadkiem tajemniczego dziennikarza Mateusza. Nad rodzajem się uczuciem od początku wiążą się fatum. 02:50 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 03:50 Uwaga! - program interwencyjny 04:10 Szpital - program obyczajowy 05:10 Kto was tak urządził - program poradnikowy

POLSAT
06:00 Nowy dzień Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - Malanowski rozmawia przez komunikator internetowy ze zdenerwowaną klientką, Beata Susel. Beata martwi się o swoją matkę, Zuzannę Gilewicz, która wyszła powtórnie za mąż. 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - Młoda maklerka zostaje śmiertelnie potrącona podczas spaceru z synem. Ojczym chłopca wskazuje, że ofiara miała zatarg z byłym mężem... 14:35 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda

16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na Ratunek 112 - serial 17:00 Gliniarze - paradokument 18:00 Pierwsza miłość - serial 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Sport: Pogoda 19:40 Uroczysko - serial krym. 20:10 Komediodwa środa - Wkręcenie - kom., Polska, 2013 22:25 Witajcie w dżungli - sens., USA, 2003 00:55 Mama na obcasach - kom., USA, 2004 03:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
06:15 Muzyczne poranki - Teledyski 07:30 Tamte lata, tamte dni - Tadeusz Rolke - magazyn 08:10 Historia wśród fal - dok., Polska, 2016 08:50 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 09:30 Ucieczka - obycz., Polska, 1986 11:00 Noce i dnie - serial, 1977 12:05 Teatr w kadrze - Hübner - serial dok., Polska, 1990 13:20 Hala odlotów - talk-show 14:15 Przeżyjmy to jeszcze raz. Plakat w PRL - widowisko 15:05 Perły i dukaty - serial, 1965 16:45 Noce i dnie - serial, 1977 17:50 Od ucha do ucha - 14 bajek z królestwa Lailonii Leszka Kołakowskiego - O największej kłótni - Oburzające dropy - serial animowany

18:30 Informacje kulturalne 18:55 Reżyserzy - David Lean - dok., Wlk. Bryt., 2018 20:00 Panorama kina polskiego - Wielki Szu - sens., Polska, 1982 21:50 Przez Atlantyk - dramat, Nor., 2020 23:05 Niedziela z... Wiktorem Zborowskim 24:00 Rawa Blues Silesian Sound - SBB - koncert, 2021 01:05 Lekkie obyczaje - Peggy Sue wyszła za mąż - fab., USA, 1986 03:00 Informacje kulturalne 03:30 Obywatel kolczastej gwiazdy. Gustaw Herling-Grudziński - dok., Polska, 2022 04:40 Teledyski

TV Puls
06:00 Nash Bridges - Harvey wybiera się na koncerta Phila Lesha. Niespodziewanie dwie tajemnicze kobiety dokonują za kulisami kradzieży, przy okazji zabijając ochroniarza. 08:00 Kobra - oddział specjalny - Trwa pościg kierowcy, który w ciężarówce przewozi broń. Paul i Semir wyruszają w niebezpieczny pościg, aby dogonić tira. 10:00 Rekrut - serial krym., USA, 2018 11:00 Maria z przedmieścia - serial obycz., 1995 12:55 Rekrut - serial krym., USA, 2018 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 15:50 Ranczo - serial kom., Polska

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 20:00 Miza ntrop - thriller, USA, 2023. Szef FBI Geoffrey Lammark rekrutuje młodą, obiecującą policjantkę Eleanor Falco, której osobiste traumy mogą okazać się kluczem do zrozumienia chorej logiki seryjnego zabójcy. 22:25 Sztuka zbrodni - thriller, Wlk. Bryt., USA, 2020 00:25 Służby specjalne - akcja, Polska, 2014 03:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 04:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7
04:50 Ten moment - program obyczajowy 05:25 Szkoła - Jeden z gimnazjalistów jest zastraszany przez chuliganów. Boi się, że skrzywdzą również jego młodszą siostrę, dlatego postanawia nauczyć się bić. 08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - Na obrzeżach miasta przypadkowy świadek znajduje ciała dwóch zastrzelonych mężczyzn. Komisarze podejrzewają, że chodzi o porachunki gangsterskie. Zamordowani to ochroniarze jednej z agencji towarzyskich... 12:55 Detektywi - Detektyw Jakub Nowacki chce odnaleźć żonę gangstera o pseudonimie „Cyklop”, poszukiwaną przez policję.

13:55 Szkoła - program obycz. 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Szpital - 10-latką i jej ojciec prowadzą kanał wideo, na którym umieszczają szalone filmy. Podczas nagrywania Anioł 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Misja Szczecin-Kąpski 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąg Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia

TV 4
06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Dłaczego ja? - serial paradok. 10:55 Na ratunek 112 - serial obycz. 11:25 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 16:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjanci i Policjanci 20:00 Malanowski. Nowe rozdanie 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:40 Bez litości - sens., USA, 2014 01:20 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:25 Hardkorowy lombard 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy

08:15 Polski Punkt Widzenia 08:35 Każdy maluch to potrafi 08:50 Słowo życia 09:00 Mocni Jego mocą 09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Audienca Generalna Ojca Św. 11:00 Edukacja dla dorosłych 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Ładne rzeki 13:00 Szkaplerz - znak Maryi 13:30 Msza Św. 14:30 Z Zaczysza na Syberię 15:00 Niebieskooki Anioł 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Misja Szczecin-Kąpski 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąg Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia

CZWARTEK • 22 maja	
TVP 1	TVP 2
05:10 Akacja 38 - serial 05:55 Info Poranek 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Pełnia Wiary - magazyn 08:00 Białe tango - serial, 1981 09:00 Ranczo - serial obycz. 09:55 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Królowie - serial historycz. 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 Niepokromione Wielkie Jeziora - dok., Kan., Austria, 2022 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress: Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	05:30 M jak miłość - serial obyczajowy, 2024 06:20 Operacja zdrowie - magazyn medyczny 06:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny 11:10 Program publicystyczny 11:45 Dla niesłyszących - Przyrodnik na tropie - Rybitwa rzeczna - dok., 2020 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial 16:00 Koło fortuny - teleturniej
	
17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reporterzy - magazyn 18:45 Akacja 38 - serial 19:25 Pytanie dnia 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport: Pogoda 20:30 Królowie - serial historycz. 21:05 Ojciec Mateusz - serial 22:05 Sprawa dla reportera 23:05 Polska ma głos - magazyn 23:35 Hotel Ukraina - dok., Polska, 2024 00:40 Łowcy i bogowie - serial, 2020 01:40 Szpieg, Wlk. Bryt., Niemcy, Franc., 2011 03:55 Korespondenci - magazyn 04:45 Notacje - Michał Listkiewicz. Pan Miś - dokument, 2022	16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:25 Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2025 20:45 Tak to leciało - teleturniej muzyczny 21:50 Minuta ciszy - serial, 2022 22:55 Informacje kulturalne - magazyn 23:15 Hala odlotów - magazyn kulturalno-społeczny 00:05 Mechanik: Czas zemsty - akcja, USA, 2005 01:50 Na tropach przeszłości - serial krym., Franc., 2022 03:40 Magazyn Ekspresu Reporterów

TVN
05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:10 Doradca smaku - program kulinarny

20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:55 The Floor - teleturniej 22:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 23:05 Kac Vegas III - kom., USA, 2013 01:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 02:10 Bitwa o gości - program rozrywkowy 03:15 Szpital - program obyczajowy 04:15 Uwaga! - program interwencyjny 04:35 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada 05:05 Recepta na stary dom - program edukacyjny

POLSAT
06:00 Nowy dzień Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - Malanowski jest przypadkowym świadkiem kłótni pomiędzy lwoną Wiśniewską i młodym mężczyzną, Rafałem Bednarkiem. Iwona domaga się od Rafała, żeby... 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - serial paradokumentalny 14:35 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Sport: Pogoda 19:40 Uroczysko - serial krym. 20:10 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 21:15 Przyjaciółki - serial obycz. 22:20 Wkręcenie - kom., Polska, 2013 00:45 Mamuśka - obycz., USA, 1998 03:35 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
06:15 Muzyczne poranki - Andrzej Seweryn - magazyn 07:10 Tamte lata, tamte dni - Andrzej Seweryn - magazyn 07:50 Podróż z historią - Owczym pędem - dok., Polska, 2016 08:35 Dobry tytuł - magazyn literacki 09:15 Perły i dukaty - serial, 1965 11:00 Noce i dnie - serial, Polska, 1977 12:05 Reżyserzy - David Lean - dokument, Wlk. Bryt., 2018 13:05 Portrety - Wojciech Kępczynski - felieton 13:20 Tygodnik Kulturalny 14:10 Mowa ciała, klucz do ludzkich emocji - dok., Kan., 2013 15:15 Homolowice na utorze - kom., Czechosłow., 1972 16:55 Noce i dnie - serial, 1977 18:00 Wydarzenie aktualne

18:30 Wstęp Wolny - felieton 18:50 Peter Falk, jak być Columbo - dok., Franc., 2018 20:00 Hala odlotów - talk-show 21:00 Wstęp do filmu - 21:05 Czwartkowy klub filmowy - Przegląd ocanych - dramat wojenny, USA, Australia, 2016 23:35 Panorama kina polskiego - Wielki Szu - sens., Polska, 1982 01:25 Przez Atlantyk - dramat, Nor., 2020 02:35 Rawa Blues Silesian Sound - SBB - koncert, 2021 03:40 Hala odlotów - talk-show 04:40 Teledyski

TV Puls
06:00 Nash Bridges - Para młodych ludzi jadą taksówką, nie wiedząc, że to będzie ich ostatnia jazda. Taksówkarz wywozi ich bowiem na opustoszały teren i zabija. 07:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny 08:00 Kobra - oddział specjalny - Aby ochronić swojego przyjaciela - właściciela włoskiej restauracji, Semir pomaga w ucieczce bardzo niebezpiecznemu mafiosie. 10:00 Rekrut - serial krym., USA, 2018 11:00 Maria z przedmieścia - serial obycz., 1995 12:55 Rekrut - serial krym., USA, 2018 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 15:50 Ranczo - serial kom., Polska

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 20:00 Masz ci los! - kom., Polska, 2023 21:55 Eliksir młodości - kom., USA, 2015 23:55 Wściekle szybcy - kom., USA, 2017 02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7
04:50 Ten moment - program obyczajowy 05:25 Szkoła - Gimnazjalistka Aurelia Drabik zakochała się w nowym uczniu Mateuszu Jaskule, który jest fanem heavy metalu. 08:15 Ukryta prawda - 24-letnia Alicja mieszka ze swoim ojcem Marianem. Wiele lat temu jej mama zginęła w trakcie ulicznego napadu ugodzona nożem przez napaśnika... 11:25 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:55 Detektywi - program kryminalny 13:55 Szkoła - Trwa śledztwo w sprawie zaginięcia trzylatki. Dziewczynka była z opiekunką, która twierdzi, że... 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy

16:55 Szpital - program obyczajowy 17:55 Zagadki Iosu - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Złe Mamuśki II: Jak przetrwać święta - kom., USA, Chiny, 2017 22:20 Bridget Jones III - kom., Franc., Irlandia, USA, Wlk. Bryt., Chiny, 2016 00:50 Fokus - sens., USA, 2015. Nicky, doświadczony mistrz podstępów, wdaje się w romans z początkującą oszustką o imieniu Jess... 03:05 Murder Comes to Town 04:05 Usterka - program poradnikowy 04:40 Druga strona medalu - talk-show

TV 4
06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Dłaczego ja? - serial paradok. 10:55 Na ratunek 112 - serial obycz. 11:25 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Policjanci i Policjanci 16:55 Trudne sprawy 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjanci i Policjanci 20:00 Malanowski. Nowe rozdanie - serial kryminalny 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:40 Szpica - film, Chiny, 2020 00:50 Love Island. Wyspa miłości - reality show z opiekunką, która twierdzi, że... 09:20 Opowieści biblijne 09:45 Pod opieką Limanowskiej Pani 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Mysłąg Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Katolicy a tożsamość Europy 13:00 Kalina 13:20 Przegląd Tyg., „Niedziela” 13:30 Msza Św. 14:35 W służbie Bogu i Ojczyźnie 15:00 Po stronie prawdy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wędką nad wodę 16:35 Sól ziemi 17:05 Akademia pro-life 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Głos Polski 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia

09:20 Opowieści biblijne 09:45 Pod opieką Limanowskiej Pani 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Mysłąg Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Katolicy a tożsamość Europy 13:00 Kalina 13:20 Przegląd Tyg., „Niedziela” 13:30 Msza Św. 14:35 W służbie Bogu i Ojczyźnie 15:00 Po stronie prawdy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wędką nad wodę 16:35 Sól ziemi 17:05 Akademia pro-life 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Głos Polski 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia

Krzyżówka klasyczna z hasłem

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 31, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28	29	30	31											

POZIOMO: ;13) pospolity parkowy gryzoń; 14) kopia oryginalnego dokumentu; 16) inaczej deszczomierz; 17) stolica Bangladeszu; 18) wnuczka stolnika Horeszki; 19) niejedna w stajni; 20) oznaka, symptom choroby; 21) państwo z Bejrutem; 22) zawodnik młodszy od juniora; 24) przyucza się do zawodu; 25) płytka skrzynia do uprawy roślin; 30) kolegium przyznające order; 33) obraz twarzy w lustrze; 36) 15 minut inaczej; 38) wiórki metalu; 39) gra na scenie; 40) największe jezioro Armenii; 41) stary, zniszczony budynek; 42) szef rządu w Niemczech i Austrii; 44) symulant, pozorant; 46) grecka muza poezji epicznej; 48) elektryczny lub pokarmowy; 52) pierwiastek At; 55) miasto w Grenlandii, Ege-

desminde; 58) Spokojny lub Atlantycki; 59) kompres na kolano lub czoło; 60) "... Pokus", powieść Kurta Vonneguta; 61) Pratchett, pisarz brytyjski; 62) obosieczny lub Damoklesa; 64) duży plakat na tablicy przy drodze; 65) zespół dziewięciu muzyków; 66) hydrologia lodu, nauka.
PIONOWO: 1) zapach, woń spalenizny; 2) Fe dla chemika; 3) kierunkowskaz; 4) oficjalne pisemne sprawozdanie; 5) Stanisław, reżyser "Misia"; 6) w niej pierzyna lub kołdra; 7) wierzch jezdni; 8) Szypnans karłowaty krócej; 9) Wodecki, i Zamachowski; 10) gazela pustynna dawniej; 11) drobne szczegóły; 12) stolica austriackiej Styrii; 15) pracują w nich pszczelarze; 22) przyrząd optyczny

w laboratorium; 23) aktywni działacze partii, stowarzyszenia; 26) książki ze wskazówkami; 27) spisany na wypadek śmierci; 28) plażowy lub sceniczny; 29) klucznik z "Pana Tadeusza"; 31) ruchliwe w mieście; 32) Indianin z westernów; 34) bok statku; 35) przełanie praw na drugą osobę; 36) polny w trawie; 37) kwiecień dla Anglika; 43) Piwowarski, polski reżyser; 45) zasłużony żołnierz; 47) uroczysty apel szkolny; 49) meandry rzeczne; 50) chrzan japoński; 51) stolica stanu Jukatan w Meksyku; 52) święty, patron osób i rzeczy zaginionych; 53) japońskie auto; 54) prymitywny mostek; 56) mitologiczna matka Dionizosa; 57) słocza pierzasta inaczej; 60) grzyb na drzewie; 63) drogowy lub jakości.

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 27 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

Sprawdź się w SUDOKU: wypiechij diagram 9×9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

Wyrazy z kolorowych bloków
czytane od góry ułożą hasło:

Z hydromasażem w łazience; amerykańskie województwa; producent zup i sosów w proszku; wynik dzielenia; witamina H inaczej; Gombrowicz, autor "Ferdydurke"; ósemki na pięcioliniach; Kręglicka, Miss Świata 1989; odcisk stopy na piasku; wyznaczona porcja żywności; Niemy wśród ptaków; restauracyjny jadłospis; Ludwik Jerzy, autor "Ferdynanda Wspaniałego"; zakupiona rzecz inaczej; Krasicki, dawny polski poeta; przyspiesznik w ogrodzie; otolog inaczej; panoramiczny w kinie; ze stopami i kolanami; Ac dla chemika; inaczej oznaka, symptom choroby; rzeka we Florencji; element grilla nad paleniskiem; udziela kredytów; kraj z Damaszkiem; obsługuje gości w restauracji; doktor z "Ludzi bezdomnych" Żeromskiego; Polański, polski reżyser; dalszy plan obrazu; przepływa przez Międzyrzec Podlaski; lokale dla hazardzistów; członkini rady miejskiej; grecka bogini mądrości; potocznie zwany kawonem; błękitne nad głowami; Alan Alexander, napisał "Kubusia Puchatka"; zimowe na felgach; poślubna lub Świętojańska; pierwotniak z nibynóżkami, pełzak.

WYKREŚLANKA: znajdź poniżej 20 nazw ras psów. Wykreślisz je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos. Odszukaj: pinczer, chart, akita, bulldog, spaniel, kelpie, terier, basset, pudel, łajka, wilczak, jamnik, colie, szpic, mastif, seter, ogar, wyżeł, husky, ratler.

P	O	S	T	E	R	I	E	R	E
K	Ł	U	B	K	I	T	A	R	G
B	A	T	A	C	O	L	I	E	
A	J	E	M	N	G	M	Ż	K	Ł
S	K	A	R	G	A	R	N	E	W
B	A	I	M	S	R	S	C	L	I
B	E	S	T	N	P	J	H	P	L
Ż	U	I	E	A	I	O	A	I	C
R	F	L	N	T	H	K	R	E	Z
A	B	I	D	H	E	U	T	Ł	A
T	E	A	Ż	O	B	R	S	P	K
L	U	M	S	W	G	Z	U	K	Ł
E	Ż	I	Y	S	P	D	A	H	Y
R	Y	Ż	M	I	E	Ż	Ł	U	D
W	E	T	C	L	O	T	E	K	Y
Ł	P	I	N	C	Z	E	R	A	D